

VENTSPILS NOVADA PAŠVALDĪBA

IZGLĪTĪBAS NOZARES IZVĒRTĒJUMS VENTSPILS NOVADĀ

SATURA RĀDĪTĀJS

Satura rādītājs.....	2
Saistību atruna.....	4
Saīsinājumi.....	5
1. Izglītības nozares telpa Ventspils novadā.....	7
1.1. Rīcībpolitikas mērķi izglītībā.....	7
1.2. Izglītības ekosistēma un tās pārvaldība Ventspils novadā	9
2. Demogrāfijas tendences un nākotnes prognozes.....	19
2.1. Demogrāfiskās situācijas raksturojums	19
2.2. Demogrāfiskās situācijas nākotnes perspektīva	23
3. Izglītojamo skaita tendences.....	32
3.1. Izglītojamo skaits pašvaldības izglītības iestādēs	32
3.2. Pašvaldībā deklarēto un nedeklarēto izglītojamo skaits	34
4. Izglītības pakalpojumu raksturojums	38
4.1. Izglītības iestāžu darbība un īstenotās programmas.....	38
4.2. Iesaistīto pušu apmierinātība ar izglītības vidi un pakalpojumiem.....	50
5. Izglītojamo sasniegumi.....	57
5.1. Obligāto centralizēto eksāmenu rezultāti 12. klasēm	57
5.2. Valsts pārbaudes darbu rezultāti.....	58
5.3. Olimpiādes	58
5.4. Citi sasniegumi.....	59
5.5. Priekšlaicīgi mācības pametušie izglītojamie	59
6. Pedagoģiskā personāla nodrošinājums	61
6.1. Pedagogi	61
6.2. Atbalsta personāls.....	64
6.3. Pedagogu piesaiste un motivācija.....	64
6.4. Metodiskais darbs un atbalsts pedagogu profesionālajā pilnveidē.....	65
7. Citu resursu apskats.....	67
7.1. Finanšu resursi	67
7.2. Izglītības infrastruktūra.....	69
7.3. Sporta infrastruktūra.....	70
7.4. Specializētie mācību kabineti	70
7.5. Informācijas komunikāciju tehnoloģiju aprīkojums	71
8. Interesu un profesionālās ievirzes, profesionālās, augstākās un pieaugušo izglītības pakalpojumi .	74
8.1. Interesu izglītība.....	74
8.2. Profesionālās ievirzes izglītība	76
8.3. Profesionālās, augstākās un pieaugušo izglītības pakalpojumi	77

9. SVID analīze.....	82
Pielikumi.....	89
1. pielikums: Izglītības pakalpojumu piedāvājums Ventspils novadam piegulošajās pašvaldībās.....	89
2. pielikums: Aptauju respondentu aktivitāte	93
3. pielikums: Valsts pārbaudes darbu 9. klasēm rezultāti Ventspils novada pašvaldības izglītības iestādēs.....	95
4. pielikums: Ventspils novada pašvaldības organizētie profesionālās pilnveides kursi un semināri izglītības darbiniekiem 2019. – 2021. gadā	97

SAISTĪBU ATRUNA

Šis dokuments "IZGLĪTĪBAS NOZARES IZVĒRTĒJUMS VENTSPILS NOVADĀ" (turpmāk – Izvērtējums) ir sagatavots saskaņā ar Ventspils novada pašvaldības doto uzdevumu un 2022. gada 2. martā noslēgto pakalpojuma līgumu Nr. SL/2022/98.

Izvērtējumu laika posmā no 2022. gada marta līdz 2022. gada jūnijam ir izstrādājusi SIA "Dynamic University".

Informācijas apkopojums, situācijas izvērtējums un secinājumi, kas minēti šajā dokumentā, ir balstīti uz dokumentāciju un sekundāro datu izpēti, kā arī aptaujās un intervijās iegūto informāciju. Par minēto dokumentu, datu, informācijas un paziņojumu precizitāti, pilnību un atbilstību dokumentu oriģināliem, ir atbildīgi attiecīgās informācijas sniedzēji, un Pētījuma autori nesniedz garantijas vai saistības šajā sakarā. SIA „Dynamic University” neatbild par sekām, kas izriet no šī dokumenta vai kādas tā daļas izmantošanas.

Pasūtītājs: Ventspils novada pašvaldība

Izpildītājs: SIA "Dynamic University"

Pamatojums: 2022. gada 2. martā noslēgtais pakalpojuma līgums Nr. SL/2022/98

Izstrādes periods: 2022. gada marts – 2022. gada jūnijs

SAĪSINĀJUMI

SAĪSINĀJUMS	ATŠIFRĒJUMS, SKAIDROJUMS
1	2
Ances psk.	Ances pamatskola
AP2026	Ventspils novada attīstības programma 2020.-2026. gadam
CE	centralizētie eksāmeni
CSB	Centrālās statistikas birojs
EDIC	Eiropas Digitālais inovāciju centrs
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ESF	Eiropas Sociālais fonds
g.	gads vai gadi
g.v.	gadus vecumā
IAS2030	Ventspils novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2014.-2030. gadam
IKT	informācijas un komunikācijas tehnoloģijas
IKVD	Izglītības kvalitātes valsts dienests
IZM	Izglītības un zinātnes ministrija
LIKTA	Latvijas Informācijas un Komunikācijas Tehnoloģijas Asociācija
m.g.	mācību gads
MJK	mācību jomas koordinators
OCE	obligātie centralizētie eksāmeni
PII	pirmsskolas izglītības iestāde
PII "Lācītis"	pirmsskolas izglītības iestāde "Lācītis"
PII "Rūķītis"	pirmsskolas izglītības iestāde "Rūķītis"
PII "Taurenītis"	pirmsskolas izglītības iestāde "Taurenītis"
PII "Zemenīte"	pirmsskolas izglītības iestāde "Zemenīte"
PII "Zīļuks"	pirmsskolas izglītības iestāde "Zīļuks"
Piltenes psk.	Piltenes pamatskola
PMK	pedagoģiski medicīniskā komisija
PMLP	Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde
Popes psk.	Popes pamatskola
psk.	pamatskola
Puzes psk.	Puzes pamatskola
ssk.	sākumskola
STEM	zinātne, tehnoloģijas, inženierzinātnes un matemātika (no angļu valodas – Science, Technology, Engineering and Mathematics)
SVID	stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīze
Tārgales psk.	Tārgales pamatskola
Ugāles vsk.	Ugāles vidusskola
UNESCO	Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācija
Užavas psk.	Užavas pamatskola
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VATP	Ventspils Augsto tehnoloģiju parks

SAĪSINĀJUMS	ATŠIFRĒJUMS, SKAIDROJUMS
1	2
VII	vispārējās izglītības iestādes
VIIS	Valsts izglītības informācijas sistēma
VNP IP	Ventspils novada pašvaldības Izglītības pārvalde
VPD	valsts pārbaudes darbs
vsk.	vidusskola
VV1Ģ	Ventspils Valsts 1. ģimnāzija
Zūru psk.	Zūru pamatskola

1. IZGLĪTĪBAS NOZARES TELPA VENTSPILS NOVADĀ

Izglītības nozares izvērtējums Ventspils novadā balstīts uz visaptverošu ekosistēmas izpēti, analizējot nozari raksturojošos un ietekmējošos rādītājus, izglītības programmu un pakalpojumu nodrošinājumu, izglītības vidi, pārvaldību, kā arī ņemot vērā nacionālā līmenī definētās prioritātes izglītības nozares turpmākajai attīstībai. Ventspils novada izglītības nozares izvērtējumā analizētie izglītības pakalpojumi ietver pirmsskolas izglītību, pamata un vidējo, profesionālās ievirzes un interešu izglītību, speciālo izglītību, profesionālo, augstāko un mūžizglītību, tādējādi aptverot visas izglītības pakāpes.

1.1. Rīcībpolitikas mērķi izglītībā

Ventspils novada ilgtermiņīgas attīstības stratēģijā 2014.-2030. gadam (IAS2030) stratēģiskā mērķa SM1 "Sociāli nodrošināta, veselīga, izglītota, radoša, aktīva un patriotiska sabiedrība" ietvaros tiek definēts, ka izglītība novadā ir pieejama visa mūža garumā, izglītības pakalpojumi ir kvalitatīvi un pieejami vairākos līmeņos, iekļaujot akadēmisko, profesionālo un dažādu prasmju izglītību, no pirmsskolas vecuma bērnu apmācībām līdz mūžizglītības iespējām, un izglītības iestādes spēj pielāgoties ekonomiskām pārmaiņām un darba tirgus pieprasījumiem.¹ Ilgtermiņa vīzijas īstenošanai Ventspils novada attīstības programmā 2020.-2026. gadam (AP2026)² tiek izvirzītas vidēja termiņa prioritātes un rīcību virzieni, tostarp vidēja termiņa prioritāte "VESELĪGA, RADOŠA UN LĪDZDARBĪGA KOPIENA" ar rīcības virzienu RV2 "IZGLĪTĪBA UN PRASMES" un attiecīgi izrietošiem četriem uzdevumiem un vairākām rīcībām³ vidēja termiņa politikas īstenošanai no 2020. līdz 2026. gadam, kā tas atspoguļots attēlā zemāk.

1.attēls: Ilgtermiņa un vidēja termiņa izglītības nozares attīstības konteksts Ventspils novadā.
(Avots: autoru izstrādāts, izmantojot IAS2030 un AP2026)

Ventspils novada ilgtermiņīgas attīstības stratēģija 2014.-2030. gadam (IAS2030)	stratēģiskais mērķis SM1	SOCIĀLI NODROŠINĀTA, VESELĪGA, IZGLĪTOTA, RADOŠA, AKTĪVA UN PATRIOTISKA SABIEDRĪBA	
Ventspils novada attīstības programma 2020.-2026. gadam (AP2026)	vidēja termiņa prioritāte VTP1	VESELĪGA, RADOŠA UN LĪDZDARBĪGA KOPIENA	
	rīcības virziens RV2	IZGLĪTĪBA UN PRASMES	
UZDEVUMI			
U.2.1.	U.2.2.	U.2.3.	U.2.4.
Nodrošināt pieejamu un kvalitatīvu pirmsskolas, vispārējo un speciālo izglītību.	Nodrošināt dažādotu un kvalitatīvu interešu un profesionālās ievirzes izglītību.	Pilnveidot un attīstīt prasmes un iemaņas dažādām mērķa grupām.	Pilnveidot izglītības iestāžu infrastruktūru un materiāli tehnisko bāzi.
RĪCĪBAS			
→ R.2.1.1. Kvalitatīva pirmsskolas un vispārējās, speciālās izglītības piedāvājuma nodrošināšana → R.2.1.2. Mūsdienīga izglītības nozares pārvaldība un attīstība	→ R.2.2.1. Profesionālās ievirzes un interešu izglītības pakalpojumu attīstība	→ R.2.3.1. Mūžizglītības atbalsts un nodrošināšana → R.2.3.2. Mūžizglītības un neformālās izglītības nodrošināšana sociālā riska grupām → R.2.3.3. Mūžizglītības un neformālās izglītības materiāli tehniskās bāzes un infrastruktūras uzlabošana	→ R.2.4.1. Izglītības iestāžu un piegulošās teritorijas infrastruktūras pilnveide → R.2.4.2. Materiāli tehniskās bāzes nodrošināšana un uzlabošana atbilstoši īstenojamām izglītības programmām → R.2.4.3. Ugunsdrošības un signalizācijas sistēmas nodrošināšana atbilstoši prasībām

¹ Vietējās pašvaldības ilgtermiņīgas attīstības stratēģija 2014.-2030.gadam (1.0 redakcija)
<https://tapis.gov.lv/tapis/lv/downloads/18700> (15.lpp.)

² https://ventspilsnovads.lv/wp-content/uploads/2020/04/II_Strategiska_dala.pdf (7.-8.lpp.)

³ https://ventspilsnovads.lv/wp-content/uploads/2020/04/III_Ricibas_plans.pdf (10.-12.lpp.)

Papildus tam minams, ka arī Ventspils valstspilsētas pašvaldības un Ventspils novada pašvaldības kopīgajā ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030. gadam (1. redakcija)⁴ kā abu pašvaldību kopīgais virsmērķis ir iedzīvotāju skaita saglabāšana un izglītības nozare tiek akcentēta kā viens no svarīgiem abu pašvaldību sadarbības un sabiedrības attīstības stūrakmeņiem, kas attiecīgi var ļaut tālāk uzlabot ekonomiskās izaugsmes un konkurētspējas rādītājus. Abu pašvaldību vienotajā ilgtspējīgas attīstības stratēģijā minēts, ka ir "būtiski nodrošināt vienlīdzīgas izglītības iespējas dažādām sabiedrības grupām, ka izglītības programmas tiek organizētas sasaistē ar mūsdienu tendencēm, t.i., digitālo prasmju attīstīšana, viedās specializācijas jomas u.t.t. Lai uzlabotu izglītības kvalitāti un pieejamību, nepieciešams plānot jauno pedagogu atbalsta pasākumus. Lai rūpētos par veselīgu un daudzpusīgu bērnu attīstību un veicinātu vecāku atgriešanos darba tirgū, ieteicams attīstīt pirmskolas izglītības, bērnu pieskatīšanas un brīvā laika pakalpojumus."⁵

Savukārt abu pašvaldību kopīgajā rīcības plānā 2021.-2027. gadam (1. redakcija)⁶ definētajā RV1 "Mūsdienīga un pietiekama visu pakāpju izglītība" tiek izvirzīti četri abām pašvaldībām kopīgi ar izglītības attīstību saistīti uzdevumi un kopskaitā 13 sadarbībā īstenojami pasākumi, kā tas atspoguļots attēlā zemāk.

2.attēls: Ventspils valstspilsētas pašvaldības un Ventspils novada pašvaldības kopīgi īstenojamie pasākumi izglītības attīstībā līdz 2027. gadam.

(Avots: autoru izstrādāts, izmantojot Ventspils valstspilsētas pašvaldības un Ventspils novada pašvaldības attīstības programmu 2021.-2027. gadam, 1. redakcija⁷)

Ventspils valstspilsētas pašvaldības un Ventspils novada pašvaldības kopīgā ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam (1. redakcija)	stratēģiskais mērķis SM1	IZGLĪTOTA, RADOŠA, SABIEDRISKI AKTĪVA, SOCIĀLI NODROŠINĀTA UN VESELĪGA SABIEDRĪBA	
Ventspils valstspilsētas pašvaldības un Ventspils novada kopīgais rīcības plāns 2021.-2027.gadam	Kopīgais rīcības virziens RV1	MŪSDIENĪGA UN PIETIEKAMA VISU PAKĀPJU IZGLĪTĪBA	
U Z D E V U M I			
U.1.1.	U.1.2.	U.2.3.	U.2.4.
Nodrošināt augsti kvalificētus, kompetentus un uz izcilību orientētus pedagogus.	Nodrošināt mūsdienīgu, kvalitatīvu un uz darba tirgū augsti novērtētu prasmju attīstīšanu orientētu izglītības piedāvājumu.	Atbalstīt ikviena izglītojamā izaugsmi.	Organizēt ilgtspējīgu un efektīvu izglītības sistēmas un resursu pārvaldību.
P A S Ā K U M I			
→ 1.1.1. Sadarbība profesionālās pilnveides kursu organizēšanā izglītības iestāžu darbinieku kvalifikācijas celšanai → 1.1.2. Regulāras informācijas un pieredzes apmaiņas nodrošināšana starp izglītības iestādēm → 1.1.3. Sadarbība kvalitatīva metodiskā darba organizēšanā	→ 1.2.1. Vienotu vadlīniju izstrāde kvalitatīvas izglītības nodrošināšanā → 1.2.2. Sadarbība karjeras izglītības un uzņēmējdarbības spēju attīstīšanas jautājumos	→ 1.3.1. Sadarbība darbā ar talantīgajiem skolēniem → 1.3.2. Sadarbība iekļaujošās izglītības jautājumu risināšanā → 1.3.3. Sadarbība mūžizglītības pasākumu rīkošanā → 1.3.4. Sadarbība jaunatnes lietu jautājumu risināšanā un pasākumu rīkošanā → 1.3.5. Sadarbība bērnu tiesību jautājumu risināšanā un apmācību rīkošanā	→ 1.4.1. Vienota valsts pārbaudes darbu organizēšana MK noteiktajā kārtībā → 1.4.2. Vienota valsts olimpiāžu, konkursu un skašu koordinēšana un organizēšana → 1.4.3. Vienota pedagoģiski medicīniskās komisijas darba organizēšana

Kā noslēdzošā komponente, kas raksturo politikas mērķus, ir rezultatīvie rādītāji, kas tiek izvirzīti vidēja termiņa politikas plānošanas dokumentos. Izglītības jomā Ventspils novada pašvaldības vidēja termiņa attīstības

⁴ <https://tapis.gov.lv/tapis/lv/downloads/137087>

⁵ <https://tapis.gov.lv/tapis/lv/downloads/137087> (60.lpp.)

⁶ <https://tapis.gov.lv/tapis/lv/downloads/127367>

⁷ <https://tapis.gov.lv/tapis/lv/downloads/127367>

plānošanas dokumenti izvirza kopskaitā 9 rādītājus un tos papildina vēl viens, kas definēts kopīgi ar Ventspils valstspilsētas pašvaldību, kā tas atspoguļots tabulā zemāk.

1.tabula: **Ventspils novada pašvaldības izglītības nozares attīstības rādītāji līdz 2027. gadam.**
(Avots: autoru izstrādāts, izmantojot Ventspils valstspilsētas pašvaldības un Ventspils novada pašvaldības attīstības programmu 2021.-2027. gadam, 1. redakcija – īstenošanas un uzraudzības kārtība⁸⁾)

Nr.p.k.	RĀDĪTĀJS	AKTUĀLĀ VĒRTĪBA (GADS)	2027. GADĀ SASNIEDZAMĀIS RĀDĪTĀJS	DATU AVOTI
1	2	3	4	5
KOPĪGI NOTEIKTIE UZRAUDZĪBAS RĀDĪTĀJI				
RV1 Mūsdienīga un pietiekama visu pakāpju izglītība				
1.	Centralizēto eksāmenu rezultāti matemātikā, latviešu valodā, angļu valodā	Matemātika: 41,9%, Latviešu valoda: 64,1%, Angļu valoda: 79,4% (2020./2021. m.g.)	Nemainīgs vai pieaug	VISC
VENTSPILS NOVADA PAŠVALDĪBAS UZRAUDZĪBAS RĀDĪTĀJI				
Vidēja termiņa darbības rezultātu rādītāji: IZGLĪTĪBA				
1.	Izglītības iestāžu skaits	17 (2020.g.)	Saglabājas iepriekšējā līmenī	Pašvaldība
2.	Izglītojamo skaits PII un PII grupās	453 (2020.g.)	Saglabājas iepriekšējā līmenī	Pašvaldība
3.	Izglītojamo skaits 1.-9. klasei	831 (2020.g.)	Saglabājas iepriekšējā līmenī	Pašvaldība
4.	Izglītojamo skaits 10.-12. klasei	36 (2020.g.)	--	Pašvaldība
5.	Izglītojamo skaits profesionālās ievirzes izglītības iestādēs	416 (2018.g.)	Saglabājas iepriekšējā līmenī	Pašvaldība
6.	Piedāvāto interešu izglītības programmu skaits	6 (2020.g.)	Saglabājas iepriekšējā līmenī	Pašvaldība
7.	Necentralizēto eksāmenu rezultāti matemātikā (vidējais)	40,0% (2020./ 2021. m.g.)	Nemainīgs vai pieaug	VISC
8.	Necentralizēto eksāmenu rezultāti latviešu valodā (vidējais)	59,1% (2020./ 2021. m.g.)	Nemainīgs vai pieaug	VISC
9.	Necentralizēto eksāmenu rezultāti angļu valodā (vidējais)	69,8% (2020./ 2021. m.g.)	Nemainīgs vai pieaug	VISC

1.2. Izglītības ekosistēma un tās pārvaldība Ventspils novadā

1.2.1. Izglītības ekosistēma un nozares pārvaldība

Ventspils novads atrodas Latvijas ziemeļrietumos Baltijas jūras krastā, Kurzemes plānošanas reģionā un pēc 2021. gadā īstenotās administratīvi teritoriālās reformas iedzīvotāju skaita ziņā tā ir piektā mazākā pašvaldība Latvijā. Administratīvajā teritorijā ietilpst Piltenes pilsēta un 12 pagasti – Ances, Jūrkalnes, Piltenes, Popes, Puzes, Tārgales, Ugāles, Usmas, Užavas, Vārves, Ziru un Zlēku pagasts. Novads robežojas ar Ventspils pilsētu, Alsungas, Dundagas, Kuldīgas, Pāvilostas un Talsu novadiem.⁹

Uzsākot 2021./2022. m.g., Ventspils novadā darbojas kopskaitā 17 izglītības iestādes (skat. 3.attēls), t.sk.:

- **5 pirmsskolas izglītības iestādes** (turpmāk – PII), no kurām viena atrodas Piltenes pilsētā, bet pārējās četros pagastos – Popes pagastā, Ugāles pagastā, Vārves pagastā un Zlēku pagastā, un divas no tām,

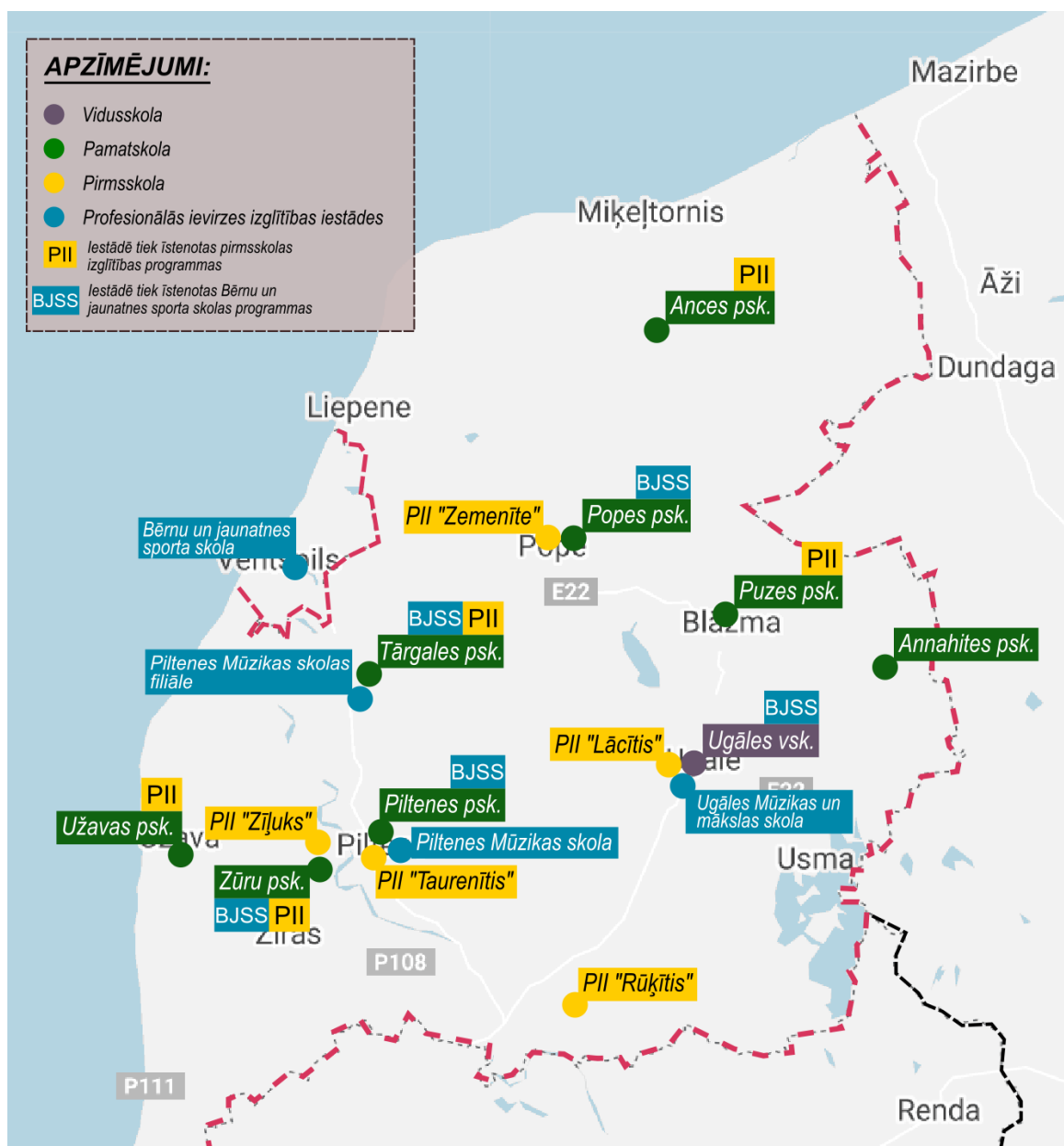
⁸ <https://tapis.gov.lv/tapis/lv/downloads/127372> (13.lpp., 36.-37.lpp.)

⁹ https://ventspilsnovads.lv/wp-content/uploads/2021/06/TP-grozijumi-Paskaidrojuma_raksts.pdf (4.lpp.)

cita starpā, īsteno arī speciālās pirmsskolas izglītības programmas izglītojamiem ar garīgās attīstības traucējumiem;

- **8 pamatskolas**, tai skaitā, 1 speciālās izglītības pamatskola, kas atrodas Puzes pagastā un, cita starpā, īsteno arī profesionālās pamatizglītības programmas, savukārt pārējās 7 pamatskolas atrodas sekojošos Ventspils novada pagastos – Piltenes pagastā (Piltēnē), Ances pagastā, Popes pagastā, Puzes pagastā, Tārgales pagastā, Užavas pagastā un Vārves pagastā, un visas no tām īsteno arī speciālās pamatizglītības programmas un 5 no tām īsteno arī pirmsskolas izglītības programmas;
- **1 vidusskola**, kura atrodas Ugālē (Ugāles pagastā) un cita starpā īsteno arī speciālo pamatizglītības programmu izglītojamiem ar mācīšanās traucējumiem;
- **3 profesionālās ievirzes izglītības iestādes**, no kurām viena ir mūzikas skola (īsteno programmas Piltenes pilsētā un papildu struktūrvienībā Tārgales pagastā), viena – mūzikas un mākslas skola (īsteno programmas Ugāles pagastā) un viena – sporta skola (īsteno izglītības programmas Ugāles vidusskolā un 4 pamatskolās – Tārgales pamatskolā, Popes pamatskolā, Zūru pamatskolā un Piltenes pamatskolā).

3.attēls: Izglītības iestādes Ventspils novadā 2021./2022. m.g.
(Avots: autoru izstrādāts)

Izglītības jomas pārvaldība Ventspils novadā tiek īstenota atbilstoši nacionāla līmeņa normatīvajos aktos un vietēja mēroga normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Pašvaldības kompetencē esošās izglītības funkcijas īsteno Izglītības pārvalde. Vienlaikus jāmin, ka iesaistīto pušu loks izglītības jomas pārvaldībā ir plašāks kā tas atspoguļots attēlā zemāk.

IZGLĪTĪBAS NOZARES PĀRVALDĪBA

Pašvaldības funkciju izpildi izglītībā organizē **Ventspils novada pašvaldības Izglītības pārvalde**. Izglītības pārvalde īsteno Ventspils novada domes politiku un līdzsvarotas attīstības stratēģiju izglītības pieejamībai novada administratīvajā teritorijā un risina citus ar izglītību saistītus jautājumus, tajā skaitā, plāno izglītības jomas attīstību novadā, sniedz metodisko palīdzību un veic analītisko darbu, izstrādā priekšlikumus valsts budžetā paredzēto līdzekļu sadalei pedagoģisko darbinieku algām, organizē izglītības kvalitātes nodrošināšanu un monitoringu, koordinē izglītības iestāžu darbību un izstrādā priekšlikumus izglītības iestāžu tīkla optimizācijai, nodrošina atbalsta mehānismus izglītības telpā un plāno izglītības vides pilnveidi.

Līdzšinējā izglītības nozares stratēģiskā attīstība novadā ir organizēta ciešā sasaistē ar nacionāla līmeņa politikas plānošanas prioritātēm, kas tiek izvirzītas Valsts izglītības attīstības pamatnostādnēs un attiecīgi tiek izmantotas par pamatu, lai definētu Ventspils novada pašvaldības izglītības iestāžu attīstības stratēģiskos virzienus gan 2017.-2020., gan 2021.-2027. gadu periodam. Papildus tam, Izglītības pārvalde un izglītības iestādes savā darbā vadās pēc *Rīcības programmas izglītības kvalitātes nodrošināšanai*, kas šobrīd noteikta laika posmam no 2019. līdz 2022. gadam¹⁰. Minētā rīcības programma izvirza četrus rīcību virzienus ar vairākām rīcību jomām, zem kurām ir definēti uzdevumi, pasākumi, atbildīgās institūcijas un īstenošanas periods. Kaut arī rīcības programma nav veidota tiešā sasaistē ar novada attīstības programmā AP2026 izvirzītajiem uzdevumiem, tā definē pasākumus holistiskā nozares skatījumā sekojošās tēmās: izglītības pārvaldība, kvalitāte un monitorings; sadarbība; izglītības iestāžu tīkla attīstība; metodiskā darba attīstība; atbalsts iekļaujošai izglītībai; izglītības piedāvājuma un satura kvalitāte; cilvēkresursi; infrastruktūra; materiāltehniskais nodrošinājums, un aptverot visus pašvaldības pārraudzībā esošos izglītības līmeņus un veidus – pirmsskolas izglītība, pamatzglītība un vispārējā vidējā izglītība, interešu un profesionālās ievirzes izglītība. Lai nodrošinātu minētās rīcības programmas uzraudzību, Izglītības pārvalde vienu reizi gadā īsteno izglītības kvalitātes izvērtējumu visās novada izglītības iestādēs, kā ietvaros tiek vērtēts katras iestādes sniegums sekojošos kritērijos:

1. Skolēnu sasniegumi valsts pārbaudes darbos un centralizētajos eksāmenos;
2. Skolēnu sasniegumi valsts, reģionu, starpnovadu mācību priekšmetu olimpiādēs;
3. Katra izglītojamā attīstības dinamikas izvērtējums;
4. Pedagogu pašvērtējumu analīze, lai sekmētu profesionālo pilnveidi;
5. Otrgadnieku skaits skolā, atskaitīšanas iemesli;
6. Interesu izglītības programmās iesaistīto audzēkņu īpatsvars;
7. Nodrošinātās izglītības iespējas bērniem ar speciālām vajadzībām;
8. Izglītojamo un vecāku vērtējums par izglītības procesu kvalitāti;
9. Skolas dalība projektos un rezultāti.

Kā atskaides punkts un atgriezeniskās saites process tiek izmantota ikgadējā pedagogu konference. Papildus tam pozitīvi vērtējams Izglītības pārvaldes darbs ikgadējo izglītības procesiem un rezultātiem saistīto datu sistematizēšanā, par ko, cita starpā, liecina arī izstrādātās izglītības iestāžu profilu jeb datu kartes. Papildus tam

¹⁰ <https://tapis.gov.lv/tapis/lv/downloads/137087>

minams, ka katra izglītības iestāde ik gadu izstrādā pašnovērtējuma ziņojumu, kurā vērtē iestādes darbu, sasniegumus un tālāko attīstību.

Lai sekmētu politisko un vidēja termiņa mērķu sasniegšanu, katram mācību gadam tiek izstrādāts Ventspils novada Izglītības pārvaldes darba pārskats, kurš aprakstoši sniedz ieskatu nozares aktualitātēs, sasniegtajos rezultātos, īstenotajos projektos, kā arī, cita starpā, definē dotajā mācību gadā paveicamos uzdevumus. Pēdējo trīs mācību gadu sniegums atspoguļots tabulā zemāk.

2.tabula: Ventspils novada pašvaldības Izglītības pārvaldes izvirzīto uzdevumu konspektīvs izvērtējums 2019./2020., 2020./2021., 2021./2022. m.g.
(Avots: VNP IP)

MĀCĪBU GADS	UZDEVUMU KOPUMS, KAS IKGADĒJI TIEK DEFINĒTS VENTSPILS NOVADA IZGLĪTĪBAS PĀRVALDES DARBA PĀRSKATĀ	UZDEVUMU IZPILDES IZVĒRTĒJUMS UN ĪSTENOTO PASĀKUMU RAKSTUROJUMS
1	2	3
2019./2020. m.g.	1. Atbalsta sistēma skolotājiem, gatavojoties jaunā mācību satura ieviešanai.	Uzdevuma izpildei tika nodrošināta mācību jomu koordinators (MJK) un skolotāju dalība Skola2030 seminārnodarībās un Ventspils Valsts 1. ģimnāzijas organizētajās apmācībās par kvalitatīvu mācību stundu organizēšanu un norisi, kā arī teorētiski apgūto zināšanu izmēģināšana praksē, īpašu akcentu liekot uz caurviju prasmju pilnveidošanu.
	2. Pedagogu profesionālās darbības un izglītības kvalitātes paaugstināšana, mācoties vienam no otra un daloties labās prakses piemēros.	Uzdevuma izpildei katra izglītības iestāde noteica kopā mācīšanās laiku pedagogiem; tika iedibinātas prakses kā skolotāji apmainās ar informāciju par tēmām, kas tiek apgūtas katrā mācību priekšmetā; tika īstenotas stundu vērošanas ar konkrētiem mērķiem; tika izstrādāti vienoti tematiskie plāni; MJK sniedza atbalstu pedagogiem kompetencēs balstīta mācību satura pakāpeniskai ieviešanai.
	3. Darba individualizācija un diferenciācija; katra skolēna izaugsmes veicināšana, izmantojot dažādus domāšanas (izziņas) līmeņu uzdevumus mācību stundās.	Ņemto vērā nelielo skolēnu skaitu klasēs, visās novada izglītības iestādēs tiek integrēti bērni ar speciālām vajadzībām. Katra skolēna attīstības dinamiku vēro un fiksē pedagogi atbilstoši katras iestādes iedibinātajām praksēm un metodēm.
	4. Skolēnu mācību sasniegumu vērtēšanas kārtības īstenošana, akcentējot formatīvo vērtēšanu.	Uzsākot kompetencēs balstīta mācību satura ieviešanu bija nepieciešams veidot jaunu formatīvās vērtēšanas pieeju, kas bija kopīgs izaicinājums visiem pedagogiem (līdz tam pedagogu darba praksē dominēja summatīvā vērtēšana).
	5. Veidot pozitīvu, rosinošu, bērniem draudzīgu fiziski un emocionāli drošu izglītības vidi, organizējot un īstenojot kvalitatīvu izglītības procesu pirmsskolas izglītības vadlīnijās noteikto mērķu sasniegšanai.	Uzsākot kompetencēs balstīta mācību satura ieviešanu PII, tika identificēts izaicinājums ievērot katra bērna individualitāti. Uzdevuma izpildei tika organizēta pieredzes apmaiņa ar pedagogiem Rīgas PII, kā arī tika organizēti āra nodarbību semināri u.c. pasākumi PII pedagogiem.
	6. Vērtību orientēta mācību procesa organizēšana izglītības iestādēs, sekmējot pilsoniskuma, patriotisma, valstiskās apziņas veidošanos, gatavojoties XII Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem.	Ņemto vērā nelielo izglītojamo skaitu visās novada izglītības iestādēs, bet ar mērķi izveidot kvalitatīvu kora sastāvu uzdevuma izpildei tiek veidots apvienotais koris, ko veido 3-4 iestādes, kas sadarbojas un īsteno kopīgus kora mēģinājumus. Savukārt tautas deju tradīcijas dod iespējas pat novada mazajām skolām veidot vairākus tautas deju kolektīvus, kas labi startē skatēs.

MĀCĪBU GADS	UZDEVUMU KOPUMS, KAS IKGADĒJI TIEK DEFINĒTS VENTSPILS NOVADA IZGLĪTĪBAS PĀRVALDES DARBA PĀRSKATĀ	UZDEVUMU IZPILDES IZVĒRTĒJUMS UN ĪSTENOTO PASĀKUMU RAKSTUROJUMS
1	2	3
2020./2021. m.g.	1. Kompetenču pieejā balstīta mācību un audzināšanas procesa vispusīgai bērna personības attīstībai pirmsskolā organizēšana un īstenošana.	Uzdevuma izpildei tika sagatavots mācīšanās konsultants pirmsskolas izglītības jomā, kas uzsāka darbu ar PII skolotājiem, īpaši akcentējot kompetencēs balstīta mācību satura ieviešanu.
	2. Kompetenču pieejas ieviešana izglītības procesā- labās prakses piemēru izziņošana un popularizēšana.	Uzdevuma izpildei katru gadu novada līmenī tiek identificēti labās prakses piemēri sasaistē ar attiecīgajā m.g. izvirzīto metodisko tēmu, tiek organizēta pieredzes apmaiņa un labās prakses piemēru popularizēšana.
	3. Mācību satura apguves plānošanas un vērtēšanas sistēmas pilnveide, sadarbojoties mācību priekšmetu skolotājiem jomas ietvaros un starp mācību priekšmetu jomām, vienas klases, skolas ietvaros, akcentējot caurviju prasmju apguvi.	Uzdevuma izpildei tika organizētas īpašas seminārnodarbības MJK ar mērķi izglītēt MJK par praksēm un metodēm, kas izmantojamas veiksmīgāku sanāksmju organizēšanai un norisei – sekmīgu nodarbību vadīšanas prasmju apguve. COVID-19 pandēmijas ietekmē bija nepieciešams pārorganizēt mācību norisi, apgūt digitālās platformas. Izglītības iestāžu vadītāji dalījās pieredzē viens ar otru, lai pilnveidotu attālināto mācību procesu.
	4. Pašvadītās/ patstāvīgās mācīšanas jēgpilna un produktīva organizēšana.	Dotais uzdevums definēts kā kopīgs izaicinājums. COVID-19 pandēmijas ietekmē skolēniem bija jāklūst patstāvīgiem, vienlaikus skolēni varēja zvanīt mācību priekšmetu skolotājiem un konsultēties un saņemt atbalstu.
	5. Iekļaujošās izglītības principa realizēšana, nodrošinot iekļaujošās izglītības pakalpojumu pieejamību dažādos izglītības posmos vispārējās izglītības iestādēs.	Tika organizētas mācības visiem novada skolotājiem par iekļaujošās izglītības pieejas īstenošanu, izglītojamiem tiek izstrādāti individuālie mācību plāni, tiek vecināta vecāku iesaiste, tiek nodrošināti skolotāju palīgi, kā arī MJK sastāvs ir papildināts ar iekļaujošās izglītības koordinatore. Ņemot vērā nelielo izglītojamo skaitu klasēs individuālais atbalsts ir novadā esošo izglītības iestāžu priekšrocība.
	6. Gatavošanās XII Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem un līdzdalība tajos.	Ņemot vērā COVID-19 pandēmijas ietekmi uz XII Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku norisi, novads iekļāvās republikas piedāvātajā risinājumā un īstenoja pasākumu Jūrkalnes estrādē ar izglītības iestāžu deju kolektīvu un apvienotā kora dalību.
2021./2022. m.g.	1. Jaunā izglītības satura veiksmīgai ieviešanai novada izglītības iestādēs sadarbībā ar iestāžu vadītājiem nodrošināt laiku regulāram pedagogu kopdarbam.	Uzdevuma izpildi daļēji kavēja un ietekmēja attālinātais mācību process, tomēr akcentējams, ka pozitīvu rezultātu sniedz tematiskie plāni, ko katrs skolotājs ievieto e-klasē un pārējie kolēģi var redzēt un apvienot/pieskaņoties tēmu apgūvē. Uz katra m.g. 1. septembri skolotājam ir jābūt plānam, kā viņa mācību priekšmeta saturs tiks īstenots dotajā mācību gadā, līdz ar to tas ir skolotāja uzdevums izanalizēt, kādu prasmju un zināšanu apguve ir kavēta, lai mērķtiecīgi veiktu darbu kompetencēs balstīta mācību satura ieviešanā.
	2. Izglītības kvalitātes pierādījuma datu bāzes izveide un analīze, mentoru atbalsts pedagogiem tehnoloģiju izmantošanā.	Uzdevuma izpildei novada līmenī tiek izstrādātas skolu datu kartes ar datiem 3 gadu griezumā un tās tiek nodrošinātas izglītības iestāžu vadītājiem – analīzei un izmantošanai tālākā darba plānošanā. Savukārt, lai sniegtu atbalstu pedagogiem tehnoloģiju izmantošanā, tika organizētas mācības pedagogu digitālo prasmju apgūvē; tiek apmācīti divi tehnoloģiju mentoru, kas

MĀCĪBU GADS	UZDEVUMU KOPUMS, KAS IKGADĒJI TIEK DEFINĒTS VENTSPILS NOVADA IZGLĪTĪBAS PĀRVALDES DARBA PĀRSKATĀ	UZDEVUMU IZPILDES IZVĒRTĒJUMS UN ĪSTENOTO PASĀKUMU RAKSTUROJUMS
1	2	3
		nodrošinās atbalstu visām novada skolām; papildus tam Ugāles vidusskolā arī skolotājs, kas apmāca savus kolēģus digitālajās prasmēs.
	3. Mācību satura apguves plānošanas un vērtēšanas turpināšana, sadarbojoties mācību priekšmetu skolotājiem jomas ietvaros un starp mācību priekšmetu jomām, vienas klases, skolas ietvaros, akcentējot caurviju prasmju apguvi.	Uzdevuma izpildei novada līmenī katru mācību gadu tiek izvēlēta īpaša caurviju prasme, kas tiek integrēta visos mācību priekšmetos visā novadā.
	4. Mācību jomu koordinators atbalsts – mācību satura saskaņota plānošana, pieredzes apmaiņa mācību procesam nozīmīgās jomās.	COVID-19 pandēmijas ietekmē MJK sanāksmes notika attālināti. Iepriekš iedibinātā prakse tika turpināta, kā arī tika pilnveidota savstarpējās sadarbība ar mērķi MJK grupām mācīties vienai no otras.
	5. Iekļaujošās izglītības principa realizēšana, nodrošinot iekļaujošās izglītības pakalpojumu pieejamību dažādos posmos novada izglītības iestādēs.	Uzdevuma izpildei šajā m.g. īpaša uzmanība pievērsta pirmsskolas izglītībai, proti, notiek darbs pie 5-6gadnieku īpašo prasmju izvērtēšanas, kas tiek fiksēta, ievērojot vienotu metodiku, un sekos līdzi audzēkņiem uz 1. klasi, kā arī tika īstenotas divas seminārnodarbības ar pieredzes materiāliem no Jelgavas pilsētas iestādēm un m.g. noslēgumā tika organizēts seminārs, kur pirmsskolas pedagogi dalās savās pieredzēs. Iekļaujošās un atbalstošās jomas koordinators iedibināja praksi, kur notiek sadarbība ar Sociālo dienestu un vecākiem, tiek veidota vienota sistēma un pieredzes materiāli. Atsevišķi tiek sociālie pedagogi un logopēdi un dalās pieredzē, kā labāk atbalstīt bērnus. Vairāki logopēdi strādā gan Ventspils pilsētā, gan novadā, kas dod iespējas plašākām pieredzēm un attiecīgi stiprināt iekļaujošo izglītību. Tiek domāts par iekļaujošās izglītības konferences organizēšanu nākamajā mācību gadā.
	6. Sadarbība ar izglītības iestāžu vadītājiem jaunās iestāžu akreditācijas, pašnovērtējuma struktūras un aktualizēšanas, kā arī iestāžu vadītāju vērtēšanas kārtības ieviešanā novadā.	Lai sniegtu atbalstu izglītības iestādēm akreditācijas procesā, novada līmenī ir izstrādāts metodiskais materiāls iestāžu vadītājiem. Iestādēs sadarbībā ar Izglītības pārvaldi tiek veikts ļoti rūpīgs sagatavošanās darbs akreditācijas procesam. Akreditācijas rezultāti vērtējami kā labi un ļoti labi. Novadā ir iedibināta arī izglītības iestāžu vadītāju novērtēšanas kārtība, pie tam vadītājiem ir jāizvirza mērķi un uzdevumi 2 gadu periodam, kas tiek apstiprināti, kā arī jādefinē gan kvantitatīvos, gan kvalitatīvos rādītājus.

Izvērtējuma izstrādē iesaistītie novada speciālisti apstiprina, ka novada rīcībā esošie personāla un finanšu resursi šobrīd ļauj uzturēt un attīstīt vispārējās izglītības iestāžu tīklu, tomēr vienlaikus, ņemot vērā demogrāfijas tendences būs jāmeklē jauni, efektīvi risinājumi konkurētspējīgu izglītības pakalpojumu nodrošināšanai arī nākotnē.

1.2.2. Nozīmīgākie ieguldījumi, projekti, sadarbības partneri un atbalsta mehānismi Ventspils novada izglītības ekosistēmā

NOZĪMĪGĀKIE IEGULDĪJUMI IZGLĪTĪBĀ

Ventspils novada izglītības iestādēs pēdējo gadu laikā ieviesti dažādi projekti – gan infrastruktūras un materiāli tehniskās bāzes pilnveidē, gan veselīga dzīvesveida, zināšanu, personības un profesionālo prasmju attīstībā un

pieredzes apmaiņā.¹¹ Izglītības iestāžu dalība dažādos ES finansētos projektos ar mērķi attīstīt prasmes un gūt zināšanas apskatīta šī ziņojuma 4.1.4. nodaļā, savukārt tabulā zemāk sniegts kopsavilkums par būtiskākajiem ieguldījumiem, kas saistīti ar izglītības iestāžu infrastruktūras attīstību – četri no sešiem uzrādītajiem projektiem saistīti ar veselīga dzīvesveida veicināšanu un sporta infrastruktūras attīstību, savukārt vēl divi tiešā veidā ar izglītības procesa kvalitātes stiprināšanu.

3.tabula: **Nozīmīgākie ieguldījumi Ventspils novada izglītības infrastruktūrā, 2018.-2022. gads.**
(Avots: VNP IP)

Nr. p.k.	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE UN IEGULDĪJUMU MĒRĶIS	PROJEKTA NOSAUKUMS (ja attiecināms)	ĪSTENOŠANAS PERIODS	IEGULDĪJUMU APMĒRS UN PAŠVALDĪBAS FINANSĒJUMS (%)
1	2	3	4	5
1.	Tārgales pamatskolas pārbūve	Lauku atbalsta dienesta Ziemeļkurzemes reģionālās lauksaimniecības pārvaldes apstiprinātais Ventspils novada pašvaldības projekts “Izglītības, kultūras vietas pārbūve un vides pieejamības nodrošināšana Tārgalē” (Nr. 20-08-FL04-F043.0203-000001)	2021-2022	474 687,77 EUR , t.sk. pašvaldības finansējums – 78%
2.	Āra trenāžieru uzstādīšana pie Ugāles vidusskolas	Eiropas Lauksaimniecības Fonda lauku attīstībai līdzfinansētais projekts “Mēs par veselīgu Ugāli!” .	2020-2021	20 795,06 EUR , t.sk. pašvaldības finansējums – 25%
3.	Sporta laukuma labiekārtošana Ances pagastā pie Ances pamatskolas	Lauku atbalsta dienesta Ziemeļkurzemes reģionālās lauksaimniecības pārvaldes apstiprinātais Ventspils novada pašvaldības projekts “Sporta laukuma labiekārtošana Ances pagastā” (Nr. 19-08-AL17-A019.2203-000005)	2019-2020	76 944,54 EUR , t.sk. pašvaldības finansējums – 42%
2.	Ugāles sporta manēžas būvniecība pie Ugāles vidusskolas	n/a	2019	2 081 506,84 EUR , t.sk. pašvaldības finansējums – 100%
3.	Bijušās Piltenes vidusskolas (tagad pamatskolas) telpās ierīkota publiski pieejama trenāžieru zāle	Eiropas Lauksaimniecības Fonda lauku attīstībai līdzfinansētais projekts “Mūsdienīga vingrošanas aprīkojuma iegāde fizisko aktivitāšu veicināšanai Piltenē” (Nr. 19-08-AL17-A019.2203-000004)	2019	17 094,55 EUR , t.sk. pašvaldības finansējums – 45%
4.	Zūru pamatskolas ēkas siltināšana	Eiropas reģionālās attīstības fonda un valsts budžeta līdzfinansētais projekts “Energoeфективitātes paaugstināšana Ventspils novada Zūru pamatskolā” .	2018-2019	542 500,33 EUR , t.sk. pašvaldības finansējums – 46%

Savukārt turpmākā periodā plānotās investīcijas tiek definētas investīciju plānos, kas tiek izstrādāti pašvaldību attīstības programmu ietvaros, proti:

- **Ventspils novada pašvaldības investīciju plāns 2021.-2027.gadam** (1. redakcija)¹² izglītības jomā paredz kopskaitā 12 investīciju projektus par kopējo indikatīvo summu 14,079 milj. EUR apmērā, no kuriem indikatīvi 28% sastāda pašvaldības budžets:

1. Ugāles vidusskolas ēku un būvju kompleksa atjaunošana;
2. Popes pamatskolas ēdināšanas kompleksa pārbūve;

¹¹ <https://tapis.gov.lv/tapis/lv/downloads/127366> (10.lpp.)

¹² <https://tapis.gov.lv/tapis/lv/downloads/127371>

3. Tārgales pamatskolas telpu un inženierkomunikāciju pārbūve, skolas un PII ēku teritorijas labiekārtošana;
 4. Piltenes pamatskolas ēku un būvju kompleksa pārbūve;
 5. Ugunsaisardzības automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes iekārtas (signalizācijas) ierīkošana izglītības iestādēs;
 6. Ugāles pagasta pirmsskolas izglītības iestādes "Lācītis" fasādes, jumta pārbūve;
 7. Puzes pagasta pirmsskolas grupas, amata mācību ēkas pārbūve;
 8. Rotaļu laukumu izbūve pie Ventspils novada izglītības iestādēm un koplietošanas teritoriju labiekārtošana ar rotaļu elementiem;
 9. PII "Zīļuks" ēku atjaunošana Vārves pagastā;
 10. Zūru pamatskolas infrastruktūras atjaunošana;
 11. Piltenes pirmsskolas izglītības iestādes "Taurenītis" un Piltenes bibliotēkas ēkas atjaunošana;
 12. Sporta stadiona pārbūve un atjaunošana Ugālē.
- **Ventspils valstspilsētas pašvaldības un Ventspils novada pašvaldības kopīgi definētajā investīciju plānā 2021.-2027. gadam** (1. redakcija)¹³ attiecībā uz izglītības nozari ir izvirzīts viens kopīgs investīciju pasākums – *Jaunāko izglītības un karjeras tehnoloģiju ieviešana Ventspils pilsētas un novada izglītības iestādēs*, kas no Ventspils novada pašvaldības indikatīvi paredz 70 000 EUR ieguldījumu ar sekojošiem rezultātiem:
 1. Nākotnes klases koncepta (*Future classroom lab*) ieviešana Ventspils pilsētas un novada izglītības iestādēs sadarbībā ar EDIC un VATP – kopā 17 izglītības iestādes (t.sk., Ventspils pilsētā – 9, Ventspils novadā – 8);
 2. Ventspilī un novadā izstrādāto izglītības un karjeras izglītības tehnoloģiju ieviešana Ventspils pilsētas un novada izglītības iestādēs sadarbībā ar EDIC un VATP – kopā 17 izglītības iestādes (t.sk., Ventspils pilsētā – 9, Ventspils novadā – 8).

ATBALSTA MEHĀNISMI IZGLĪTOJAMIEM, VECĀKIEM UN PEDAGOGIEM VENTSPILS NOVADĀ

Stiprinot izglītības nozares kopējo telpu un vidi, Ventspils novada pašvaldība nodrošina dažādus atbalsta mehānismus un priekšrocības izglītības procesos iesaistītajām pusēm.

Atbalsts un priekšrocības izglītojamiem:

- Pašvaldības piešķirtas stipendijas 10.-12. klašu skolēniem par mācību sasniegumiem;
- Finansiāli stimuli (naudas balvas) izglītojamiem par izciliem sasniegumiem novada, starpnovadu, reģiona, valsts un starptautiskajās mācību priekšmetu olimpiādēs, konkursos, sporta sacensībās;
- Finansiāli stimuli (naudas balvas) par izciliem sasniegumiem sportā;
- 1.-6. klašu skolēniem pēcpusdienās ir iespējams apmeklēt mācību un radošā darba grupu nodarbības;
- Karjeras izglītības īstenošana izglītības iestādēs;
- Skolēniem ir iespējas piedalīties "Ēnu dienās";
- Skolēniem ir iespējas veidot savus mācību uzņēmumus sadarbībā ar biedrību "Junior Achievement – Young Enterprise Latvija";
- Visas vispārējās izglītības iestādes piedāvā izglītības programmas izglītojamiem ar īpašām vajadzībām (iekļaujošā izglītība);
- Visās vispārējās izglītības iestādēs tiek īstenota interešu izglītība;
- Pašvaldība sedz braukšanas izdevumus izglītojamiem un nodrošina izglītojamo pārvadājumus novada pašvaldības administratīvajā teritorijā;
- Papildus valsts mērķdotācijām (1.-4. klašu ēdināšana), pašvaldība nodrošina brīvpusdienas pirmsskolas izglītības audzēkņiem (arī brokastis un launagu) un brīvpusdienas skolēniem no 5. līdz 7. klasei, savukārt skolēniem no 8. līdz 12. klasei tiek kompensētas pusdienas 80% apmērā.

Atbalsts un priekšrocības vecākiem:

- Pirmsskolas izglītības pakalpojums ir pieejams ikvienam novadā deklarētam bērnam (t.i. Ventspils novada pirmsskolas izglītības iestādēs nav rindas);
- Pašvaldība sedz braukšanas izdevumus izglītojamiem un nodrošina izglītojamo pārvadājumus novada pašvaldības administratīvajā teritorijā;
- Papildus valsts mērķdotācijām (1.-4. klašu ēdināšana), pašvaldība nodrošina brīvpusdienas pirmsskolas izglītības audzēkņiem (arī brokastis un launagu) un brīvpusdienas skolēniem no 5. līdz 7. klasei, savukārt skolēniem no 8. līdz 12. klasei tiek kompensētas pusdienas 80% apmērā.

¹³ <https://tapis.gov.lv/tapis/lv/downloads/127367> (9.lpp.)

- Iekļaujošās izglītības īstenošana visās novada izglītības iestādēs bērniem ar īpašām vajadzībām;
- Mācību un radošā darba grupu nodarbības, kurās sākumskolas skolēni (1.-6.kl.) var uzkavēties līdz vecāku darba laika beigām.

Atbalsts un priekšrocības pedagogiem:

- Paaugstinātas mēneša darba algas likmes, piemaksas un naudas balvas;
- Finansiāli stimuli (naudas balvas) pedagogiem par izglītojamo izciliem sasniegumiem novada, starpnovadu, reģiona, valsts un starptautiskajās mācību priekšmetu olimpiādēs, konkursos, sporta sacensībās;
- Izglītības pārvaldes organizētie un finansētie profesionālās kompetences pilnveides kursi un semināri;
- Metodiskais atbalsts mācību priekšmetu jomu apvienībās;
- Naudas balva un atzinības raksts apbalvojumā "GADA SKOLOTĀJS".

NOZĪMĪGĀKIE PARTNERI VENTSPILS NOVADA IZGLĪTĪBAS TELPĀ

Mācīšanas un mācīšanās procesā iesaistās arvien plašāks dažādu ieinteresēto un atbildīgo pušu loks, veidojot jaunas partnerības, tīklus, formas, resursus gan publiskajā, gan privātajā sektorā. Izglītības pārvaldībai nākotnes kontekstā būtiska ir dalīta atbildība, tādēļ attiecības starp izglītībā iesaistītajiem sociālajiem un sadarbības partneriem ir nepārtrauktā transformācijas procesā.¹⁴

Kā līdzšinēji nozīmīgākie sadarbības partneri izglītības nozares attīstībā Ventspils novadā minami:

- Valsts izglītības satura centrs;
- Izglītības kvalitātes valsts dienests;
- Valsts izglītības attīstības aģentūra;
- Ventspils augstskola un Ventspils augstskolas Mūziklizglītības centrs;
- Ventspils valstspilsētas izglītības pārvalde;
- Ventspils Valsts 1. ģimnāzija;
- Kurzemes plānošanas reģions;
- Latvijas Universitāti Kuldīgas filiāle.

Sadarbība ar Ventspils valstspilsētu ieņem arvien lielāku lomu nozares turpmākā attīstībā, īpaši kontekstā ar 2020. gada 10. jūnijā pieņemto Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu, kas nosaka, ka, lai nodrošinātu ATR mērķu sasniegšanu, pēc 2021. gada 1. jūlija Ventspils valstspilsēta un Ventspils novada pašvaldība izveido kopīgu sadarbības institūciju izglītības jomā¹⁹. Tā rezultātā starp abām pašvaldībām 2021. gada 2. septembrī ir noslēgts sadarbības līgums nolūkā veicināt Valsts izglītības attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam izvirzīto izglītības attīstības mērķu sasniegšanu gan pilsētā, gan novadā un definē sadarbību kopskaitā 13 pasākumos kopīgā mērķa sasniegšanā, tostarp, 1) sadarbība izglītības iestāžu darbinieku profesionālās pilnveides nodrošināšanā un metodiskā darba organizēšanā, kā arī regulāra informācijas un pieredzes apmaiņa cilvēkresursu nodrošinājuma jautājumos; 2) vienota pieeja kvalitatīvas izglītības nodrošināšanā un sadarbība uzņēmējdarbības spēju attīstībā karjeras izglītības kontekstā; 3) sadarbība darbā ar talantīgiem izglītojamiem, iekļaujošās izglītības īstenošanā, mūziklizglītības pasākumu īstenošanā, jaunatnes lietu politikas īstenošanā un bērnu tiesību jautājumu risināšanā; 4) vienota valsts pārbaudes darbu, olimpiāžu, konkursu un skašu organizēšana, kā arī vienota PMK darba organizēšana.

KOPSAVILKUMS: Izglītības nozares telpa Ventspils novadā

- Ventspils novads pēc 2021. gadā īstenotās administratīvi teritoriālās reformas iedzīvotāju skaita ziņā ir piektā mazākā pašvaldība Latvijā, ar vismazāko iedzīvotāju blīvumu no visām Latvijas pašvaldībām.
- Izglītības nozares attīstības uzstādījumi ir definēti novada līmeņa ilgtermiņa un vidēja termiņa politikas plānošanas dokumentos.
- Novada līmenī definētie izglītības nozares vidēja termiņa darbības rezultātu rādītāji periodam līdz 2027. gadam ir saistīti ar izglītības iestāžu un izglītojamo skaita saglabāšanu 2020. gada līmenī, kā arī ar centralizēto un necentralizēto eksāmenu rezultātu pieaugumu (vai 2020./2021. m.g. līmeņa saglabāšanu).
- Izglītības jomas pārvaldība Ventspils novadā tiek īstenota atbilstoši nacionāla līmeņa normatīvajos aktos un vietēja mēroga normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

¹⁴ *Izglītības attīstības pamatnostādnes 2021. – 2027. gadam*

- Līdzšinējā izglītības nozares stratēģiskā attīstība novadā ir organizēta ciešā sasaistē ar nacionāla līmeņa politikas plānošanas prioritātēm, kas tiek izvirzītas Valsts izglītības attīstības pamatnostādņēs un attiecīgi tiek izmantotas par pamatu, lai definētu Ventspils novada pašvaldības izglītības iestāžu attīstības stratēģiskos virzienus.
- Kaut arī Ventspils novada *Rīcības programma izglītības kvalitātes nodrošināšanai no 2019. līdz 2022. gadam* nav veidota tiešā sasaistē ar novada attīstības programmā izvirzītajiem uzdevumiem, tomēr tā veidota sasaistē ar nacionāla līmeņa izglītība politikas prioritātēm un atbilstoši lokālā mērogā analizētām vajadzībām un izvirza četrus rīcību virzienus ar vairākām rīcību jomām, zem kurām visaptverošā nozares skatījumā ir definēti uzdevumi, pasākumi, atbildīgās institūcijas un īstenošanas periods.
- Izglītības pārvalde vienu reizi gadā īsteno izglītības kvalitātes izvērtējumu visās novada izglītības iestādēs, kā ietvaros tiek vērtēts katras iestādes sniegums konkrētos ar kvalitāti saistītos kritērijos.
- Pozitīvi vērtējams Izglītības pārvaldes darbs ikgadējo izglītības procesiem un rezultātiem saistīto datu sistematizēšanā, par ko, cita starpā, liecina arī izstrādātās izglītības iestāžu profilu jeb datu kartes.
- Katra izglītības iestāde ik gadu izstrādā pašnovērtējuma ziņojumu, kurā vērtē iestādes darbu, sasniegumus un tālāko attīstību.
- Izvērtējuma izstrādē iesaistītie novada speciālisti apstiprina, ka novada rīcībā esošie personāla un finanšu resursi šobrīd ļauj uzturēt un attīstīt vispārējās izglītības iestāžu tīklu, tomēr vienlaikus, ņemot vērā demogrāfijas tendences, būs jāmeklē jauni, efektīvi risinājumi konkurētspējīgu izglītības pakalpojumu nodrošināšanai arī nākotnē.
- Būtiskākie izglītības infrastruktūras attīstības ieguldījumi pēdējo 5 gadu, pirmkārt, saistīti ar veselīga dzīvesveida veicināšanu un sporta infrastruktūras attīstību un, otrkārt, ar izglītības procesa un vides kvalitātes stiprināšanu.
- Ventspils novada pašvaldības investīciju plāns 2021.-2027.gadam (1. redakcija)¹⁵ izglītības jomā paredz kopskaitā 13 investīciju projektus par kopējo indikatīvo summu 14,079 milj. EUR apmērā, no kuriem indikatīvi 28% sastāda pašvaldības budžets.
- Ventspils valstspilsēta ir ne tikai vērā ņemama iesaistītā puse ar plašu pakalpojumu klāstu, bet arī nozīmīgs sadarbības partneris Ventspils novada izglītības attīstībā:
 - Abu pašvaldību kopīgi definētajā investīciju plānā 2021.-2027. gadam (1. redakcija) tiek paredzētas investīcijas, kas sekmēs izglītības vides modernizāciju (proti, "nākotnes klases koncepta" ieviešana) un stimulēs jaunu izglītības un karjeras tehnoloģiju ieviešanu pilsētas un novada izglītības iestādēs.
 - Starp abām pašvaldībām ir noslēgts sadarbības līgums nolūkā veicināt Valsts izglītības attīstības pamatnostādņēs 2021.-2027. gadam izvirzīto izglītības attīstības mērķu sasniegšanu gan pilsētā, gan novadā un definē sadarbību kopskaitā 13 pasākumos kopīgā mērķa sasniegšanā.
- Stiprinot izglītības nozares kopējo telpu un vidi, Ventspils novada pašvaldība nodrošina dažādus atbalsta mehānismus un priekšrocības izglītības procesos iesaistītajām pusēm, tostarp, daļēji nodrošinātas ēdienreizes visu vecuma posmu izglītojamajiem, izglītojamo pārvadājumi un braukšanas izdevumu finansēšana, radošās darba grupu nodarbības sākumskolas posma izglītojamiem pēc mācību stundu norises, stipendijas, apbalvojumi un finansiāli stimuli gan izglītojamiem, gan pedagogiem par augstiem mācību sasniegumiem, karjeras izglītības un interešu izglītības pieejamība, kā arī iekļaujošās izglītības īstenošana visās novada izglītības iestādēs u.c.
- Esošais pašvaldības līmeņa sadarbības partneru loks izglītības nozarē raksturojams kā institucionāla rakstura sadarbība ar valsts un pašvaldības iestādēm, to struktūrvienībām. Nākotnē ieteicams paplašināt sadarbības spektru, tajā iekļaujot arī nevalstiskā sektora pārstāvjus, darba devēju un nozaru pārstāvjus, profesionālās un augstākās izglītības iestādes un citus partnerus kopīgu izglītības mērķu plānošanā un sasniegšanā.

¹⁵ <https://tapis.gov.lv/tapis/lv/downloads/127371>

2. DEMOGRĀFIJAS TENDENCES UN NĀKOTNES PROGNOZES

2.1. Demogrāfiskās situācijas raksturojums

Ventspils novada demogrāfiskā situācija ir ļoti līdzīga kopējai Latvijas demogrāfiskajai situācijai. Līdzīgi, kā valstī kopumā, iedzīvotāju skaits novadā samazinās dabiskās kustības (dzimstības pārsvars pār mirstību) rezultātā, un, līdzīgi, kā valstī kopumā, migrācijas procesu rezultātā iedzīvotāju skaits samazinās aizvien mazākā mērā.

Pēdējo 10 gadu laikā novadā visstraujāk samazinājās bērnu un jauniešu skaits vecumā no 7 līdz 15 gadiem.

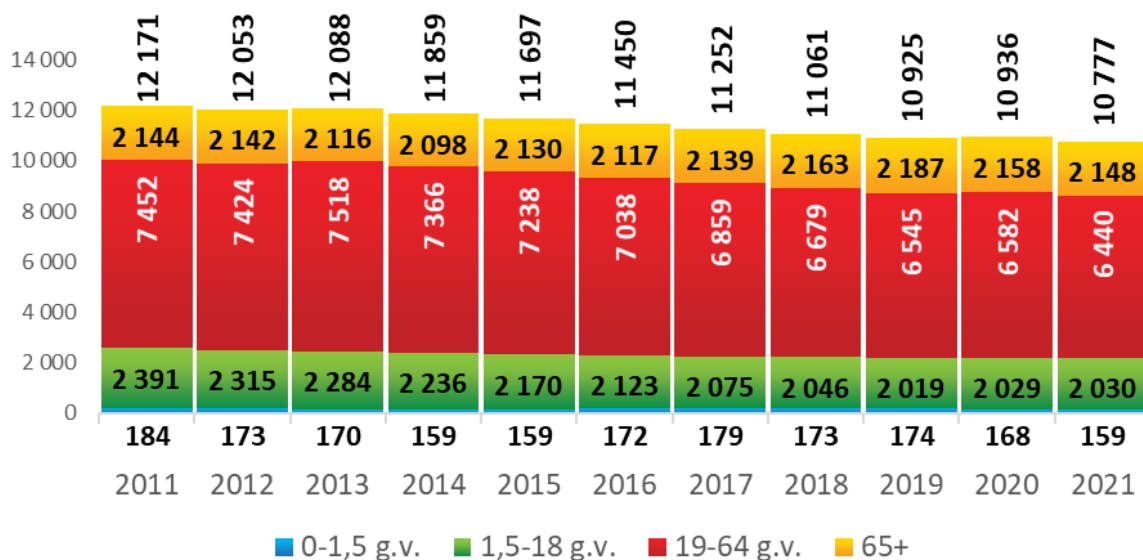
2.1.1. Iedzīvotāju skaits un tā izmaiņas

Atbilstoši Centrālā statistikas biroja (turpmāk – CSB) datiem 2021. gada sākumā Ventspils novadā dzīvoja 10 777 iedzīvotāji¹⁶ – 0,57% no Latvijas kopējā iedzīvotāju skaita.

Pēc iedzīvotāju skaita 2021. gada sākumā no 42 Latvijas pašvaldībām (atbilstoši 2021. gada administratīvi teritoriālajai reformai) Ventspils novads bija 5 mazākā pašvaldība.

Laika posmā no 2011. gada līdz 2021. gadam iedzīvotāju skaits Ventspils novada teritorijā ir krities astoņus gadus un divus gadus (2021. un 2019. gadā) tas pieauga. Kopumā šajā laika posmā tas samazinājās par 851 cilvēku (7%), kas ir uzskatāms par strauju kritumu (5. attēls).

5. attēls: Iedzīvotāju skaita izmaiņas Ventspils novadā, 2011.-2021. gads.
(Avots: CSB)

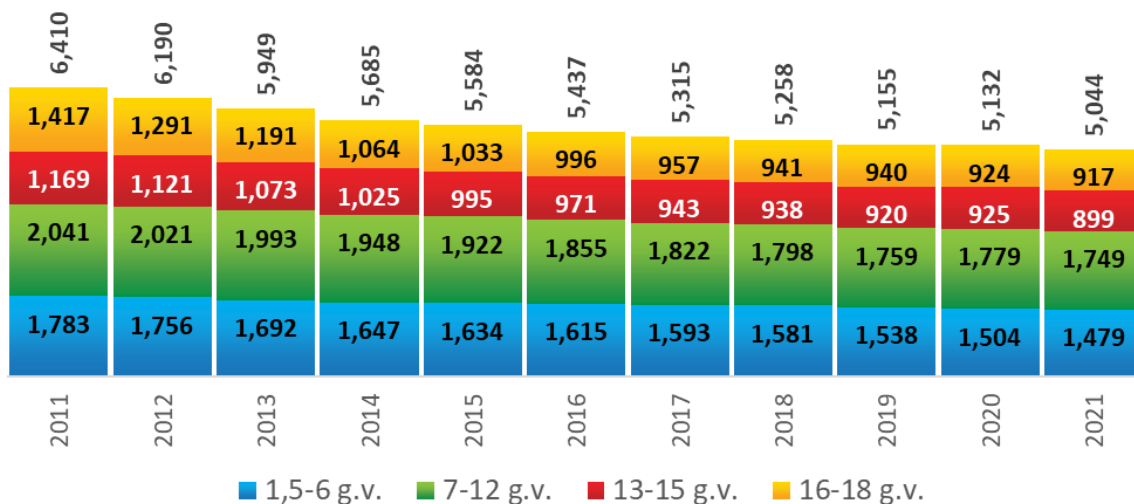
Dalījumā pa galvenajām vecuma grupām aina ir bijusi niansētāka. Piemēram, **senioru** (65 un vairāk gadi) īpatsvars iedzīvotāju kopējā skaitā no 2012. gada līdz 2019. gadam pieauga no 17,62% līdz 20,02% un tad sāka kristies līdz 19,93% 2021. gadā. **Darbspējīgā vecuma** (šeit: 19-64 gadus veci cilvēki) iedzīvotāju īpatsvars pieauga no 61,23% 2011. gadā līdz 62,19% 2013. gadā un tad sāka stabili kristies, 2021. gadā krītoties līdz 59,75%.

¹⁶ Šeit un turpmāk demogrāfiskās situācijas analīzei ir izmantoti Centrālā statistikas biroja dati.

2.1.2. Pirmsskolas un skolas vecuma bērnu skaits

Bērnu un jauniešu (šeit: 1,5-18 gadus veci cilvēki) skaits novadā ik gadu kritās no 2011. gada līdz 2019. gadam, īpatsvaram kopējā iedzīvotāju skaitā samazinoties no 19,64% līdz 18,48%. 2020. un 2021. gadā skaits atkal sāka pieaugt, 2021. gada beigās sasniedzot 18,84% no kopējā iedzīvotāju skaita. **Jaundzimušo un mazo bērnu** (līdz 1,5 gadu vecumam) īpatsvars kopējā iedzīvotāju skaitā samazinājās no 2011. gada (1,51%) līdz 2014. gadam (1,34%) un tad atkal sāka pieaugt, 2019. gadā sasniedzot 1,59% no kopējā iedzīvotāju skaita. 2020. un 2021. gados īpatsvars atkal samazinājās līdz 1,48%.

6. attēls: 1,5-18 gadus veco iedzīvotāju skaita izmaiņas Ventspils novadā, 2011.-2021. gads.
(Avots: CSB)

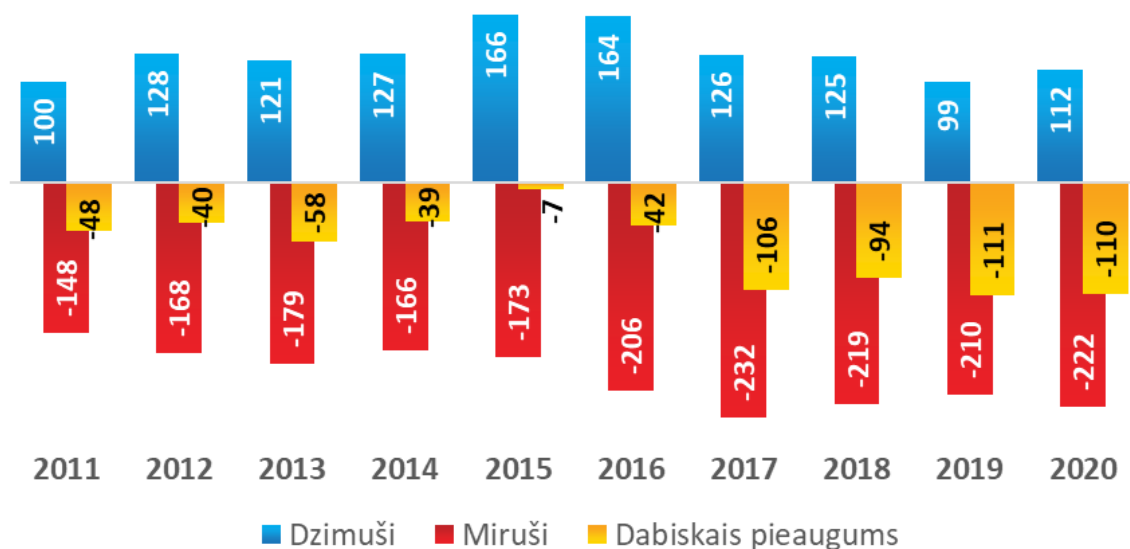
Detālāks 1,5-18 gadus veco novada iedzīvotāju sastāva (6. attēls) izvērtējums liecina, ka skaits ir krities visās galvenajās vispārējās izglītības posmu (pirmsskolas izglītība, sākumskola, pamatskola, vidusskola) vecumu grupās:

- **Pirmsskolas vecuma bērnu**, kuri var apmeklēt bērnudārzu (1,5-6 gadus veci) skaits kritās par 65 (9,8%).
- **Sākumskolas vecumam** atbilstošu bērnu (7-12 g.v.) skaits kritās maz – par 10 (1,3%).
- **Pamatskolas vecumam** atbilstošu bērnu (13-15 g.v.) skaits kritās par 71 (16,2%). Šajā ziņā situācija Ventspils novadā ir sliktāka, nekā lielā daļā Latvijas (lielās pilsētas un Pierīga), kur šī vecuma grupas iedzīvotāju skaits pēdējā desmitgadē stabilizējās vai pat pieauga. Rezultātā turpmāk Ventspils novadā, atšķirībā no Latvijas lielajām pilsētām un Pierīgas, turpmākajos gados pieprasījums pēc vidusskolām pieaugs mēreni;
- Ļoti krasi samazinājās **vidusskolas vecumam** atbilstošu jauniešu (16-18 g.v.) skaits: par 215 cilvēkiem (39,5%). Šīs vecuma grupas jauniešu skaits pēdējā desmitgadē strauji kritās visā Latvijā, tomēr Ventspils novadā kritums ir vēl straujāks.

2.1.3. Iedzīvotāju dabiskā kustība

Laika posmā no 2011. līdz 2020. gadam Ventspils novadā iedzīvotāju dabiskais pieaugums kopumā bija negatīvs – ik gadu nomira aptuveni par trešdaļu – pusi vairāk novada iedzīvotāju, nekā piedzima. Kopš 2017. gada šī tendence ir izteiktāka, ik gadu šādi zaudējot ap 100 cilvēkus.

7. attēls: **Ventspils novada iedzīvotāju dabiskā kustība, 2011.-2020. gads.**¹⁷
(Avots: CSB)

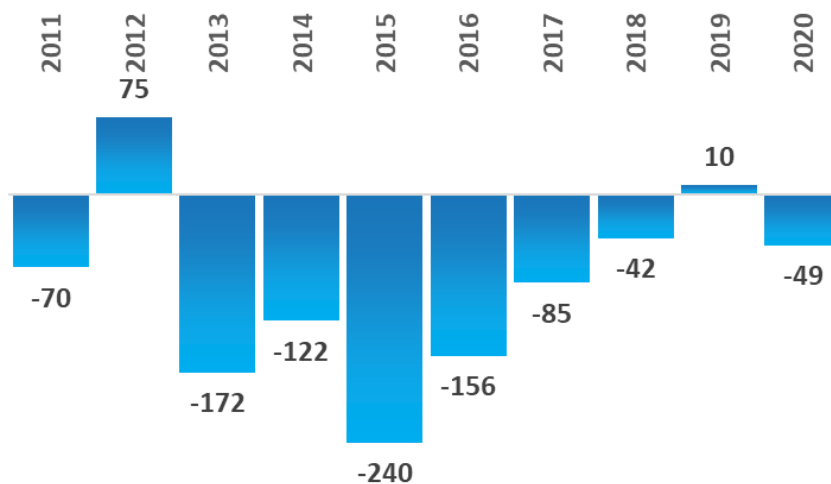

Kopumā šī procesa rezultātā novads no 2011. gada sākuma līdz 2020. gada beigām zaudēja 607 iedzīvotājus, t.i. 49,2% no kopējā iedzīvotāju skaita krituma (1 235 iedzīvotāji) šajā periodā.

2.1.4. Iedzīvotāju migrācija

Ventspils novadu kopumā atstāj lielāks skaits iedzīvotāju nekā tajā ierodas. Desmit gadu laikā no 2011. līdz 2020. gadam migrācijas rezultātā Ventspils novada iedzīvotāju skaits ir samazinājies par 851 cilvēku (50,8% no kopējā iedzīvotāju skaita zuduma). Sevišķi liels skaits cilvēku Ventspils novadu atstāja 2013.-2016. gadā, savukārt 2012. un 2019. gados iebrāva vairāk cilvēku, nekā aizbrauca.

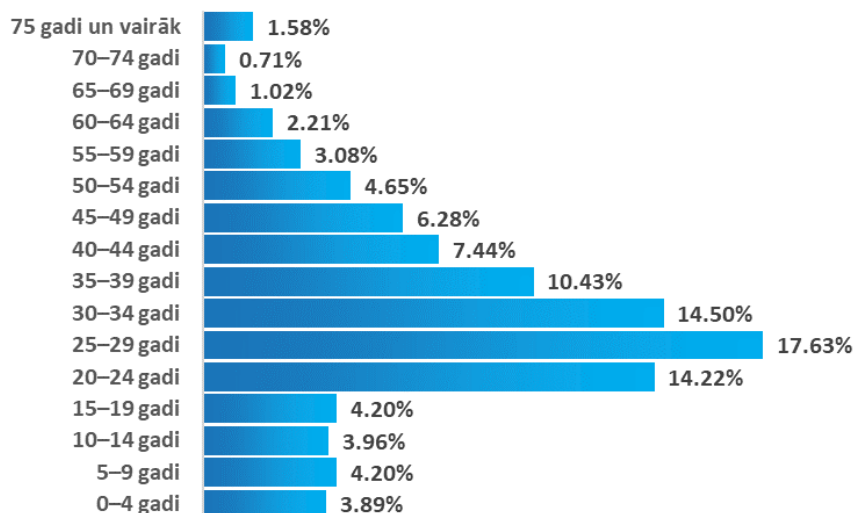
8. attēls: **Migrācijas saldo Ventspils novadā, 2011.-2020. gads.**
(Avots: CSB)

Raksturīga migrācijas procesa iezīme ir tā, migrācijas aktivitāte nav vienmērīgi sadalīta visās vecuma grupās. Piemēram, apmēram puse no tiem, kuri no Latvijas 2020. gadā pārcēlās uz ārvalstīm, bija 20-34 gadus veci (9. attēls).

¹⁷ Izmantoti CSP dati, situācija 2021. gada 1. janvārī.

9. attēls: Aizbraucēju sadalījums pa vecuma grupām, starptautiskā migrācija Latvijā, 2020. gads, % no visiem aizbraucējiem.
(Avots: CSB)

Iekšējās migrācijas (valsts robežu ietvaros) statistika dažādām vecuma grupām ir atšķirīga – kopumā ir raksturīgi, ka valsts iekšienē biežāk migrē jaunas ģimenes ar maziem bērniem, kā arī jaunieši, kuri pabeiguši pamatskolu un vidusskolu. Tomēr arī Ventspils novadu, visdrīzāk, atstāj tieši jaunākā darbspējas vecuma iedzīvotāji.

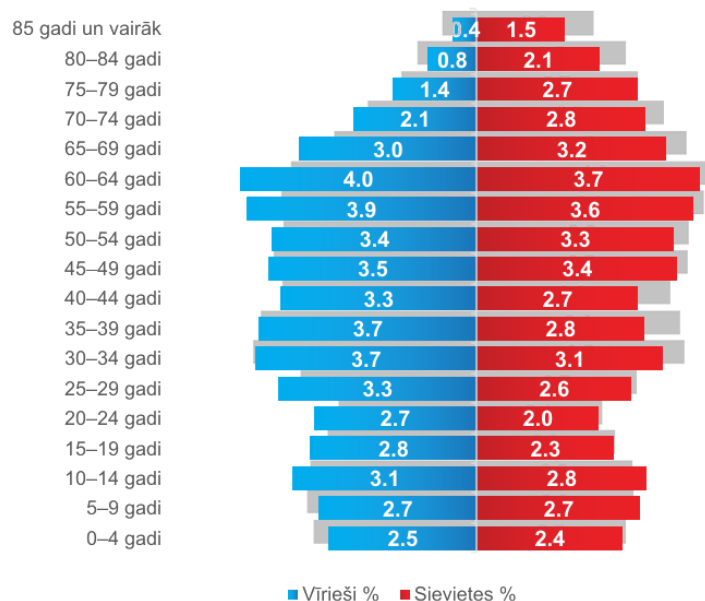
Līdz ar to, ilgstošais negatīvais migrācijas saldo nosaka to, ka Ventspils novadā straujāk sarūk tieši bērnu un jauniešu skaits, jo cilvēki, kuri veido jaunās ģimenes, kurās šie bērni būtu dzimuši, jau gadu desmitiem atstāj novadu.

2.1.5. Iedzīvotāju vecuma struktūra

Ventspils novadā iedzīvotāju vecuma struktūra ir ļoti līdzīga Latvijas vidējai iedzīvotāju vecuma struktūrai (10. attēls).

Salīdzinot ar situāciju valstī, Ventspils novadā ir nedaudz lielāks bērnu un jauniešu (10-29 gadi) un gados vecāku darbspējas vecuma iedzīvotāju (55-64 gadi) īpatsvars. Novadā ir mazāks jaunākā vecuma darbspējīgo sieviešu (30-44 gadi) īpatsvars nekā vidēji Latvijā, nedaudz mazāks ir arī senioru skaita īpatsvars. Raksturīgi, ka vīriešu īpatsvars dažādās vecuma grupās ir nedaudz lielāks, nekā vidēji Latvijā, un, attiecīgi, sieviešu skaits – mazāks.

10. attēls: Ventspils novada iedzīvotāju vecuma struktūra salīdzinājumā ar Latvijas iedzīvotāju vecuma struktūru (pelēkā krāsā), 2020. gads, % no kopējā iedzīvotāju skaita.
(Avots: CSB)

Vecuma struktūra šobrīd iezīmē izteiktu par 25 gadiem jaunāku iedzīvotāju skaita kritumu. Tas liecina, ka novadā (tāpat kā valstī kopumā) turpmāk ir prognozējams izteiktāks iedzīvotāju skaita sarukums dabiskās kustības rezultātā, jo strauji samazināsies auglīgajā vecumā esošu sieviešu skaits un attiecīgi, dzims mazāk bērnu.

2.2. Demogrāfiskās situācijas nākotnes perspektīva

Ventspils novada iedzīvotāju skaita nākotnes prognozēm ir izmantots īpašs matemātiskais modelis, kas balstīts uz populācijas **kohortas analīzes metodi**. Apzinoties šī matemātiskā modeļa limitētās iespējas, prognozes ir papildinātas ar citu, t.s. **paredzējuma metodi** – trim scenārijiem, katram no tiem atsevišķi piemērojot kohortas analīzes metodi. Paredzējuma metode sniedza iespēju veikt kohortas analīzes metodes prognožu jutīguma analīzi – t.i. pārbaudīt, cik lielā mērā dažādu demogrāfisko procesu atšķirības ietekmē dažādas vecuma grupas.

2.2.1. Kohortas analīzes metodes priekšrocības un trūkumi

Iedzīvotāju skaita nākotnes prognozēšanā eksistē dažādi matemātiskie modeļi. Vairums no tiem balstās uz **kohortas metodi**¹⁸, t.i. iedzīvotāju sadalījumu vecuma grupās, katrai no šīm grupām identificējot noteiktus vēsturiskos prognozētos lielumus (skaits daļījumā pa dzimumiem, dzimstība, mirstība, migrācija) un katrai no šīm vecuma grupām atsevišķi prognozējot nākotnes tendences. Šīm metodēm tiek doti dažādi nosaukumi, piemēram, kohortas komponentes projekcijas metode, kohortas izdzīvošanas projekcijas metode un citi.

Kohortas analīzes rezultātā tiek iegūti dati par nākotnē gaidāmo auglīgā vecuma sieviešu skaitu katrā no kohortas grupām, dzimstības līmeni katrā no šīm grupām un rezultātā – nākotnē gaidāmo jaundzimušo skaitu, kā arī pārējo vecuma grupu cilvēku skaitu, kas mainīsies migrācijas un mirstības rezultātā. Šādi tiek iegūti dati par prognozējamo iedzīvotāju skaitu dažādās vecuma grupās daļījumā pa dzimumiem, ļaujot prognozēt dažādām vecuma grupām nepieciešamo pakalpojumu apjomu.

Kohortas analīzes modelim ir savi trūkumi, t.sk. tas neļauj tiešā veidā iekļaut ārpus demogrāfiskās metodes esošos lielumus (piem. jauna dzelzceļa stacijas izbūves ietekme, uzņēmumu veiksmes vai neveiksmes, jaunu dzīvojamo māju projekti) un šādas ietekmes nākas modelēt aptuveni, balstoties uz pieņēmumiem. Tāpat, šis modelis sniedz precīzākus datus par gados jaunākajiem iedzīvotājiem, savukārt, gados vecākiem cilvēkiem pieaug šī modeļa neprecizitāte.¹⁹

Populācijas kohortas analīze precīzāku rezultātu sniedz lielākām iedzīvotāju grupām, savukārt nelielākām iedzīvotāju grupām šī analīze (tāpat kā jebkura cita zināmā analīzes metode) nevar sniegt uzticamas prognozes, jo nelielās iedzīvotāju grupās ir daudz būtiskāka nejaušu notikumu ietekme. Lielākā daļa šādu iepriekš neprognozētu notikumu ir saistīta ar imigrācijas procesiem, kurus ir neiespējami prognozēt. Šī iemesla dēļ šī metode nav rekomendējama dažus tūkstošus lielai iedzīvotāju grupai, ja šī grupa cieši mijiedarbojas ar citām iedzīvotāju grupām – taču šādām iedzīvotāju grupām nav arī citu matemātiskās prognozēšanas metožu.

Par spīti kritikai, pašlaik nav izveidotas citas, precīzākas metodes iedzīvotāju skaita un struktūras nākotnes prognozēšanai.

2.2.2. Dati un to avots

Nozīmīga sastāvdaļa kohortas analīzes veikšanai ir pētāmās iedzīvotāju kopas vēsturiskie dati vismaz pēdējo 10 gadu ilgumā, kas ļauj secināt, kādas ir šīs kopas raksturīgās iezīmes un, līdz ar to, ļauj precīzāk noteikt arī nākotnes tendences. Uzkrātā prognozēšanas pieredze liecina, ka vairums tendenču iedzīvotāju kopās mainās lēni un pakāpeniski. Izņēmums ir migrācijas procesi, kurus nav iespējams precīzi prognozēt, jo tos nosaka iepriekš neprognozējamo faktoru kopa, pie kam vairums šo faktoru ir ārpus analizējamās iedzīvotāju kopas.

¹⁸ Lesson 8: The Cohort Component Population Projection Method,

<https://www.measureevaluation.org/resources/training/online-courses-and-resources/non-certificate-courses-and-mini-tutorials/population-analysis-for-planners/lesson-8/lesson-8-the-cohort-component-population-projection-method> Vienkāršots šīs metodes matemātiskā mehānisma apraksts. Atšķirībā no šeit aprakstītā, mūsu darbā izmantotais modelis iekļauj plašāku datu kopu, t.sk. Latvijai raksturīgo migrācijas vecuma modeli, mirstības izmaiņu modeļēšanu, kā arī dzimstības izmaiņu modeļēšanu auglīgā vecuma sievietēm daļījumā pa 5 gadu vecuma grupām. Rezultātā modelis ļauj prognozēt iedzīvotāju skaitu katram gadam, nevis tikai ar 5 gadu soli.

¹⁹ Stanley K. Smith & Jeff Tayman. An evaluation of population projections by age. Demography volume 40, pages 741–757 (2003).

Ventspils novada iedzīvotāju nākotnes skaita un vecuma sastāva prognozēšanai ir izmantoti šādi dati:

- Novada iedzīvotāju skaits dalījumā pa 5 gadu vecuma grupām un dzimumiem pēdējo 10 gadu laikā;
- Kurzemes reģiona dzimstības koeficienti dalījumā pa sieviešu 5 gadu vecuma grupām pēdējo 10 gadu laikā;
- Kurzemes reģiona mirstības koeficienti dalījumā pa 5 gadu vecuma grupām pēdējo 10 gadu laikā;
- Ventspils novada (tagadējās robežās) migrācijas saldo dati pēdējo 10 gadu laikā;
- Latvijai tipiskā migrācijas vecuma struktūras līkne.

Kohortas analīzes ietvaros tika izmantoti Centrālā statistikas biroja dati, jo tikai šie dati sniedz salīdzinoši pilnvērtīgāku ainu, tajā skaitā ilgtermiņa datus, datus dalījumā pa 5 gadu vecuma grupām, dzimstības un mirstības koeficientus dalījumā pa 5 gadu grupām, migrāciju utt. Šie dati ir iegūti ar savstarpēji saskaņotu metodoloģiju. Cits nozīmīgs un bieži izmantots iedzīvotāju statistikas datu avots Latvijā ir Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) rīcībā esošie dati par pašvaldībās deklarētajiem iedzīvotājiem. Jebkurā Latvijas pašvaldībā šie dati atšķiras no CSB datiem un šīm atšķirībām ir daudzveidīgi iemesli, piemēram:

- PMLP datus kļūdas rada fakts, ka iedzīvotāji deklarējas (savu iespēju robežās) tajās pašvaldībās, kur dažādu iemeslu dēļ viņiem tas ir izdevīgāk, nevis tur, kur viņi faktiski dzīvo;
- CSB datus kļūdas agrāk radīja fakts, ka tautas skaitīšana tiek veikta reizi 10 gados un laika gaitā līdz nākamajai skaitīšanai uzkrājas datu kļūdas, kā arī pati skaitīšana ne vienmēr sniedza pilnībā uzticamus datus. Jaunā tautas skaitīšana norisinās 2021. gadā pēc jaunas metodoloģijas, Centrālajai statistikas pārvaldei iegūstot datus no dažādām valsts iestādēm, tajā skaitā arī no PMLP. Šī darba ietvaros sagatavotie jaunie dati ir pieejami daļēji, CSB pakāpeniski pārveidojot pagātnes datus. Tomēr arī pirms 2021. gada datu atjaunināšanas PMLP dati jau veidoja daļu no CSB rīcībā esošās informācijas. Matemātiskās apstrādes ietvaros šie dati tiek precizēti un saskaņoti ar citiem datu avotiem, piemēram, Valsts ieņēmumu dienesta, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras un citu iestāžu datiem. Rezultātā CSB dati kopumā ir uzskatāmi par salīdzinoši uzticamāku datu avotu.

Kohortas analīzē ir ietverta arī pašlaik notiekošās **Covid-19 pandēmijas** ietekme – tās ietvaros 2021. gadā ir ievērojami augstāki mirstības rādītāji, jo īpaši vecāko iedzīvotāju grupās. Pandēmijas negatīvā ietekme, tajā skaitā pārslimošanas izraisīto hronisko saslimšanu un ar tām saistīto nāvju skaits būs augsts vēl vairākus gadus, pakāpeniski samazinoties. Tā kā pandēmija pašlaik turpinās, ir veikti aptuveni pieņēmumi gan par 2021. gada situāciju, gan arī par situāciju turpmākajos gados.

Analīzē ir mēģināts prognozēt arī Ukrainā notiekošā kara un bēgļu ierašanās ietekmi. Kara rezultātā Latvijā, tajā skaitā arī Ventspils novadā, ierodas liels skaits bēgļu no Ukrainas. Bēgļu sastāvs neatbilst klasiskajai darba migrantu vecuma un, jo īpaši, dzimumu struktūrai – kara rezultātā Latvijā ierodas sievietes ar bērniem un vecāka gadagājuma cilvēki. Ir neiespējami prognozēt šīs situācijas turpmāko attīstību, tomēr analīzes ietvaros tiek pieņemts, ka šī procesa rezultātā daļa bēgļu izvēlēsies palikt Latvijā un arī Ventspils novadā, attiecīgi mainot demogrāfisko situāciju. Līdz ar to, 2022. gadā un, iespējams, 2023. gadā migrācijas saldo novadā būs izteikti pozitīvs, savukārt nedomājot pieaugušais bērnu skaits pēc 5 – 15 gadiem novadā palielinās jaundzimušo skaitu.

2.2.3. Paredzēšanas metode – trīs scenāriji

Ņemot vērā, ka viens no nozīmīgākajiem iedzīvotāju skaita izmaiņu faktoriem – migrācija – ir grūti prognozējams, matemātiskā prognoze (*forecast*) šī darba ietvaros ir papildināta ar vēl vienu metodi: t.s. paredzēšanas (*foresight*) metodi – trim atšķirīgiem scenārijiem, kuros subjektīvi tiek ieskicētas atšķirīgas migrācijas un sociālās situācijas ainas, lai izvērtētu, pie cik lielām atšķirībām dažāda vecuma iedzīvotāju grupās tās var novest.

Darba ietvaros ir sagatavota kohortas analīze trim scenārijiem laika posmam līdz 2040. gadam:

- Pirmais scenārijs (**bāzes scenārijs**) paredz situāciju, kurā sociālekonomiskā situācija Ventspils novadā pakāpeniski uzlabojas. Šī scenārija ietvaros iedzīvotāju aizbraukšana no Ventspils novada pakāpeniski samazinās un, ap 2033. gadu iedzīvotāju novadā sāk iebrukt vairāk, nekā aizbraukt. Jāatzīmē, ka šāda labvēlīga ilgtermiņa tendence novadā pēdējo 20 gadu laikā nav pieredzēta: kopš 2000. gada ik gadu no novada devās prom vidēji 100 cilvēki. Tomēr Latvijā kopumā ir vērojama pakāpeniska aizbraucēju skaita krišanās, 2020. gadā sasniedzot viszemāko aizbraucēju skaitu kopš 1990. gada. Iespējams, arī Ukrainas bēgļu pieņemšana Latvijā iezīmē izmaiņas šajā jomā.
- Otrais scenārijs (**iedzīvotāju piesaistes scenārijs**) paredz situāciju, kurā Ventspils novadā strauji mainās imigrācijas situācija un turpmāk ik gadu ierodas vairāk imigrantu. Šī scenārija ietvaros imigrantu skaits

palielinās 2022. – 2023. gadā, pēc tam dažus gadus krītas, un atkal pieaug. Tā kā šī scenārija ietvaros būs nedaudz atšķirīgs iedzīvotāju vecuma sastāvs un sociālie procesi, novadā būs augstāki dzimstības rādītāji.

- Trešais scenārijs (**krīzes scenārijs**) paredz situāciju, kurā Ventspils novadā sākas un ilgstoši turpinās demogrāfiskā krīze, t.i. ja 2022. gadā migrācijas saldo ir pozitīvs Ukrainas kara ietekmē, tad pēc tam migrācijas saldo kļūst negatīvs. Šāda tendence būtu salīdzināma ar situāciju Ventspils novadā 21. gadsimta pirmajā desmitgadē, tikai aizbraucēju skaits būtu mazāks, jo novadā ir mazāk cilvēku. Šī scenārija ietvaros notiek ne tikai iedzīvotāju aizbraukšana, bet arī palicējiem ir zemāki dzimstības rādītāji, perioda beigās nedaudz pasliktinās arī mirstības rādītāji.

2.2.4. Bāzes scenārijs

Šī scenārija ietvaros Ventspils novada iedzīvotāju skaits pakāpeniski samazinātos. Pakāpeniski (pēc pandēmijas pārvarēšanas), uzlabojoties kopējai sociālekonomiskajai situācijai, uzlabotos **mirstības** rādītāji.

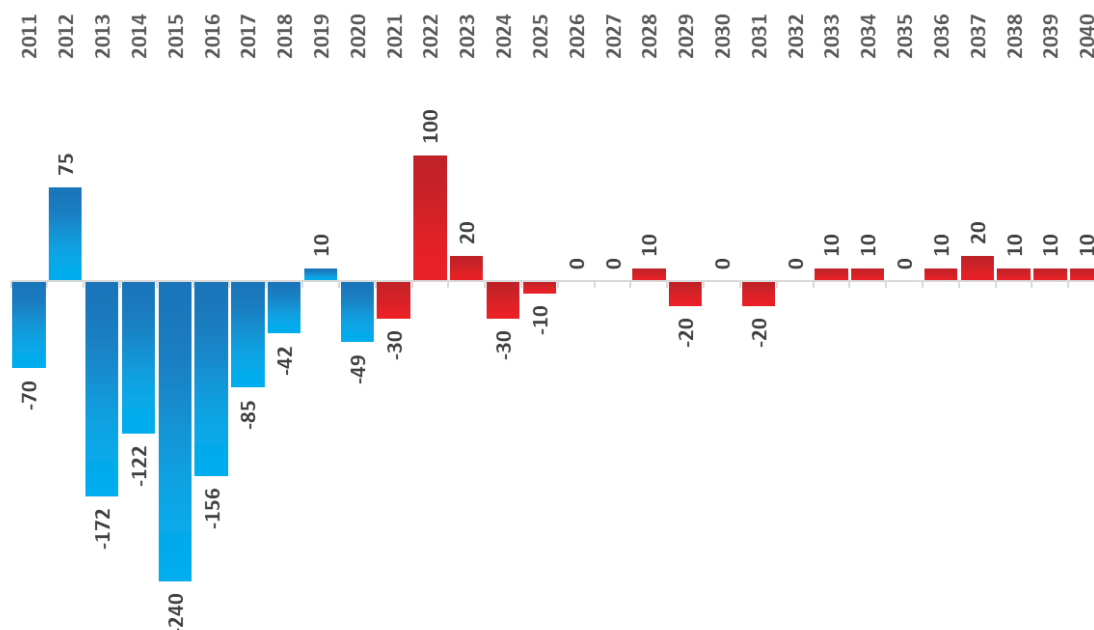
Dzimstības rādītāji novadā šī scenārija ietvaros kopumā turpinātu pasliktināties ne tikai tādēļ, ka strauji kritīsies auglīgā vecuma sievietes skaits, bet arī šādu iemeslu dēļ:

- Pēdējās desmitgadēs Latvijā kopumā un arī Ventspils novadā ir vērojams, ka pirmais bērns sievietēm piedzimst aizvien vēlāk. Šīs tendences rezultātā Latvijā sāk samazināties arī vidējais vienai sievietei piedzimušo bērnu skaits, jo pēc vēlas pirmā bērna piedzimšanas paliek mazāk laika nākamajiem bērniem.
- Augot sabiedrības vidējiem ieņēmumiem, aug bērnu izaudzināšanas izmaksas un tai veltāmais laiks, līdz ar to vairākus bērnus atļauties kļūst aizvien grūtāk.

Šī scenārija ietvaros tiek pieņemts, ka iedzīvotāju aizbraukšana no Ventspils novada turpmāk stabili samazināsies (11. attēls). Šis būtu pozitīvs process, kāds novadā nav pieredzēts kopš Latvijas neatkarības atjaunošanas, tomēr šāds process ir iespējams, jo vidējais ieņēmumu līmenis Latvijā pieaug un migrācijas saldo uzlabojas, migrācijas tendences krasi izmaina arī Ukrainas bēgļu ierašanās.

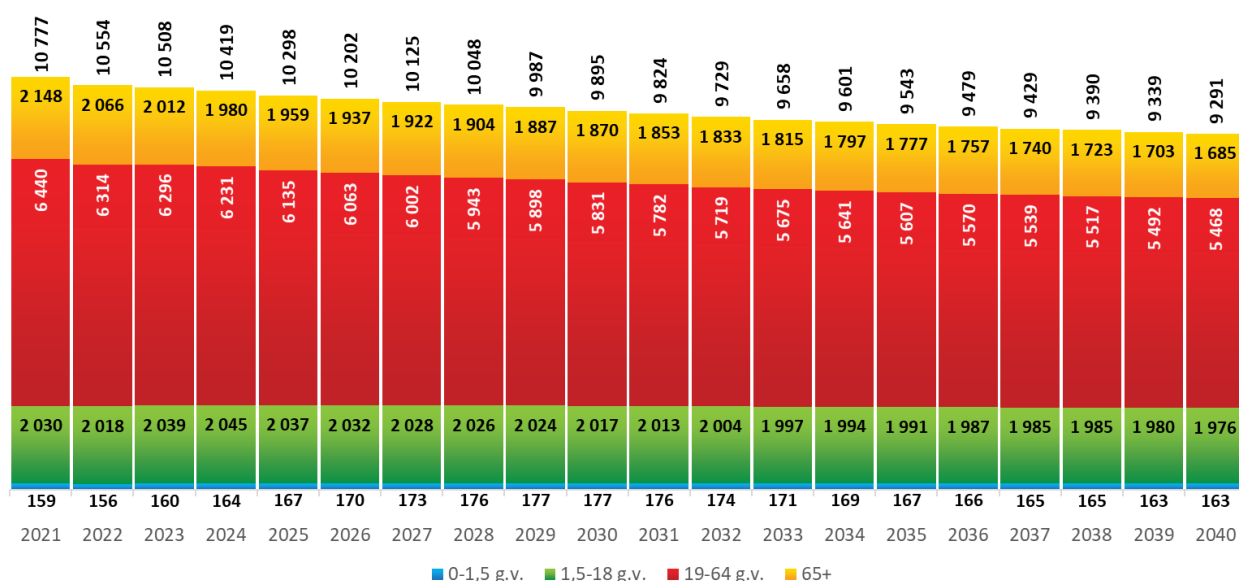
Līdz šim Latvijas iedzīvotāji labāka darba, izglītības un daudzveidīgākas sociālās dzīves meklējumos pārcēlās uz Rīgu un, jo īpaši, uz Pierīgu. Pašlaik, mainoties darba raksturam (nelieli uzņēmumi, attālinātais darbs), uzlabojoties transporta efektivitātei (ekspluatācijā lētākais elektrotransports, labāki ceļi) un augot īpašumu cenai Rīgas metropoles reģionā, pakāpeniski pieaug arī attālāku reģionu pievilcība. Vienlaikus, jaunu iedzīvotāju piesaisti novadam kavē tas, ka novadā ir maza labas kvalitātes brīvu mājokļu pieejamība.

11.attēls: Ventspils novada iedzīvotāju migrācijas saldo prognoze, bāzes scenārijs
(zilā krāsā – līdzšinējais saldo, sarkanā krāsā – prognoze).
(Avots: autoru izstrādāta prognoze)

Kohortas analīzes rezultāti liecina, ka šī scenārija gadījumā novadā turpināsies iedzīvotāju skaita krišanās.

12. attēls: Ventspils novada iedzīvotāju skaita izmaiņu prognoze dalījumā pa galvenajām vecuma grupām, bāzes scenārijs, 2021.-2040. gads.
(Avots: autoru izstrādāta prognoze)

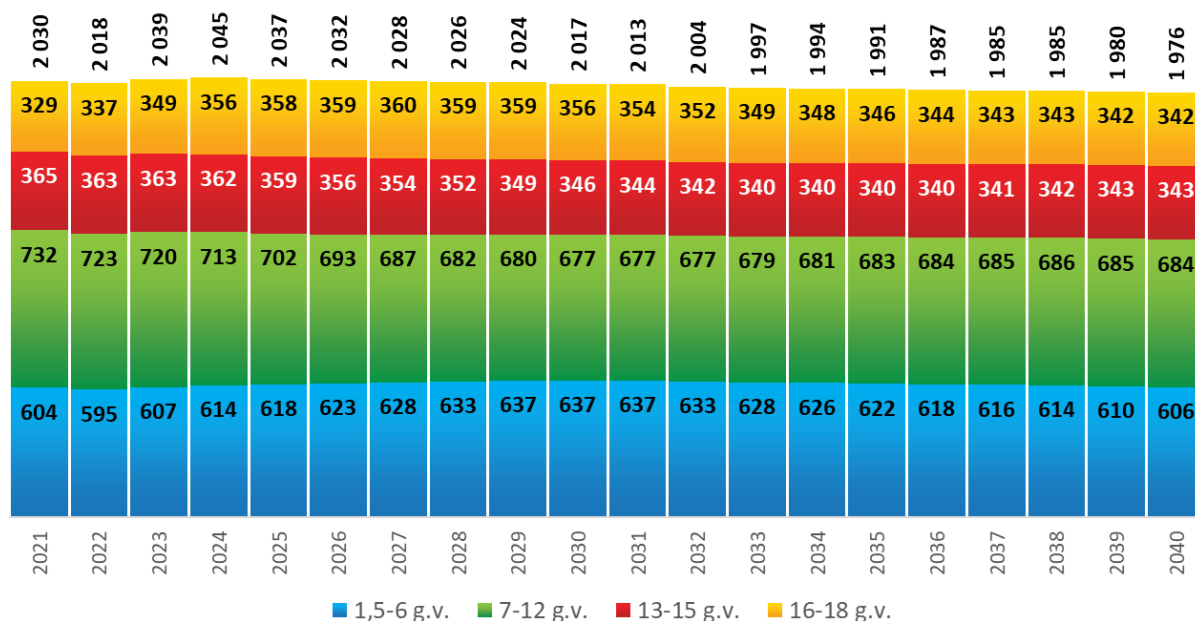
Iedzīvotāju skaita kritumu arī turpmāk sekmēs negatīvais migrācijas saldo, taču par daudz nozīmīgāku faktoru kļūs zemā dzimstība.

Kopējais iedzīvotāju skaits šī scenārija ietvaros no 2021. līdz 2040. gadam kritīsies par 1 486 (13,8%), kas ir mazāk straujš kritums, nekā vērots līdz šim. Šo negatīvo tendenci lielā mērā nosaka tieši zemā dzimstība.

Prognozējams, ka visstraujāk – par 21,6% – šajā laika posmā kritīsies senioru grupa (65 un vairāk gadi). Pakāpeniskā migrācijas saldo uzlabošanās noteiks to, ka pamazām stabilizēsies jaundzimušo, bērnu un jauniešu skaits.

Aina, kāda ir gaidāma, vērtējot pa dažādu izglītības pakāpju vecumiem, ir redzama 13.attēlā.

13. attēls: Pirmsskolas un skolas vecuma Ventspils novada iedzīvotāju skaita izmaiņu prognoze dalījumā pa galvenajām vecuma grupām, bāzes scenārijs, 2021.-2040. gads.
(Avots: autoru izstrādāta prognoze)

Jaunāko bērnu (1,5-6 g.v.) grupā ir prognozējams neliels skaita pieaugums, līdz ap 2031. gadu sākas arī vāji izteikts samazinājums. Šo iedzīvotāju skaits laika posmā līdz 2040. gadam tikpat kā nemainās.

Visstraujāk visā pārskata periodā krītas 7-12 gadus vecu bērnu skaits, kopumā samazinoties par 48 (6,5% no šo bērnu kopskaita). Tomēr skaita krišanās apstājas ap 2033. gadu.

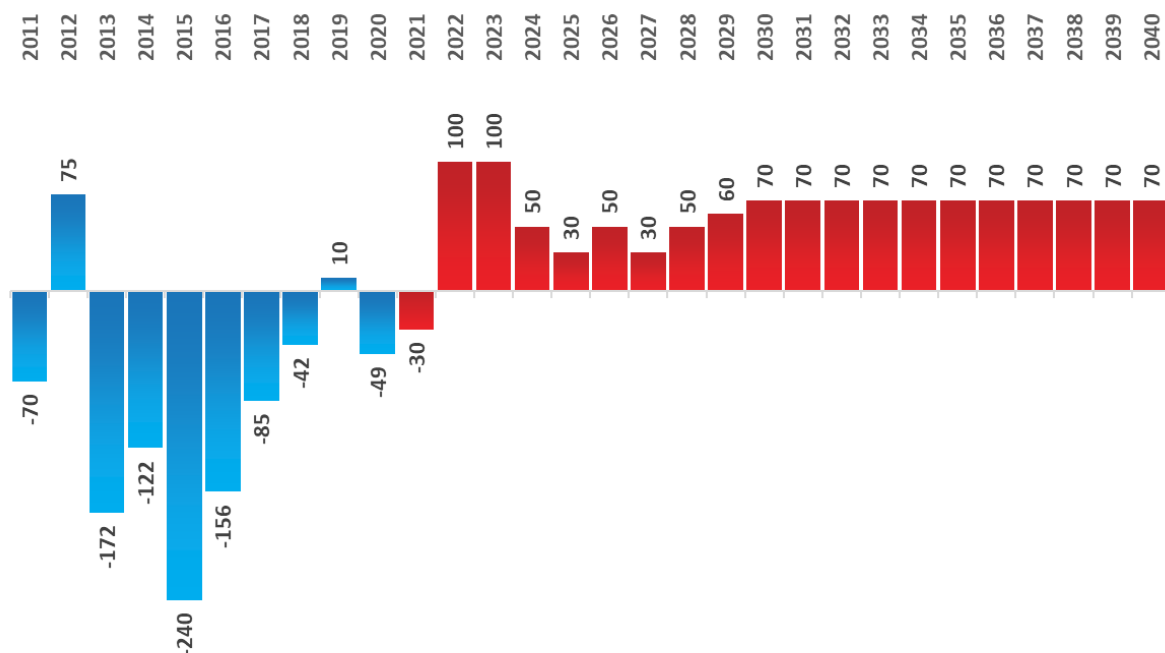
Mazāk krītas 13-15 vecu bērnu skaits, samazinoties par 22 (5,9%). Skaita krišanās apstājas ap 2033. gadu.

16-18 gadus veco jauniešu skaits šī scenārija ietvaros mainās maz, pieaugot 2023. un 2024. gadā, stabilizējoties un nedaudz kritoties pēc 2031. gada. Šīs grupas iedzīvotāju skaits Ventspils novadā pieaug par 13 (4,1% no šo iedzīvotāju kopskaita).

2.2.5. Iedzīvotāju piesaistes scenārijs

Iedzīvotāju piesaistes scenārija ietvaros iedzīvotāju aizbraukšana no novada sarūk ievērojami straujāk, nekā iepriekšējā scenārija ietvaros un jau 2022. gadā novadā sāk ierasties vairāk iedzīvotāju, nekā no tā aizbrauc (14. attēls).

14. attēls: Ventspils novada iedzīvotāju migrācijas saldo prognoze, iedzīvotāju piesaistes scenārijs (zilā krāsā – līdzšinējais saldo, sarkanā krāsā – prognoze).
(Avots: autoru izstrādāta prognoze)

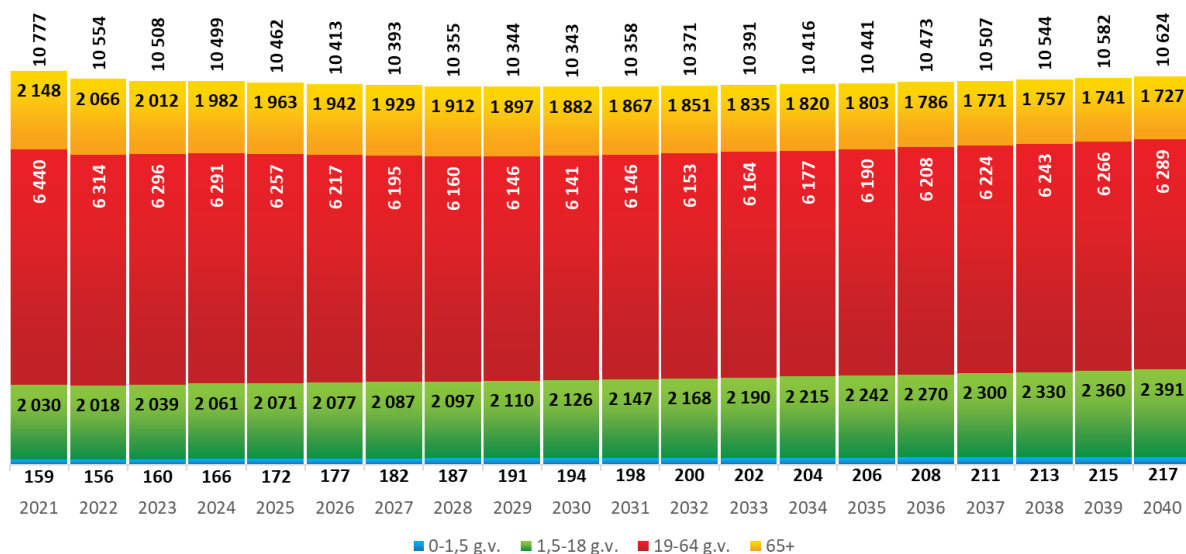
Šādu situāciju nerada tikai Ukrainas bēgļu ierašanās, jo šiem cilvēkiem būs sarežģīti palikt, ja nebūs pieejamas ne darba vietas, ne dzīves vietas. Teorētiski šāda situācija ir iespējama tad, ja:

- Novadā strauji attīstās darba tirgus, tajā skaitā tiek veidots liels skaits ražotņu;
- Valstī pastāv atbalsta mehānisms jaunas dzīvojamās platības būvniecībai, kas ļauj piesaistīt tam finansējumu arī ārpus Rīgas metropoles reģiona;
- Valstī ir atvērta imigrācijas politika, jo demogrāfiskās prognozes liecina, ka esošo Latvijas iedzīvotāju skaits turpmāk strauji samazināsies dēļ tā, ka turpmāk gaidāms ļoti krass mirstības pārsvars pār dzimstību un līdz ar to tikpat kā nav cerību, ka uz Ventspils novadu pārvāksies iedzīvotāji no pārējās Latvijas. Līdz ar to pastāvēs jaunu iedzīvotāju pieplūdums Ventspils novadā turpmākās paaudzes laikā ir iespējams tikai tad, ja Latvijā ir būtisks imigrantu pieplūdums.

Šī scenārija ietvaros novadā jau ap 2023. gadu uzlabojas arī **dzimstības** rādītāji, jo daļa iebrucēju ir jauni cilvēki, jaunas ģimenes. **Mirstības** rādītāji ir nedaudz labāki, nekā bāzes scenārija gadījumā.

Iedzīvotāju piesaistes scenārija gadījumā iedzīvotāju skaita kritums pakāpeniski izlīdzinātos, 2031. gadā skaitam atsākot nedaudz palielināties (15. attēls). Šis scenārijs ataino demogrāfisko procesu lielo inerci: pat ja dzimstība un migrācijas saldo ir būtiski uzlabojušies, kopējā iedzīvotāju skaitā tas atainojas ar vairāku gadu aizkavēšanos.

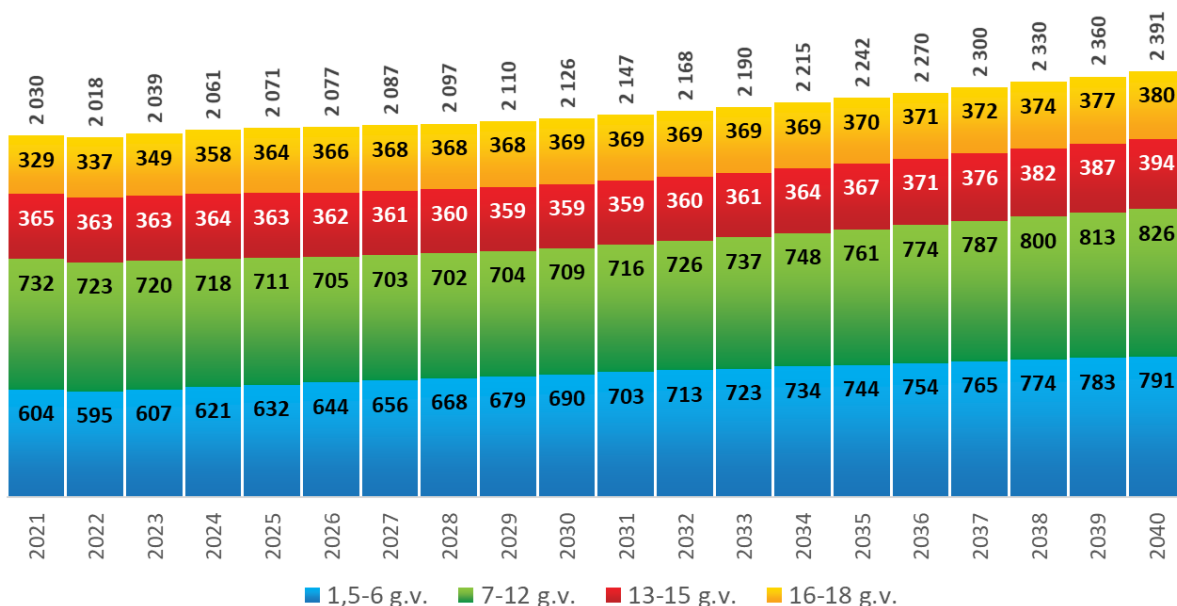
15. attēls: Ventspils novada iedzīvotāju skaita izmaiņu prognoze
dalījumā pa galvenajām vecuma grupām, iedzīvotāju piesaistes scenārijs, 2021.-2040. gads.
(Avots: autoru izstrādāta prognoze)

Migrācijas procesu izmaiņa pakāpeniski mainīs arī pirmsskolas un skolas vecuma grupu iedzīvotāju skaita izmaiņu tendences (16. attēls). Visstraujāk pozitīvās iedzīvotāju skaita un dzimstības izmaiņas ataino jaunākā vecuma (1,5-6 gadus vecu) bērnu un vidusskolas vecuma jauniešu skaits, kas sāk palielināties jau 2022.-2023. gadā. Jaunāko bērnu skaita pieaugumam ir nemainīga tendence.

Sākumskolas (7-12 g.v.) vecuma bērnu skaits krītas līdz 2028. gadam, toties ap 2033. gadu skaita pieaugums kļūst straujš. Pamatskolas vecuma (13-15 g.v.) bērnu skaits saglabājas gandrīz nemainīgs līdz 2035. gadam un tad sāk aizvien straujāk pieaugt. Vidusskolas vecuma jauniešu (16-18 g.v.) skaits pēc sākotnējā pieauguma 2022.-2025. gados tikpat kā nemainās, nedaudz straujāk pieaugot tikai pašas perioda beigās.

16. attēls: Pirmsskolas un skolas vecuma Ventspils novada iedzīvotāju skaita izmaiņu prognoze
dalījumā pa galvenajām vecuma grupām, iedzīvotāju piesaistes scenārijs, 2021.-2040. gads.
(Avots: autoru izstrādāta prognoze)

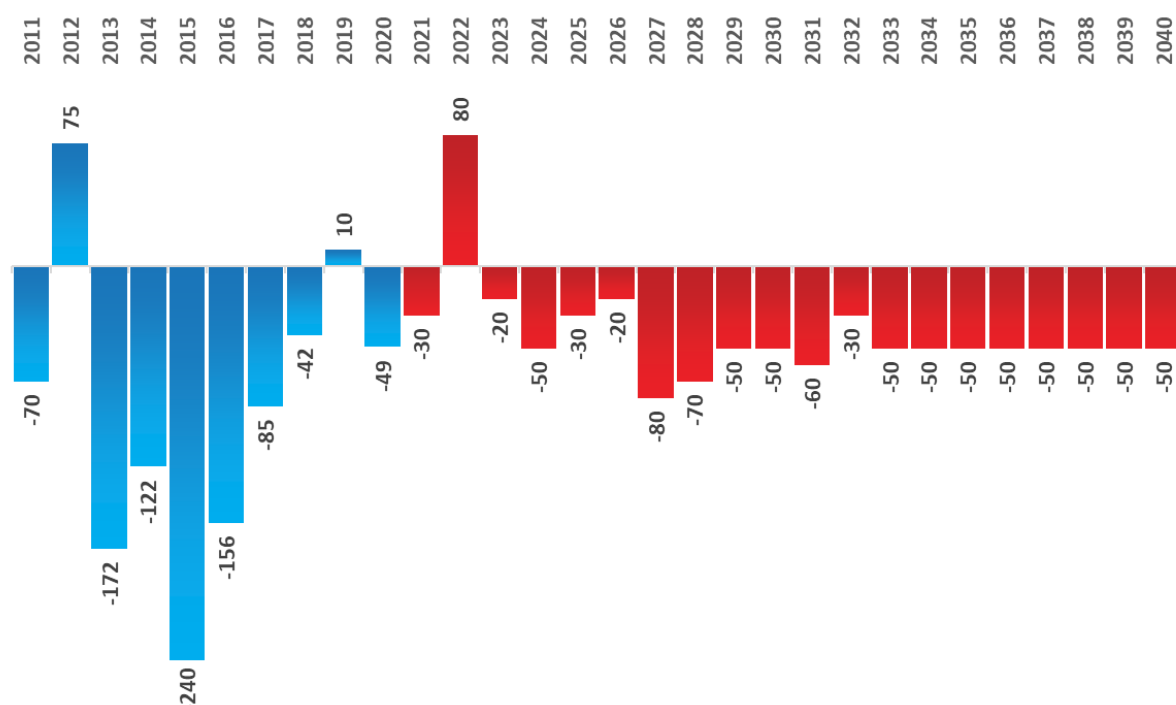

2.2.6. Krīzes scenārijs

Krīzes scenārija ietvaros atsākas iedzīvotāju aizbraukšana no novada, tomēr nesasniedzot 2000.-2010. gadu vidējos rādītājus (vidēji -85 gadā), jo iedzīvotāju skaits novadā ir mazāks un ir mazāk cilvēku, kam aizbraukt (17. attēls).

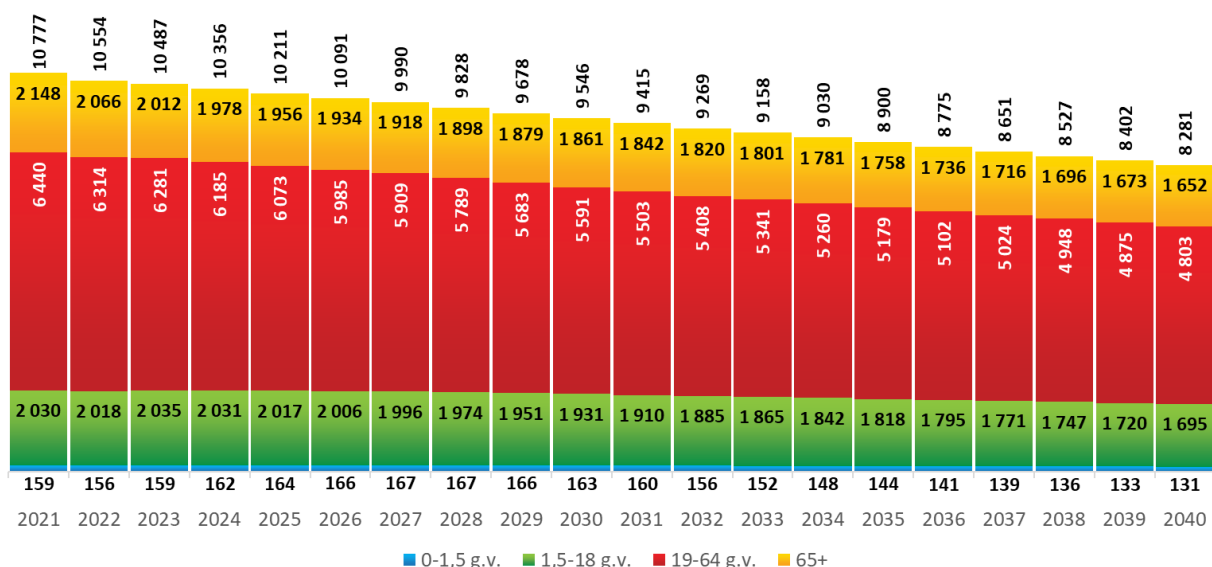
Nesenā Latvijas vēsture liecina, ka krīzi var izraisīt sociālekonomisko apstākļu pasliktināšanās, darba tirgus pieejamība valstīs ar augstāku ieņēmumu līmeni, iekšējais urbanizācijas process valstī, kā arī politiskā nestabilitāte.

17. attēls: Ventspils novada iedzīvotāju migrācijas saldo prognoze, krīzes scenārijs (zilā krāsā – līdzšinējais saldo, sarkanā krāsā – prognoze).
(Avots: autoru izstrādāta prognoze)

Šāda scenārija ietvaros Ventspils novada iedzīvotāju skaits kritīsies straujāk (18. attēls), nekā līdz šim, jo šādā situācijā apvienotos divas nelabvēlīgas tendences – augsts aizbraucēju skaits un tas, ka strauji samazinās auglīgā vecuma sievietes skaits. Auglīgo vecumu sasniedz jaunieši, kuru skaitu negatīvi ietekmēja iepriekšējā "lielā aizceļošana" 21. gs. pirmajā desmitgadē.

18. attēls: Ventspils novada iedzīvotāju skaita izmaiņu prognoze dalījumā pa galvenajām vecuma grupām, krīzes scenārijs, 2021.-2040. gads.
(Avots: autoru izstrādāta prognoze)

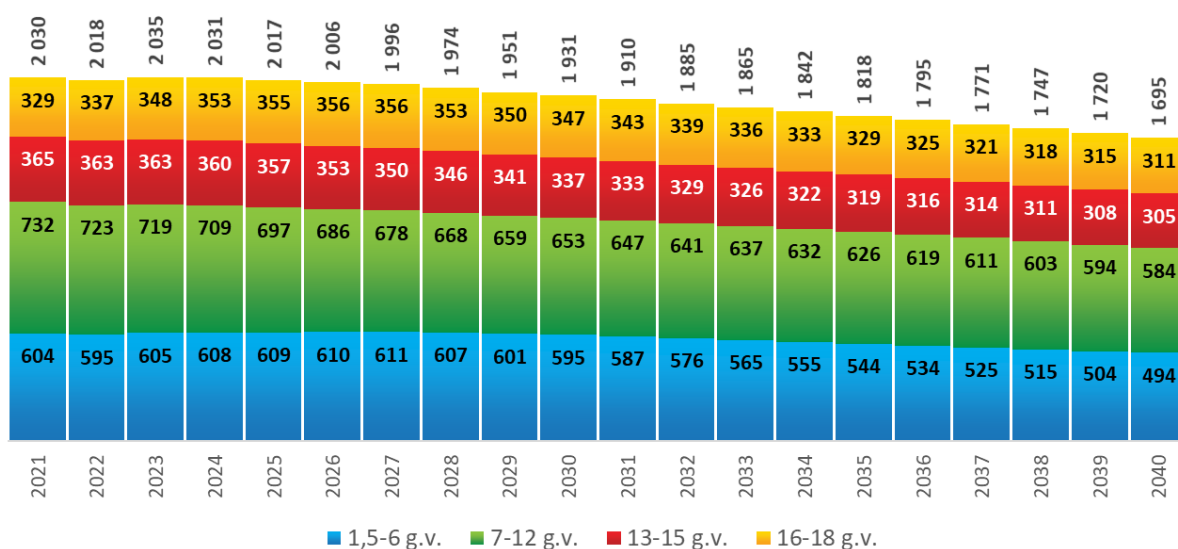

Krīzes scenārija ietvaros visstraujāk kristos darbaspējīgā vecuma (19-64 g.v.) iedzīvotāju skaits – par 27%, taču līdzīgs kritums būtu arī senioru skaitam (-23%) un jaundzimušo (0-1,5 gadi) skaitam (-22%). (18. attēls).

Pirmsskolas un skolas vecuma grupās arī būtu vērojams skaita kritums, tomēr tendences būtu atšķirīgas:

- Jaunāko bērnu (1,5–6 gadus veci) skaits pat šajā scenārijā saglabātos stabils līdz 2029 – 2030. gadam un tikai tad sāktu kristies apmēram par 10 bērniem gadā;
- 7–12 gadus vecu bērnu grupā skaita kritums būtu kopumā nemainīgs: skaits samazinātos par 5-8 bērniem gadā;
- Arī 13–15 gadus vecu bērnu grupā kritums būtu nemainīgs: par 5-3 bērniem gadā;
- 16–18 gadus veco jauniešu skaits līdz 2024. gadam nedaudz pieaugtu, dažus gadus stabilizētos un 2029. gadu arī šajā grupā sāktos stabils kritums par 3-4 jauniešiem gadā.

19. attēls: Pirmsskolas un skolas vecuma Ventspils novada iedzīvotāju skaita izmaiņu prognoze dalījumā pa galvenajām vecuma grupām, krīzes scenārijs, 2021.-2040. gads.
(Avots: autoru izstrādāta prognoze)

KOPSAVILKUMS: Demogrāfijas tendenču analīze un nākotnes prognozes

- No 2011. līdz 2021. gadam Ventspils novada iedzīvotāju skaits kritās par 7%.
- Apmēram pusi no šī krituma noteica dzimstības pārsvars pār mirstību un otru pusi – negatīvais migrācijas saldo.
- Bērnu un jauniešu skaits no 2011. līdz 2021. gadam novadā kritās nedaudz straujāk, nekā pārējo vecuma grupu iedzīvotāju skaits. Visstraujāk kritās 16-18 g.v. jauniešu skaits (-39,5%), bet salīdzinoši vislēnāk – sākumskolas vecumam atbilstošu (7-12 g.v.) bērnu skaits (-1,3%).
- **Bāzes scenārija ietvaros** tiek prognozēts, ka Ventspils novada iedzīvotāju skaits turpmāk kritīsies, taču kritums būs lēnāks, nekā līdz šim. Laika posmā līdz 2040. gadam iedzīvotāju skaits saruks par 13,8%.
- Migrācijas saldo turpmāk, visdrīzāk, uzlabosies, bet noteicošais iedzīvotāju skaita izmaiņu faktors būs zemā dzimstība, jo auglīgajā vecumā būs mazāk sieviešu nekā līdz šim.
- **Bāzes scenārija ietvaros** pirmsskolas un skolas vecuma bērnu un jauniešu kopskaits mainīsies maz:
 - 1,5-6 g.v. bērnu skaits tikpat kā nemainīsies;
 - 7-12 g.v. bērnu skaits kritīsies par aptuveni 6,5%, stabilizējoties ap 2033. gadu;
 - 13-15. g.v. bērnu skaits kritīsies par aptuveni 5,9%, stabilizējoties ap 2033. gadu;
 - 16-18 g.v. jauniešu skaits kopumā būs stabils, kopumā pieaugot par 4,1%.

- Lai prognozētu dažādu scenāriju ietekmi uz pirmsskolas un skolas vecuma bērnu un jauniešu skaitu tika analizēti divi pretēja rakstura scenāriji – iedzīvotāju skaita stabilizācijas (iedzīvotāju piesaistes) un straujāka iedzīvotāju skaita krituma (krīzes) scenāriji. Tie liecina, ka:
 - Scenāriju atšķirības atstāj samērā lielu ietekmi uz bērnu un jauniešu skaita prognozēm. Tas nozīmē, ka iepriekš neprognozējamu faktoru ietekmē Ventspils novada bērnu un jauniešu skaits var jūtami atšķirties no bāzes scenārija ietvaros prognozētā skaita.
 - Visaugstākā prognozes kļūda ilgtermiņā ir iespējama jaunāko bērnu vecuma grupās, kļūdas iespējamība samazinās 16-18 g.v. jauniešu grupā.
 - Neatkarīgi no scenārija, turpmāko piecu gadu laikā pieprasījums pēc vispārējās izglītības pakalpojumiem visās vecuma grupās Ventspils novadā būtiski nemainīsies.
- Nozīmīgs faktors iedzīvotāju, jo īpaši pirmsskolas un skolas vecuma iedzīvotāju skaita izmaiņām šobrīd ir Ukrainas kara bēgļi. Šī faktora ilgtermiņa ietekme ir neprognozējama, situāciju atstājot nemainīgu (bēgļi atgriežas dzimtenē) vai arī uzlabojot demogrāfisko situāciju Ventspils novadā (daļa bēgļu paliek novadā).

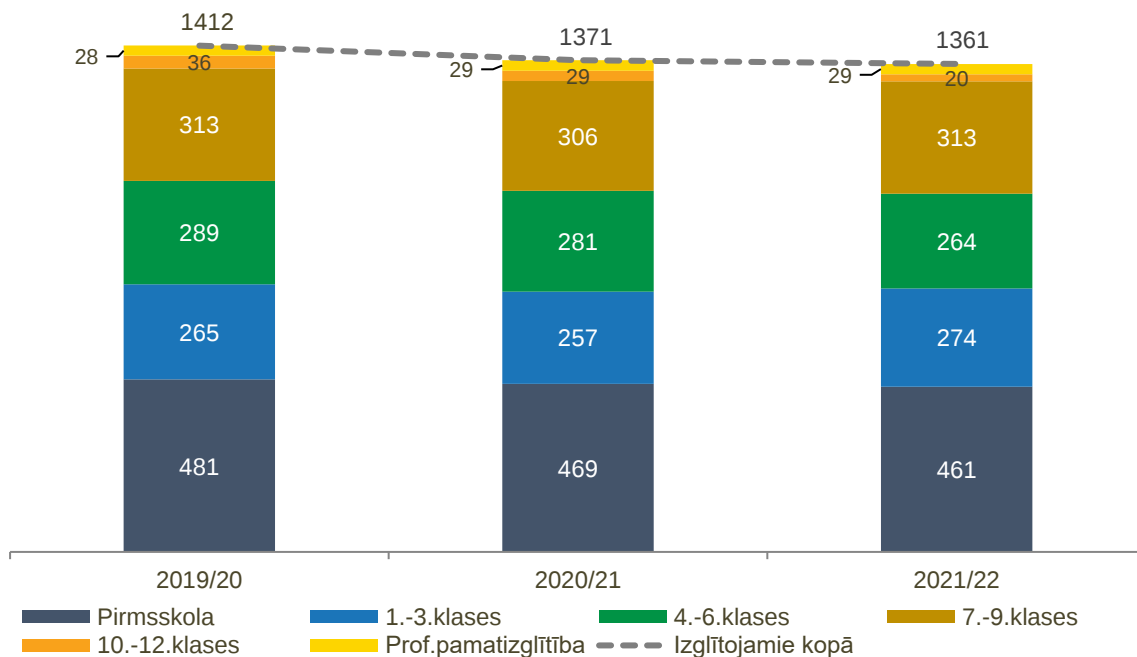
3. IZGLĪTOJAMO SKAITA TENDENCES

Nodaļā analizēts Ventspils novada pašvaldības izglītības iestādēs reģistrēto izglītojamo skaits, tā dinamika un struktūra dalījumā pa izglītības pakāpēm, kā arī pašvaldībā deklarēto un nedeklarēto izglītojamo skaits un proporcija pašvaldības izglītības iestādēs. Minētie statistikas dati analizēti par laika periodu no 2019./2020. līdz 2021./2022. mācību gadam.

3.1. Izglītojamo skaits pašvaldības izglītības iestādēs

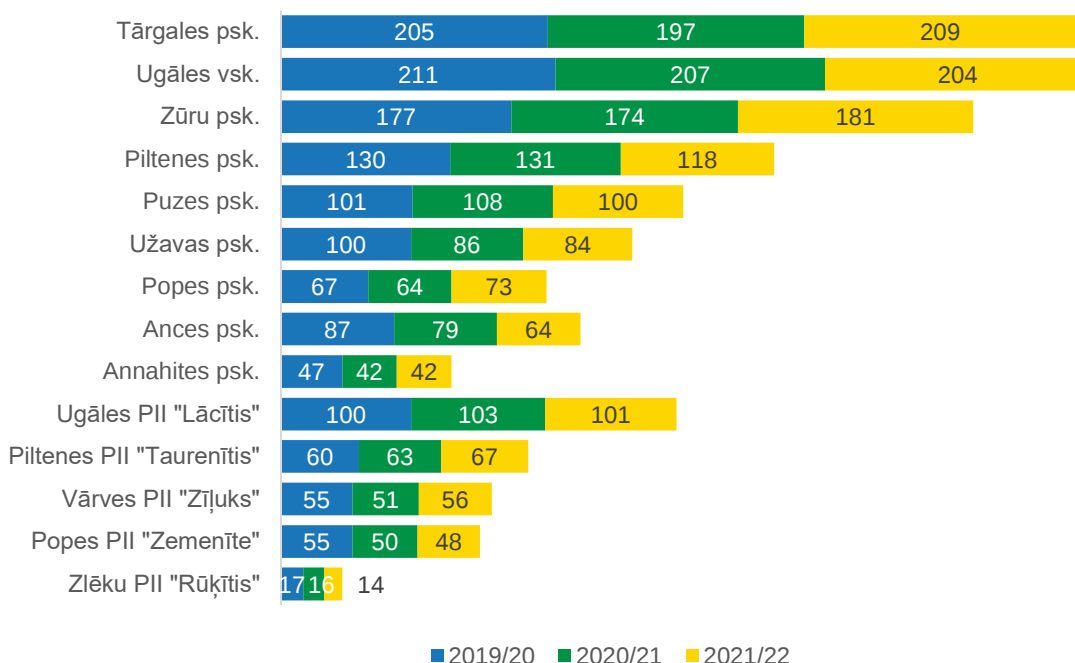
Kopējais izglītojamo skaits Ventspils novada pašvaldības iestādēs pēdējo trīs gadu laikā ir samazinājies par -51 izglītojamo jeb -4%, 2021./22. m.g. sasniedzot 1361 (skat. 20. attēls). Minētajā laika posmā pirmsskolēnu skaits pašvaldības izglītības iestādēs samazinājies par -20 bērniem (-4%), 1.-3. klašu skolēnu skaits palielinājies par 9 bērniem (3%), 4.-6. klašu skolēnu skaits samazinājies par -25 bērniem (-9%), bet 7.-9. klašu skolēnu skaits palicis nemainīgs. Proporcioniāli krasākas izmaiņas vērojamas vidusskolēnu skaitā, trīs gadu laikā tam sarūkot no 36 līdz 20 skolēniem.

20.attēls: Izglītojamo skaits pašvaldības izglītības iestādēs dalījumā pa izglītības posmiem, 2019./20.-2021./22. m.g.
(Avots: pašvaldības dati)

Izglītojamo skaita izmaiņas dažādās izglītības iestādēs pēdējo trīs mācību gadu laikā ir atšķirīgas. Laikā kopš 2019./20. m.g. palielinājies izglītojamo skaits Tārgales psk. (t.sk. pirmsskolas grupas), kā rezultātā 2021./22. m.g. izglītības iestāde kļuvusi par lielāko novadā izglītojamo skaita ziņā (skat. 21. attēls). Ventspils novada pašvaldībā ir vēl divas izglītības iestādes, kurās izglītojamo skaits pārsniedz 180; tās ir Ugāles vsk. un Zūru psk. (t.sk. pirmsskolas grupas). Ugāles vsk. pēdējo trīs gadu laikā izglītojamo skaits samazinājies par -7 skolēniem. Tomēr straujākais izglītojamo skaita samazinājums minētajā laika posmā vērojams Ances psk. (t.sk. pirmsskolas grupas; -23 izglītojamie), Užavas psk. (t.sk. pirmsskolas grupas; -16 izglītojamie) un Piltenes psk. (-12 izglītojamie). Annahites psk., kurā pēdējo trīs mācību gadu laikā skolēnu skaits samazinājies par -5 bērniem, 2022./23. m.g. darbību pārtrauks.

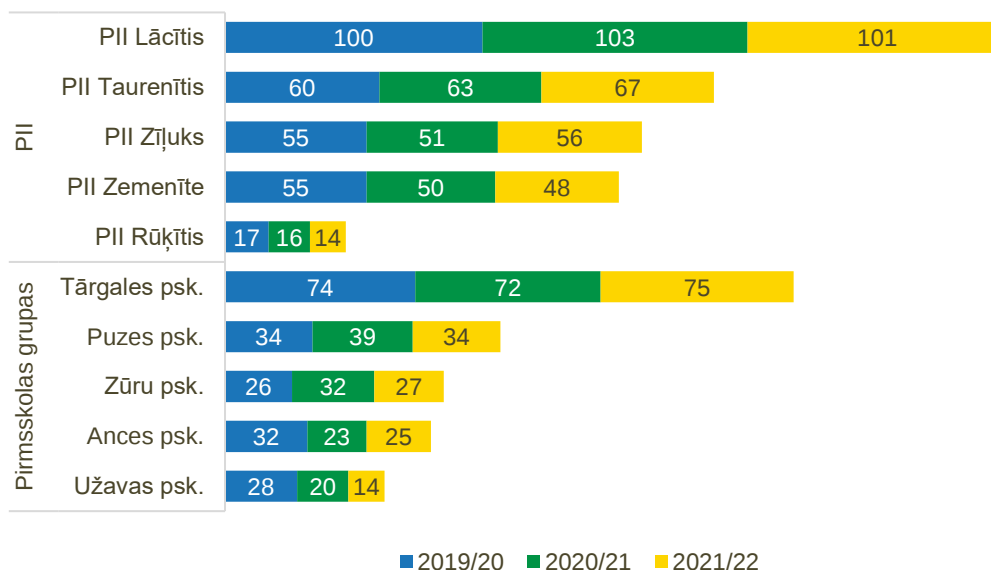
21.attēls: Izglītojamo skaits dalījumā pa izglītības iestādēm, 2019./20.-2021./22. m.g.
(Avots: pašvaldības dati)

PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBA

Katrs trešais izglītojamais Ventspils novadā ir pirmsskolas vecuma bērns. 2021./22. m.g. pirmsskolas izglītību kopskaitā iegūst 461 bērns. Pirmsskolas izglītība tiek nodrošināta desmit pašvaldības iestādēs, kurās audzēkņu skaita diapazons ir no 14 līdz 101. 62% pirmsskolas vecuma bērnu apmeklē kādu no piecām pirmsskolas izglītības iestādēm, savukārt pārējie 38% izglītību saņem kādā no piecām pirmsskolas izglītības grupām vispārizglītojošās skolās. 253 jeb 55% no visiem pirmsskolēniem ir vecumā no 1,5-4 g., savukārt pārējo 208 jeb 45% ir 5-6 gadnieki. Zūru pamatskolas pirmsskolas grupā tiek uzņemti tikai 5-6 g.v. bērni, taču pārējās iestādēs – sākot no 1,5 g. Pēdējo trīs gadu laikā pirmsskolēnu skaits pašvaldībā ir samazinājies par -4%. Izmaiņas izglītības iestāžu griezumā ir atšķirīgas: skaitliski lielākais samazinājums bijis Užavas psk. (-14 bērni), Ances psk. pirmsskolas grupā (-7 bērni) un PII "Zemenīte" (-7 bērni), bet lielākais pieaugums – PII "Taurenītis" (+7 bērni) (skat. 22. attēls). Pārējās izglītības iestādēs, kuras nodrošina pirmsskolas izglītību, izglītojamo skaita izmaiņas ir +/- 1-2 bērni.

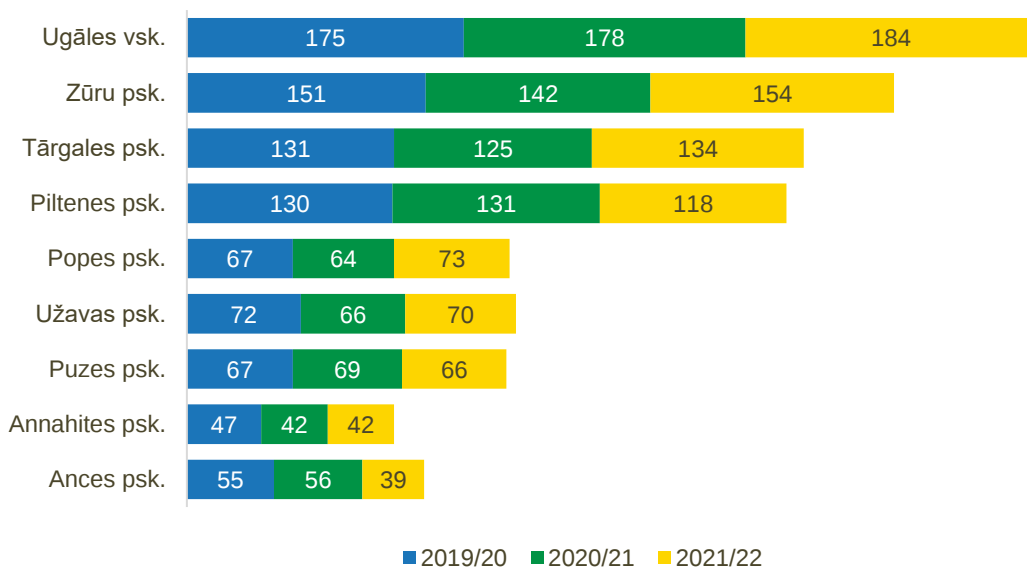
22. attēls: Pirmsskolēnu skaits dalījumā par pašvaldības izglītības iestādēm, 2019./20.-2021./22. m.g.
(Avots: pašvaldības dati)

PAMATIZGLĪTĪBA

1.-9. klašu skolēni ir lielākā izglītojamo grupa Ventspils novada pašvaldībā un veido 63% no visiem izglītojamajiem pašvaldības izglītības iestādēs. Pamatizglītību Ventspils novadā var iegūt deviņās pašvaldības izglītības iestādēs, kurās skolēnu skaita diapazons ir no 42 līdz 184. Četrās skolās (Ugāles vsk., Zūru psk., Tārgales psk., Piltenes psk.) skolēnu skaits pārsniedz 100, un tajās mācās 67% no visiem 1.-9. klašu izglītojamajiem. Trīs pamatskolās (Popes psk., Užavas psk., Puzes psk.) kopējais pamatizglītībā izglītojamo skaits nepārsniedz 70 skolēnus, savukārt Ances psk. skolēnu skaits pēdējo trīs gadu laikā ievērojami sarucis līdz 39 izglītojamajiem. Speciālās izglītības iestāde Annahites psk. 2022./23. m.g. darbību neturpinās. Kopš 2019./20. m.g. skolēnu skaits pamatizglītības pakāpē ir samazinājies par -2%, taču skolēnu skaita izmaiņas katrā iestādē ir atšķirīgas. Salīdzinoši lielākais skolēnu skaita kritums vērojams Ances psk. (-16 skolēni) un Piltenes psk. (-12), bet Ugāles vsk. 1.-9. klasēs izglītojamo skaits ir palielinājies (+9) (skat. 23. attēls).

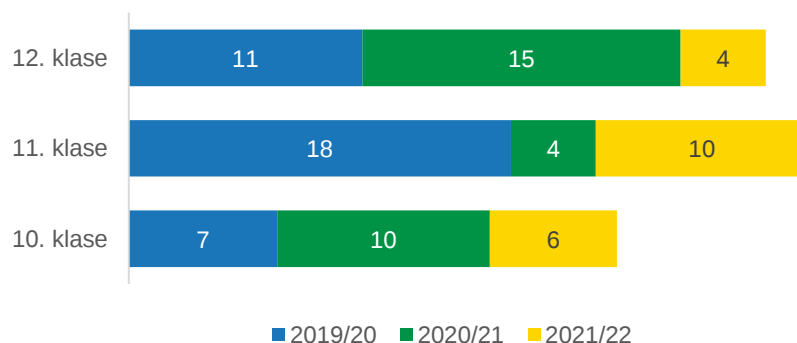
23.attēls: 1.-9. klašu skolēnu skaits daļījumā par pašvaldības izglītības iestādēm, 2019./20.-2021./22. m.g.
(Avots: pašvaldības dati)

VIDĒJĀ IZGLĪTĪBA

Vidējo izglītību Ventspils novadā var iegūt Ugāles vidusskolā, kur vidusskolēnu skaits pēdējo trīs gadu laikā ir samazinājies no 36 līdz 20 (skat. 24. attēls).

24.attēls: 10.-12. klašu skolēnu skaits Ugāles vsk., 2019./20.-2021./22. m.g.
(Avots: pašvaldības dati)

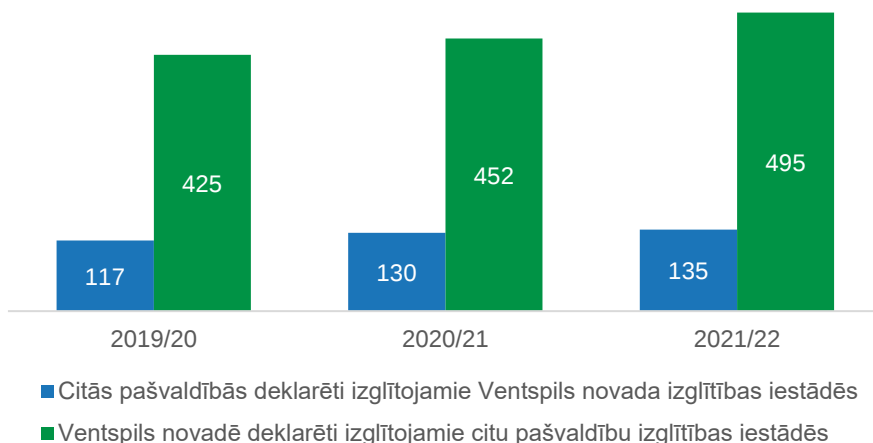

3.2. Pašvaldībā deklarēto un nedeklarēto izglītojamo skaits

Izglītojamo, kuri ir deklarēti Ventspils novada pašvaldībā, bet mācās citās pašvaldībās, skaits teju četras reizes, pārsniedz to izglītojamo skaitu, kuri deklarēti citās pašvaldībās, bet apmeklē Ventspils novada pašvaldības

izglītības iestādes (skat. 25. attēls). Kopš 2019./20. m.g. pieaudzis minēto izglītojamo grupu skaits, tomēr Ventspils novadā deklarētu izglītojamo skaits, kas dodas mācīties uz citām pašvaldībām, skaits pieaug straujāk.

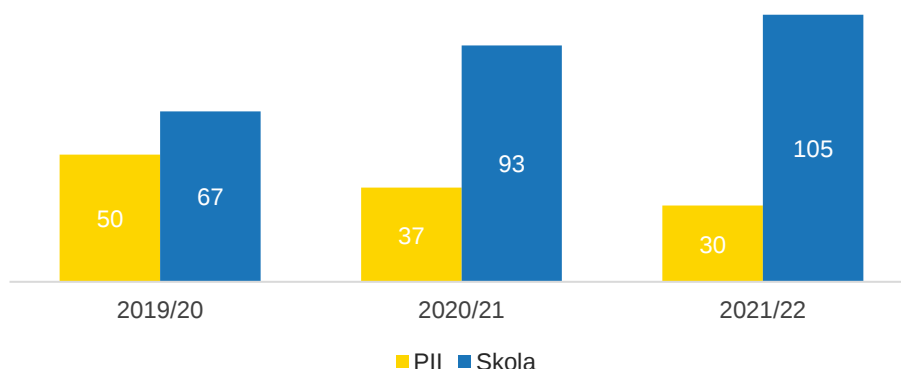
25. attēls: Ventspils novadā deklarēto izglītojamo, kas mācās citās pašvaldībās, un citu pašvaldību izglītojamie, kas mācās Ventspils novada pašvaldības izglītības iestādēs, skaits, 2019./20.-2021./22. m.g.
(Avots: pašvaldības dati)

CITĀS PAŠVALDĪBĀS DEKLARĒTI IZGLĪTOJAMIE VENTSPILS NOVADA IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒS

Kopš 2019./20. m.g. citās pašvaldībās deklarēto izglītojamo skaits, kas apmeklē Ventspils novada izglītības iestādes, ir palielinājies par 15%, 2021./22. m.g. sasniedzot 135 izglītojamus. Šajā laika posmā samazinājies bērnu no citām pašvaldībām skaits, kas saņem pirmsskolas izglītības pakalpojumu Ventspils novadā, savukārt skolēnu no citām pašvaldībām skaits ir pieaudzis (skat. 26. attēls). 2021./22. m.g. 30 bērni jeb 22% no visiem citās pašvaldībās deklarētajiem izglītojamajiem, kas mācās Ventspils novada pašvaldības izglītības iestādēs, saņēma pirmsskolas izglītības pakalpojumus, savukārt pārējie 105 bērni jeb 78% apmeklēja skolas.

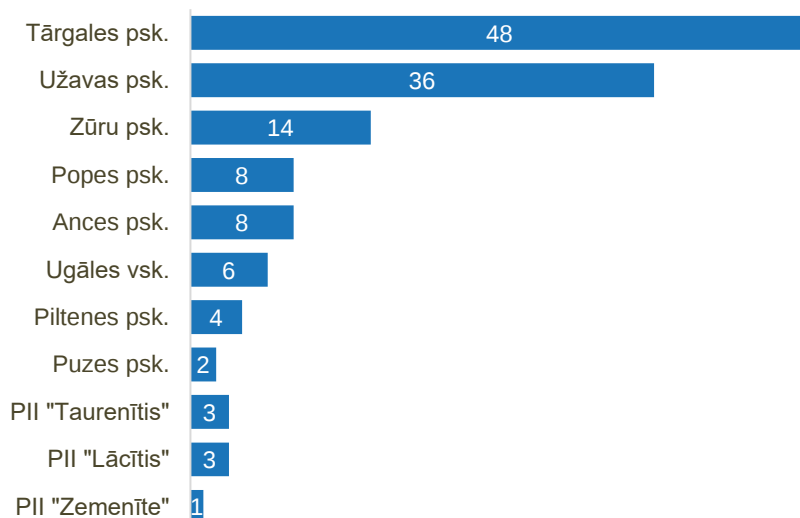
26. attēls: Citās pašvaldībās deklarēto izglītojamo skaits Ventspils novada pašvaldības izglītības iestādēs dalījumā pa izglītības pakāpēm, 2019./20.-2021./22. m.g.
(Avots: pašvaldības dati)

Pēdējo trīs mācību gadu laikā vidēji 74% no visiem citās pašvaldībās deklarētajiem izglītojamajiem, kas mācās Ventspils novadā, ir no Ventspils pilsētas. Nākamās pārstāvētākās pašvaldības ir Talsu novads, Kuldīgas novads un Rīga, taču izglītojamo skaits no šīm pašvaldībām mācību gadā nepārsniedz 10 bērnus.

2021./22. m.g. skaitliski visvairāk izglītojamo no citām pašvaldībām apmeklē Tārgales psk. (48 jeb 36% izglītojamo) un Užavas psk. (36 jeb 27%), tomēr pa kādam citās pašvaldībās deklarētam bērnam ir teju katrā Ventspils novada pašvaldības izglītības iestādē (skat. 27. attēls).

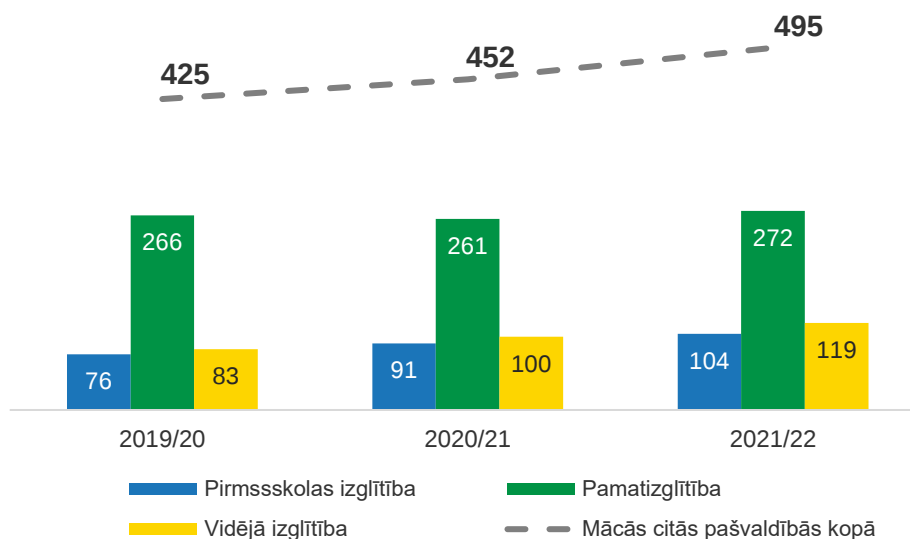
27.attēls: Citās pašvaldībās deklarēto izglītojamo skaits Ventspils novada pašvaldības izglītības iestādēs, 2021./22. m.g.
(Avots: pašvaldības dati)

VENTSPILS NOVADĀ DEKLARĒTI IZGLĪTOJAMIE, KAS MĀCĀS CITĀS PAŠVALDĪBĀS

Ventspils novada izglītojamo, kas apmeklē izglītības iestādes citās pašvaldībās, skaits kopš 2019./20. m.g. ir palielinājies par 16%, 2021./22. m.g. sasniedzot 495 izglītojamos. Ventspils novadā deklarēto bērnu un jauniešu, kas apmeklē izglītības iestādes citās pašvaldībās, skaits ir pieaudzis visās izglītības pakāpēs, bet visizteiktāk – pirmsskolas (+37%) un vidējās izglītības (+43%) pakāpēs (skat. 28. attēls). 2021./22. m.g. no 495 Ventspils novadā deklarētajiem izglītojamajiem, kas mācās citās pašvaldībās, 21% sastāda pirmsskolēni, 55% – 1.-9. klašu skolēni, bet 24% – vidusskolēni. Pēdējo trīs mācību gadu laikā vidēji 80% Ventspils novada izglītojamo, kas apmeklē izglītības iestādes citās pašvaldībās, dodas mācīties uz Ventspili. Ar katru gadu uz Ventspils izglītības iestādēm "aizplūstošo" bērnu un jauniešu īpatsvars palielinās par 1%. Citas pašvaldības, uz kurām Ventspils novada izglītojamie dodas mācīties, ir Kuldīgas novads (vidēji 5%), Talsu novads (3%) un Rīga (3%).

28. attēls: Ventspils novadā deklarēto izglītojamo, kas mācās citās pašvaldībās, skaits dalījumā pa izglītības pakāpēm, 2019./20.-2021./22. m.g.
(Avots: pašvaldības dati)

KOPSAVILKUMS: Izglītojamo skaita tendences

- Laikā no 2019./20. līdz 2021./22. m.g. izglītojamo skaits Ventspils novada pašvaldības izglītības iestādēs ir samazinājies par -4%, sasniedzot 1361 izglītojamo.
- Izglītojamo skaita samazinājums ir vērojams teju visās izglītības pakāpēs, tomēr proporcionāli būtiskākais kritums ir tieši vidējā izglītības posmā, kur kopējais vidusskolēnu skaits Ugāles vsk. 2021./22. m.g. sarucis līdz 20.
- Izglītojamo skaita izmaiņas izglītības iestādēs ir atšķirīgas; straujākais izglītojamo skaita kritums kopš 2019./20. m.g. ir Ances psk., Užavas psk. un Piltenes psk.; Ances psk. un Užavas psk. izglītojamo skaita samazinājums skāris gan skolēnu, gan pirmsskolēnu grupas.
- Ventspils pašvaldībā deklarēto izglītojamo skaits, kas apmeklē citu pašvaldību izglītības iestādes, pakāpeniski palielinās un 2021./22. m.g. teju četras reizes pārsniedz to izglītojamo skaitu, kuri ir deklarēti citās pašvaldībās.
- Kopš 2019./20. m.g. visstraujāk audzis Ventspils novadā deklarēto pirmsskolēnu un vidusskolēnu skaits, kas apmeklē izglītības iestādes citās pašvaldībās.
- 80% no Ventspils novadā deklarētajiem izglītojamajiem, kas izglītības pakalpojumu saņem citā pašvaldībā, apmeklē Ventspils pilsētas izglītības iestādes; izglītojamo skaits, kas dodas mācīties uz Ventspils pilsētu, līdzšinēji katru gadu palielinājies par 1%.
- Pēdējo trīs gadu laikā samazinājies citās pašvaldībās deklarēto bērnu, kas apmeklē pirmsskolas izglītības iestādes Ventspils novadā, skaits, taču palielinājies skolēnu skaits; starp Ventspils novada izglītības iestādēm visbiežāk citu novadu izglītojamais piesaista Tārgales psk. (36%) un Užavas psk. (27%).

4. IZGLĪTĪBAS PAKALPOJUMU RAKSTUROJUMS

Šajā nodaļā veidots pārskats un analīze par pirmsskolas izglītības, vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības pakalpojuma nodrošinājumu Ventspils novadā, kas atspoguļots izglītības iestāžu griezumā un izglītības vides raksturojumā.

4.1. Izglītības iestāžu darbība un īstenotās programmas

Lai atspoguļotu izglītības iestāžu darbību, analizētas vairākas izglītības komponentes: pakalpojuma piedāvājums un specializācija, kā arī dalība projektos un iekļaujošās izglītības īstenošana.

Ventspils novadā, uzsākot 2021./2022. m.g., darbojas 5 pirmsskolas izglītības iestādes, 8 pamatskolas (tostarp viena speciālās izglītības iestāde un 5 pamatskolās darbojas pirmsskolas izglītības grupas), 1 vidusskola un 3 profesionālās ievirzes izglītības iestādes.

4.tabula: Ventspils novada izglītības iestādes, 2021./2022. m.g.
(Avots: VNP IP)

IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	IZGLĪTOJAMO SKAITS 2021./2022.m.g.	KAPACITĀTE (PIEPILDĪJUMS %)
PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBA		
1. Ugāles PII "Lācītis"	101	110 (92%)
2. Zlēku PII "Rūķītis"	14	40 (35%)
3. Piltenes PII "Taurenītis"	67	80 (84%)
4. Popes PII "Zemenīte"	48	56 (86%)
5. Vārves PII "Zīļuks"	56	60 (93%)
6. Ances pamatskolas pirmsskolas grupas	25	35 (71%)
7. Puzes pamatskolas pirmsskolas grupas	34	40 (85%)
8. Tārgales pamatskolas pirmsskolas grupas	75	89 (84%)
9. Užavas pamatskolas pirmsskolas grupas	14	30 (47%)
10. Zūru pamatskolas pirmsskolas grupas	27	32 (84%)
PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBA KOPĀ:		572 (81%)
PAMATSKOLAS – PAMATIZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS		
1. Ances pamatskola	39	80 (49%)
2. Piltenes pamatskola	118	200 (59%)
3. Popes pamatskola	73	100 (73%)
4. Puzes pamatskola	66	110 (60%)
5. Tārgales pamatskola	134	189 (71%)
6. Užavas pamatskola	70	110 (64%)
7. Zūru pamatskola	154	180 (86%)
8. Annahites pamatskola: speciālās izglītības programmas profesionālās pamatizglītības programmas	13 29	iestāde 2021./2022. m.g. noslēgumā tiek likvidēta
PAMATIZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS KOPĀ (neskaitot Annahites psk.):		969 (67%)

IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	IZGLĪTOJAMO SKAITS 2021./2022.m.g.	KAPACITĀTE (PIEPILDĪJUMS %)
VIDUSSKOLA – PAMATIZGLĪTĪBAS UN VISPĀRĒJĀS VIDĒJĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS		
1. Ugāles vidusskola	204	342 (60%)
PROFESIONĀLĀS IEVIRZES IZGLĪTĪBAS IESTĀDES		
1. Ugāles Mūzikas un mākslas skola	43	70 (61%)
2. Piltenes mūzikas skola	47	50 (94%)
3. Bērnu un jaunatnes sporta skola	266	350 (76%)

Kopumā secināms, ka **pirmsskolas izglītības iestādes** (neskaitot pirmsskolas grupas pamatskolās) izmanto 83% no teorētiski iespējamās kapacitātes, un piepildījumu izglītības iestāžu salīdzinājumā var raksturot kā vienmērīgu. Vienīgais izņēmums ir Zlēku pagastā esošais PII "Rūķītis", kas 2021./2022. m.g. noslogo 35% no savas maksimālās kapacitātes. Pirmsskolas izglītības pakalpojumu īstenošana pamatskolās veicina izglītības pieejamību pēc iespējas tuvāk dzīvesvietai, kā arī palīdz pašvaldībai uzturēt efektīvu izglītības iestāžu tīklu. Pamatskolās esošajās pirmsskolas izglītības grupās 2021./2022. m.g. kopskaitā ir 175 izglītojamie un kopējais vietu skaits – 226, līdz ar to tiek noslogoti 77% no kopējās šo grupiņu kapacitātes. Saglabājot esošo pirmsskolas izglītības pakalpojumu klāstu, Ventspils novada iestādes var uzņemt indikatīvi vēl papildus 100 izglītojamus.

Kopējais izglītojamo skaits **pamatskolās** ir 871 izglītojamais (t.sk. 175 pirmsskolas izglītības grupu audzēkņi un t.sk. 42 Annahites pamatskolas izglītojamie), savukārt, iestāžu kapacitāte (t.sk. pirmsskolas izglītības grupu kapacitāte) pieļautu 1195 izglītojamus (neskaitot Annahites pamatskolas infrastruktūru), kas šobrīd vidēji veido 70% noslodzi. Ar vismazāko piepildījumu (neskaitot pirmsskolas izglītības grupas) 2021./2022. m.g. darbojas Ances pamatskola (49%) un Piltenes pamatskola (59%), savukārt, Popes pamatskolā, Puzes pamatskolā, Tārgales pamatskolā, Užavas pamatskolā un Zūru pamatskolā kapacitātes noslogojums ir 60%-86% robežās.

Ugāles vidusskolā kopējais izglītojamo skaits ir 204 izglītojamie un skolas kapacitāte pieļautu 342 izglītojamus – skola noslogo 60% no iespējamās kapacitātes.

Profesionālās ievirzes izglītības iestādēs kapacitātes noslodze ir dažāda. Ugāles mūzikas un mākslas skolā mācās 43 izglītojamie jeb aptuveni 61% no pieļaujamās 70 izglītojamo kapacitātes, Piltenes mūzikas skolā mācās 47 izglītojamie un tās kapacitāte šajā mācību gadā faktiski ir izsmelta – skola izmanto 94% no pieejamās infrastruktūras, un Bērnu un jaunatnes sporta skolā mācās 266 izglītojamie, bet decentralizētais izglītības programmu īstenošanas veids kopumā pieļautu 350 izglītojamus.

4.1.1. Izglītības iestāžu īstenotās izglītības programmas

PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀDES

Ventspils novada pirmsskolu izglītības iestādēs 2021./2020. m.g. tiek īstenotas 2 pirmsskolas izglītības programmas (skat. 5.tabulu) un papildus tam, pirmsskolas izglītības programmas tiek īstenotas arī vairākās vispārējās izglītības iestādēs, līdz ar to pirmsskolas izglītības pakalpojumi šajā mācību gadā ir pieejami kopskaitā 10 Ventspils novada teritorijas vietās.

5.tabula: **Pirmsskolas izglītības iestādēs īstenotās mācību programmas un izglītojamo skaits programmās 2021./2022. m.g.**
(Avots: VNP IP)

IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA (KODS)	IZGLĪTOJAMO SKAITS 2021./2022. M.G.					
	PII "Lācītis"	PII "Rūķītis"	PII "Taurenītis"	PII "Zemenīte"	PII "Zīlūks"	KOPĀ
1	2	3	4	5	6	7
Vispārējās pirmsskolas izglītības programma (01011111)	101	14	67	47	56	285
Speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (01015811)				1		1
Izglītojamo skaits novada PII kopā:						286

VISPĀRĒJĀS PAMATIZGLĪTĪBAS UN VISPĀRĒJĀS VIDĒJĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀDES

Ventspils novada vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības iestādēs 2021./2022. m.g. tiek īstenotas 10 dažādas izglītības programmas (skat. 6.tabulu). 2021./2022.m.g. Ventspils novada pašvaldības skolās pirmsskolas izglītības programmas apgūst 175 izglītojamie, pamatizglītības programmas – 851 izglītojamais un vidējās izglītības programmas 20 izglītojamie. Pamatizglītības posmā 11,2% izglītojamo apgūst kādu no speciālās izglītības programmām.

6.tabula: **Vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības iestādēs īstenotās mācību programmas un izglītojamo skaits 2021./2022. m.g.**
(Avots: VNP IP)

IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA	IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU SKAITS	IZGLĪTOJAMO SKAITS
Pirmsskolas izglītības programmas		
Vispārējās pirmsskolas izglītības programma (01011111)	5	175
Pirmsskolas izglītības programmās kopā: 175		
Pamatizglītības programmas		
Pamatizglītības programma (21011111)	8	726
Speciālās pamatizglītības programma izglītojamiem ar mācīšanās traucējumiem (21015611)	8	74
Speciālās pamatizglītības programma izglītojamiem ar garīgās veselības traucējumiem (21015711)	1	1
Speciālās pamatizglītības programma izglītojamiem ar garīgās attīstības traucējumiem (21015811)	3	19
Speciālās izglītības programma izglītojamiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem vai vairākiem smagās attīstības traucējumiem (21015911)	2	2
Profesionālā pamatizglītības programma “Ēdināšanas pakalpojumi” (22811021)	1	16
Profesionālā pamatizglītības programma “Kokizstrādājumu izgatavošana” (22543041)	1	13
Pamatizglītības programmās kopā: 851		
Vidējās izglītības programmas		
Vispārējās vidējās izglītības vispārīzglītojošā virziena programma (31011011)	1	20
Vispārējās vidējās izglītības programma (31016011)	1	
Vidējās izglītības programmās kopā: 20		

4.1.2. Izglītības iestāžu specializācijas

Ventspils novada izglītības iestādes kopumā var raksturot kā līdzīgas – salīdzinoši nelielas izglītības iestādes, kas atrodas pagastu/rajonu centros un nodrošina dažāda veida izglītības pakalpojumu pieejamību. Tomēr izglītības iestāžu vidū ir vērojamas specializācijas, jomas vai iezīmes un pieejas, kas padara izglītības iestādes unikālas, atšķirīgas no citām.

7.tabula: **Ventspils novada izglītības iestāžu specializācija jeb unikālās iezīmes.**
(Avots: VNP IP)

Nr.p. k.	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	IZGLĪTĪBAS IESTĀDES UNIKĀLĀS IEZĪMES
1	2	3
1.	Ugāles PII "Lācītis"	- Izglītības iestādē tiek lietota nodibinājuma "Dardedze" veidotā "Džimbās drošības programma"; - Izglītības iestāde piedalījies pētījumā "Pētījums par fizisko aktivitāti, uztura paradumiem un ķermeņa masas indeksu 5-6 gadīgiem bērniem".

Nr.p. k.	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	IZGLĪTĪBAS IESTĀDES UNIKĀLĀS IEZĪMES
1	2	3
2.	Zlēku PII "Rūķītis"	- Izglītojamajiem ir iespēja apmeklēt vizuālās mākslas pulciņa "Zīmūlītis" un deju pulciņa nodarbības; - Tiek veidota sadarbība ar Piltenes mūzikas skolu, izglītojamajiem pieejamas nodarbības ar kinētiskajām smiltīm.
3.	Piltenes PII "Taurenītis"	- Kopš 2016. gada izglītības iestādē tiek īstenotas EKOskolas pieejas izglītības programmu īstenošanā, iegūts starptautiskais EKOskolas sertifikāts "Zaļais karogs"; - Papildus pirmsskolas izglītībai, bērna spēju attīstība notiek fakultatīvajās nodarbībās – teātra, runas un krāsu māksla, folkloras nodarbības, rokdarbi, angļu valodas pirmsākumi un citas.
4.	Popes PII "Zemenīte"	Izglītības iestādē tiek īstenota iekļaujošā izglītība – 2021./2022. mācību gadā mācās viens izglītojamais speciālās izglītības programmā izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem;
5.	Vārves PII "Zīļuks"	- Izglītības iestādē tiek veidotas jaukta vecuma grupas; - Tiek izmantota lauku teritorija un nodrošināta dabas klātesamība mācību procesā.
6.	Ances pamatskola	Skolā darbojas skolas tautisko deju kolektīvi, kuru dalībnieki vēlāk turpina dejot pagasta pieaugušo deju kolektīvos.
7.	Piltenes pamatskola	- Skolā darbojas Ventspils novada Bērnu un jauniešu sporta skolas grupas; - Skola īsteno iekļaujošu izglītību- nodrošināta piekļuve skolēniem ar kustību traucējumiem.
8.	Popes pamatskola	- Izglītojamajiem pieejamas vizuālās un lietišķās mākslas interešu izglītības programmas. Daudzi šajās programmās iesaistītie bērnu darbi ir guvuši augstus novērtējumus starptautiskos un valsts līmeņa konkursos; - Skola atrodas muižas ēkā, kam ir kultūras pieminekļa statuss.
9.	Puzes pamatskola	- Izglītības iestādē darbojas Bērnu un jauniešu centrs "Avots"; - Tiek īstenotas EKOskolu programmas, mācību procesā integrēta "zaļā domāšana"; - Mazpulku un amatniecības interešu izglītības nodarbības.
10.	Tārgales pamatskola	- Skolā darbojas Bērnu un jauniešu centrs; - Piltenes mūzikas skolas filiāle; - Ventspils novada Bērnu un jauniešu sporta skolas grupas; - Skola īsteno iekļaujošu izglītību - nodrošināta piekļuve skolēniem ar kustību traucējumiem. Vienīgā no vispārējās izglītības iestādēm, kurā ir pieejama speciālās pamatizglītības programma bērniem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem vai vairākiem smagās attīstības traucējumiem (21015911).
11.	Užavas pamatskola	- Skolā ir liels citās pašvaldībās deklarēto izglītojamo īpatsvars (42%), kuriem grūti mācīties klasēs ar lielu izglītojamo skaitu; - Skolā tiek īstenota iekļaujošā izglītība; - Āra nodarbībām skolā iekārtota Zaļā klase.
12.	Zūru pamatskola	- Skolā darbojas Ventspils novada Bērnu un jauniešu sporta skolas grupas. - Skola īsteno iekļaujošu izglītību; - Kā interešu izglītības nodarbības pieejamas t.sk. Hip-hop dejas.
13.	Ugāles vidusskola	- Vienīgā izglītības iestāde Ventspils novadā, kas īsteno vidējās izglītības programmas; - Skolā darbojas arī Ugāles sporta centrs; - Skola piedalījies starptautiskā Erasmus+ projektā.
14.	Annahites pamatskola	Vienīgā speciālās izglītības iestāde Ventspils novadā;

Nr.p.k.	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	IZGLĪTĪBAS IESTĀDES UNIKĀLĀS IEZĪMES
1	2	3
		- Vienīga izglītības iestāde, kas īsteno profesionālās pamatizglītības programmas; - Pieejams internāts; - Izglītības iestādē pieejamas rehabilitācijas nodarbības – kanisterapija un fitoterapija.

4.1.3. Iekļaujošā izglītība

Nozīmīgs mācību satura un pieejas īstenošanas princips ir iekļaujošā izglītība, kas sniedz vienādas izglītības iespējas visiem izglītojamajiem – arī tiem, kuriem izglītības programmu apguvei nepieciešami īpaši resursi, pielāgota mācību vide izglītības iestādē, īpašas izglītības pieejas vai papildu atbalsts.

Visās Ventspils novada vispārējās izglītības iestādēs un vienā pirmsskolas iestādē ir pieejamas speciālās izglītības programmas. Kopumā novadā pieejamas piecas dažādas speciālās izglītības programmas. (Skat. 8. tabulu)

8.tabula: **Speciālo izglītības programmu pieejamība Ventspils novada izglītības iestādēs.**
(Avots: VNP IP)

Nr.p.k.	SPECIĀLĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA	PIEEJAMĪBA IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒS
1	2	3
Pirmsskolas izglītības posms		
1.	Speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (01015811)	PII "Zemenīte"
Pamatizglītības posms		
2.	Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015611)	Ugāles vidusskola, Piltenes pamatskola, Ances pamatskola, Popes pamatskola, Puzes pamatskola, Tārgales pamatskola, Užavas pamatskola, Zūru pamatskola
3.	Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar garīgās veselības traucējumiem (21015711)	Tārgales pamatskola
4.	Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (21015811)	Ances pamatskola, Užavas pamatskola, Annahites pamatskola
5.	Speciālās izglītības programma izglītojamajiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem vai vairākiem smagās attīstības traucējumiem (21015911)	Tārgales pamatskola, Annahites pamatskola

2021./2022. m.g. Ventspils novadā darbojas arī viena speciālās izglītības iestāde – Annahites pamatskola, kas īsteno speciālās izglītības programmas un profesionālās pamatizglītības programmas, bet ar šī mācību gada izskaņu skola tiek likvidēta.

Ventspils novadā speciālās izglītības programmās kopā mācās 97 izglītojamie – viens no tiem pirmsskolas izglītības posmā un 96 – pamatizglītības posmā, kas veido aptuveni 11% no 1.-9. klases izglītojamajiem kopā. Lielākā daļa izglītojamo, kuri apgūst speciālās izglītības programmas, mācās iekļaujošā vidē – vispārējās izglītības iestādēs, kopā ar bērniem, kuri apgūst regulārās pirmsskolas vai pamatizglītības programmas. 42 bērni mācās daļēji nošķirtā vidē speciālās izglītības iestādē, Annahites pamatskolā, no tiem 13 mācās speciālās izglītības programmās, bet 29 profesionālās pamatizglītības programmās. (Skat. 9. tabulu)

9.tabula: Izglītības iestādes Ventspils novadā, kurās tiek īstenotas speciālās izglītības programmas.
(Avots: VNP IP)

Nr. p. k.	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	IZGLĪTOJAMO SKAITS SPECIĀLĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMĀS (t.sk. pirmsskolas programmās)			IZGLĪTOJAMO ĪPATSVARS SPECIĀLĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMĀS 2021./2022.
		2019./2020.	2020./2021.	2021./2022.	
1	2	3	4	5	6
1.	PII "Zemenīte"	0	0	1	2%
2.	Ances pamatskola	5	3	3	5%
3.	Piltenes pamatskola	19	16	16	14%
4.	Popes pamatskola	4	5	5	7%
5.	Puzes pamatskola	8	10	7	7%
6.	Tārgales pamatskola	16	18	13	6%
7.	Užavas pamatskola	16	17	15	18%
8.	Zūru pamatskola	14	13	11	6%
9.	Annahites pamatskola* (Neskaitot profesionālās pamatizglītības programmu audzēkņus)	19	13	13	31%
10.	Ugāles vidusskola (pamatizglītības līmeņa programmas)	12	14	13	6%
KOPĀ:		113	109	97	11%

Izvērtējuma ietvaros nav iegūti dati par to, cik Ventspils novada izglītojamie ar speciālajām vajadzībām izvēlas turpināt izglītību pēc obligātās izglītības apgušanas.

Iekļaujošās izglītības pieejas ieviešanas mērķis vērsts uz pieejamības, drošības un veselīgas vides veicināšanu, kā arī izglītībai nepieciešamo resursu salāgošanu, lai nodrošinātu ikviena izglītojamā fiziskās un emocionālās vajadzības izglītības procesā. Viena no iekļaujošās izglītības sistēmas komponentēm ir pielāgota vide. Tabulā zemāk sniegts pārskats par iekļaujošās vides nodrošinājumu izglītojamajiem ar kustību traucējumiem Ventspils novada izglītības iestādēs. Starp vispārējās izglītības iestādēm vislabākā vides pieejamība ir Ugāles vidusskolā un Užavas pamatskolā (nodrošināti visi vides pieejamības elementi), visvājākais vides pieejamības nodrošinājums vērojams Ances pamatskolā un Popes pamatskolā, kur nav nodrošināts neviens no vides pieejamības elementiem. Starp pirmsskolas izglītības iestādēm tikai PII "Rūķītis" ir vides pieejamības nodrošinājums – trīs no četriem elementiem. (Skat. 10.tabula).

10.tabula: Iekļaujošās pieejas īstenošana izglītojamajiem ar kustību traucējumiem
Ventspils novada izglītības iestādēs 2021./2022. m.g.
(Avots: VNP IP)

Nr. p. k.	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	IZGLĪTOJAMO SKAITS KOPĀ	IZGLĪTOJAMO SKAITS (ĪPATSVARS) SPECIĀLĀS IZGLĪTĪBAS PROGR. 2021./2022.	VIDES PIELĀGOTĪBA			
				Iespēja iekļūt ēkā ar ratiņkrēslu	Pielāgota WC	Lifts	Pielāgotas durvis, zemi sliekšņi
1	2	3	4	5	6	7	8
Pirmsskolas izglītības iestādes							
1.	PII "Lācītis"	101	0				
2.	PII "Rūķītis"	14	0	X	X		X
3.	PII "Taurenītis"	67	0				
4.	PII "Zemenīte"	48	1 (2%)				

Nr. p. k.	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	IZGLĪTOJAMO SKAITS KOPĀ	IZGLĪTOJAMO SKAITS (ĪPATSVARS) SPECIĀLĀS IZGLĪTĪBAS PROGR. 2021./2022.	VIDES PIELĀGOTĪBA			
				Iespēja iekļūt ēkā ar ratiņkrēslu	Pielāgota WC	Lifts	Pielāgotas durvis, zemi sliekšņi
1	2	3	4	5	6	7	8
5.	PII "Zīļuks"	56	0				
Vispārējās izglītības iestādes							
6.	Ances pamatskola	64	3 (5%)				
7.	Annahites pamatskola	42	13 (31%)	X			
8.	Piltenes pamatskola	118	16 (14%)	X			X
9.	Popes pamatskola	73	5 (7%)				
10.	Puzes pamatskola	100	7 (7%)	X			X
11.	Tārgales pamatskola	209	13 (6%)	X	X	X	X
12.	Užavas pamatskola	84	15 (18%)	X			X
13.	Zūru pamatskola	181	11 (6%)	X			X
14.	Ugāles vidusskola	204	13 (6%)	X	X	X	X
Profesionālās ievirzes izglītības iestādes							
15.	Bērnu un jaunatnes sporta skola	266	-				
16.	Piltenes mūzikas skola	47	-				
17.	Ugāles Mūzikas un mākslas skola	43	-	X			

4.1.4. Izglītības iestāžu iesaiste izglītības projektos

Izglītības iestādēs pēdējo gadu laikā ieviesti dažādi projekti, piesaistot ārēju finansējumu gan no valsts budžeta līdzekļiem, gan Eiropas Savienības struktūrfondi, gan starptautiskām programmām. Veiktas investīcijas infrastruktūras un materiāli tehniskās bāzes pilnveidē, veselīga dzīvesveida, zināšanu, personības un profesionālo prasmju attīstībā un pieredzes apmaiņā. Īstenoti dažādi projekti, piemēram, Ekoskolas programma, ERASMUS+ projekti "Mūsdienu prasmju un attiecību veidošana mācību procesā", "Be creative, be innovative (Esi radošs, esi inovatīvs)", "Our heritage, our wealth (Mūsu mantojums, mūsu bagātība)" un "Mācību stunda 21.gs." u.c.

Kā svarīgākie projekti, kuros visbiežāk iesaistījušas Ventspils novada izglītības iestādes pēdējo trīs gadu laikā, minami trīs nacionāla līmeņa Eiropas Sociālā fonda līdzfinansēti projekti: "Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai", "Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai" un "Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālajās izglītības iestādēs", kā arī Latvijas kultūrizglītības programma "Latvijas skolas soma".

11.tabula: **Ventspils novada izglītības iestāžu īstenotie projekti laikā no 2019./2020. līdz 2021./2022. mācību gadam.**
(Avots: VNP IP)

Nr.p.k.	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	IZGLĪTĪBAS IESTĀDES UNIKĀLĀS IEZĪMES
1	2	3
1.	Ugāles vidusskola	- ERASMUS+ "Our heritage, our wealth" (tulkojums – Mūsu mantojums, mūsu bagātība); - ERASMUS+ "Mācību stunda 21.gs." Ugāles vsk. (100% ES finansējums 14939 EUR; 2018-2020.g.); "Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai"; "Sporto visa klase", ESF projekts "Sveiks un vesels Ventspils novadā";

Nr.p.k.	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	IZGLĪTĪBAS IESTĀDES UNIKĀLĀS IEZĪMES
1	2	3
		“Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs”; “Latvijas skolas soma”.
2.	Ances pamatskola	“Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai”; “Latvijas skolas soma”.
3.	Piltenes pamatskola	“Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai”; “Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai”. “Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs”.
4.	Popes pamatskola	- Ventspils novada pašvaldības 2021.gada Kultūras projektu finansēšanas projekts “Popes skola 170”; “Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai”; “Latvijas skolas soma”.
5.	Puzes pamatskola	“Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai”; “Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai”; “Labbūtības ceļakarte”; “Latvijas skolas soma”.
6.	Tārgales pamatskola	- ERASMUS+ projekts “Esi radošs, esi inovatīvs” (“Be Creative, Be Innovative”); - ERASMUS+ projekts “Mūsdienu prasmju un attiecību veidošana mācību procesā”; “Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai”; “Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas novēršanai”; “Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs”; - Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda projekts “Izglītības, kultūras vietas pārbūve un vides pieejamības nodrošināšana”; “Latvijas skolas soma”.
7.	Užavas pamatskola	“Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai”; “Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs”; “Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai”; “Latvijas skolas soma”.
8.	Zūru pamatskola	“Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai”; “Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs”; “Latvijas skolas soma”.
9.	Annahites pamatskola	“Jaunietis darbībā-2020”- “Mūsu roku okeāns Annahitē”; “Jaunietis darbībā-2020”-“Apsēdies un izlasi mirkli Stiklos”; “Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai”; “Latvijas skolas soma”.

4.1.5. Izglītības pakalpojumu piedāvājums Ventspils novadam piegulošajās pašvaldībās

Lai vērtētu savstarpēju ietekmi uz izglītības telpu, aplūkots izglītības pakalpojumu piedāvājums Ventspils novadam piegulošajās pašvaldībās. Turklāt, konspektīvs kopsavilkums pieejams izvērtējuma dokumenta Pielikumā Nr. 1.

VENTSPILS VALSTSPILSĒTA

Ventspils valstspilsēta ir nozīmīgākais un Ventspils novadam tuvākais izglītības centrs, kas piedāvā plašu izglītības pakalpojumu segmentu t.sk. dažāda veida vispārējās izglītības programmas. Ventspilī darbojas deviņas vispārējās izglītības iestādes – ģimnāzija, trīs vidusskolas, četras pamatskolas un viena sākumskola. Vistuvāk Ventspils valstspilsētai atrodas Tārgales pamatskola (11,4 km līdz pilsētas centram) un Popes pamatskola (22,1 km līdz

pilsētas centram), bet arī citām Ventspils novada izglītības iestādēm Ventspils pilsēta ir nozīmīgākais izglītības centrs gan ģeogrāfiskā attāluma, gan pakalpojumu daudzveidības ziņā.

VENTSPILS VALSTS 1. ĢIMNĀZIJA

Ventspils Valsts 1. ģimnāzijā piedāvā izglītības programmu apguvi 7.-12. klašu posmā. 2021./2022. mācību gadā Ventspils Valsts 1. ģimnāzijā mācās 398 izglītojamie. Izglītības iestāde piedāvā četras izglītības programmas:

- Pamatizglītības otrā posma programma (23011111);
- Vispārējās vidējās izglītības vispārizglītojošā virziena programma (31011011);
- Vispārējās vidējās izglītības matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena programma (31013011);
- Vispārējās vidējās izglītības programma (31016011).

VENTSPILS 2. VIDUSSKOLA

Ventspils 2. vidusskola piedāvā izglītības programmu apguvi no 1. līdz 12. klasei. 2021./2022. mācību gadā Ventspils 2. vidusskolā mācās 492 izglītojamie. Izglītības iestāde piedāvā septiņas izglītības programmas:

- Pamatizglītības mazākumtautību programma (21011121);
- Speciālās pamatzglītības mazākumtautību programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015621);
- Vispārējās vidējās izglītības vispārizglītojošā virziena programma (31011011);
- Vispārējās vidējās izglītības vispārizglītojošā virziena mazākumtautību programma (31011021);
- Vispārējās vidējās izglītības matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena programma (31013011);
- Vispārējās vidējās izglītības matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena mazākumtautību programma (31013021);
- Vispārējās vidējās izglītības programma (31016011).

VENTSPILS 4. VIDUSSKOLA

Ventspils 4. vidusskola piedāvā izglītības programmu apguvi no 1. līdz 12. klasei. 2021./2022. mācību gadā Ventspils 4. vidusskolā mācījās 647 izglītojamie. Izglītības iestāde piedāvā sešas izglītības programmas:

- Pamatizglītības programma (21011111);
- Pamatizglītības matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena programma (21013111);
- Vispārējās vidējās izglītības vispārizglītojošā virziena programma (31011011);
- Vispārējās vidējās izglītības humanitārā un sociālā virziena programma (31012017);
- Vispārējās vidējās izglītības matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena programma (31013011);
- Vispārējās vidējās izglītības programma (31016011).

VENTSPILS 6. VIDUSSKOLA

Ventspils 6. vidusskola piedāvā izglītības programmu apguvi no 1. līdz 12. klasei. 2021./2022. mācību gadā Ventspils 6. vidusskolā mācījās 637 izglītojamie. Izglītības iestāde piedāvā neklātienē un tālmācības izglītības programmas, kā arī mazākumtautību izglītības programmas, kopumā 12 dažādas izglītības programmas:

- Pamatizglītības programma (21011111);
- Pamatizglītības mazākumtautību programma (21011121);
- Speciālās pamatzglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015611);
- Speciālās pamatzglītības mazākumtautību programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015621);
- Speciālās pamatzglītības mazākumtautību programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (21015821);
- Pamatizglītības otrā posma (7.-9.klase) programma (23011112);
- Pamatizglītības otrā posma (7.-9.klase) mazākumtautību programma (23011122);
- Vispārējās vidējās izglītības vispārizglītojošā virziena programma (31011011);
- Vispārējās vidējās izglītības vispārizglītojošā virziena programma (31011014);
- Vispārējās vidējās izglītības matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena programma (31013011);
- Vispārējās vidējās izglītības programma (31016011);
- Vispārējās vidējās izglītības programma (31016014).

VENTSPILS 1. PAMATSKOLA

Ventspils 1. pamatskola piedāvā izglītības programmu apguvi no 1. līdz 9. klasei. 2021./2022. mācību gadā Ventspils 1. pamatskolā mācījās 436 izglītojamie. Izglītības iestāde piedāvā šādas izglītības programmas:

- Pamatizglītības programma (21011111);
- Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015611);
- Pamatizglītības otrā posma (7.-9.klasei) humanitārā un sociālā virziena programma (23012111);
- Pamatizglītības otrā posma (7.-9.klasei) matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena programma (23013111).

VENTSPILS 2. PAMATSKOLA

Ventspils 2. pamatskola piedāvā izglītības programmu apguvi no 1. līdz 9. klasei. 2021./2022. mācību gadā Ventspils 2. pamatskolā mācījās 388 izglītojamie. Izglītības iestāde piedāvā sešas izglītības programmas (t.sk. speciālās izglītības un mazākumtautību izglītības programmas):

- Pamatizglītības programma (21011111);
- Pamatizglītības matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena programma (21013111);
- Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015611);
- Speciālā pamatizglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (21015811);
- Speciālā pamatizglītības programma izglītojamajiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem vai vairākiem smagiem attīstības traucējumiem (21015911);
- Speciālās pamatizglītības mazākumtautību programma izglītojamajiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem vai vairākiem smagiem attīstības traucējumiem (21015921).

VENTSPILS 3. PAMATSKOLA

Ventspils 3. pamatskola piedāvā izglītības programmu apguvi no 1. līdz 9. klasei. 2021./2022. mācību gadā Ventspils 3. pamatskolā mācījās 302 izglītojamie. Izglītības iestādē tiek piedāvātas trīs izglītības programmas:

- Pamatizglītības mazākumtautību programma (21011121);
- Speciālās pamatizglītības mazākumtautību programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (210156621);
- Speciālās pamatizglītības mazākumtautību programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (21015821).

VENTSPILS PĀRVENTAS PAMATSKOLA

Ventspils Pārventas pamatskola piedāvā izglītības programmu apguvi no pirmsskolas līdz 9. klasei. 2021./2022. mācību gadā Ventspils Pārventas pamatskolā mācījās 317 izglītojamie. Izglītības iestāde piedāvā septiņas izglītības programmas (t.sk. speciālās izglītības programmas):

- Pirmsskolas izglītības programma (10111111);
- Speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar valodas traucējumiem (1015511);
- Speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar jauktiem attīstības traucējumiem (1015611);
- Pamatizglītības programma (21011111);
- Pamatizglītības matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena programma (21013111);
- Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015611);
- Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (21015811).

VENTSPILS CENTRA SĀKUMSKOLA

Ventspils Centra sākumskola piedāvā izglītības programmu apguvi no 1. līdz 6. klasei. 2021./2022. mācību gadā izglītības iestādē mācījās 309 izglītojamie. Izglītības iestāde piedāvā trīs izglītības programmas:

- Pamatizglītības pirmā posma (1. – 6. klase) izglītības programma (11011111);
- Pamatizglītības pirmā posma (1. – 6. klase) profesionāli orientētā virziena izglītības programma (11014111);
- Pamatizglītības pirmā posma (1. – 6. klase) izglītības programma (11017111).

KULDĪGAS NOVADS

Kuldīgas novads atrodas Ziemeļos no Ventspils novada un tajā kopumā atrodas 15 vispārējās izglītības iestādes, taču divas izglītības iestādes (Alsungas pamatskola un Ēdoles pamatskola), atrodas salīdzinoši tuvu Ventspils novadam ar potenciālu ietekmi uz Ventspils novada izglītības telpu.

ALSUNGAS PAMATSKOLA

Alsungas pamatskola atrodas Kuldīgas novada Ziemeļu daļā, salīdzinoši netālu no Zūru pamatskolas (40,4 km), Piltenes pamatskolas (41,4 km) un Užavas pamatskolas (38,7 km). 2021./2022. mācību gadā Alsungas pamatskolā mācījās 80 izglītojamie. Izglītības iestāde piedāvā izglītības ieguvu no 1. līdz 9. klasei vienā izglītības programmā:

- Pamatizglītības programma (21011111)

ĒDOLES PAMATSKOLA

Ēdoles pamatskola atrodas Kuldīgas novada Ziemeļu daļā, salīdzinoši netālu no Zūru pamatskolas (27,9 km) un Piltenes pamatskolas (31,8 km). 2021./2022. mācību gadā Ēdoles pamatskolā mācījās 112 izglītojamie. Izglītības iestāde piedāvā izglītības ieguvu no pirmsskolas līdz 9 klasei trīs izglītības programmās:

- Pirmsskolas izglītības programma (10111111);
- Pamatizglītības programma (21011111);
- Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015611).

TALSU NOVADS

Talsu novads atrodas Ventspils novada Austrumos – pēc administratīvi teritoriālās reformas īstenošanas Talsu novadā ietilpst arī bijušās Dundagas novada, Mērsraga novada un Rojas novada pašvaldības. Pašvaldībā kopumā ir 17 vispārējās izglītības iestādes, bet trīs iestādes – Dundagas vidusskola, Pūņu pamatskola un Valdemārpils vidusskola atrodas vistuvāk Ventspils novada izglītības iestādēm un veido potenciālu ietekmi uz izglītības telpu.

DUNDAGAS VIDUSSKOLA

Dundagas vidusskola atrodas salīdzinoši netālu no Ances pamatskolas (22,7 km pa daļēji asfaltētu ceļu) un Puzes pamatskolas (30,2 km pa daļēji asfaltētu ceļu). Dundagas vidusskola piedāvā izglītības programmu apguvi 1.-12. klašu posmā. 2021./2022. mācību gadā iestādē mācījās 311 izglītojamie. Dundagas vidusskola piedāvā piecas izglītības programmas:

- Pamatizglītības programma (21011111);
- Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (21015811);
- Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015611);
- Vispārējās vidējās izglītības vispārīzglītojošā virziena programma (31011011);
- Vispārējās vidējās izglītības programma (31016011).

PŪŅU PAMATSKOLA

Pūņu pamatskola atrodas Talsu novada Rietumu daļā un ir salīdzinoši netālu no Puzes pamatskolas (33 km daļēji asfaltēta ceļa posmā attālumā). 2021./2022. mācību gadā iestādē mācījās 64 izglītojamie. Pūņu pamatskola piedāvā izglītības apguvi no pirmsskolas līdz 9. klasei šādās izglītības programmās:

- Vispārējās pirmsskolas izglītības programma (01011111);
- Pamatizglītības programma (21011111);
- Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015611);
- Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (21015811).

VALDEMĀRPILS VIDUSSKOLA

Valdemārpils vidusskola atrodas Talsu novada Rietumu daļā un atrodas salīdzinoši netālu no Puzes pamatskolas (37,2 km pa asfaltētu ceļu) un Ugāles vidusskolas (55,1 km pa asfaltētu ceļu). 2021./2022. mācību gadā Valdemārpils vidusskolā mācījās 210 izglītojamie. Izglītības iestāde piedāvā izglītības apguvi no 1. līdz 12. klasei šādās izglītības programmās:

- Pamatizglītības programma (21011111);
- Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015611);
- Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (21015811);
- Vispārējās vidējās izglītības vispārīzglītojošā virziena programma (31011011);
- Vispārējās vidējās izglītības vispārīzglītojošā virziena programma (31011014);
- Vispārējās vidējās izglītības profesionāli orientētā virziena programma (31014011);
- Vispārējās vidējās izglītības programma (31016011).

- Ventspils novadā, uzsākot 2021./2022. m.g., darbojas 5 pirmsskolas izglītības iestādes, 8 pamatskolas (tostarp viena speciālās izglītības iestāde), viena vidusskola un trīs profesionālās ievirzes izglītības iestādes.
- Ventspils novada pašvaldībā pirmsskolas izglītības programmas apgūst 461 izglītojamais (t.sk. 286 – pirmsskolas izglītības iestādēs un 175 – pamatskolās), pamatizglītības programmas (t.sk. profesionālās pamatizglītības programmas) – 880 izglītojamie un vidējās izglītības programmas 20 izglītojamie.
- Pirmsskolas izglītības pakalpojumi 2021./2022. m.g. gadā ir pieejami 5 pirmsskolas izglītības iestādēs un 5 vispārizglītojošās skolās (pirmsskolas izglītības grupas), kā rezultātā pirmsskolas izglītība tiek nodrošināta kopskaitā 10 vietās Ventspils novada teritorijā ar kopējo ietilpību uzņemt 572 bērnus, kā rezultātā šajā m.g. piepildījums sastāda 81% no kopējās pirmsskolas izglītības pakalpojumu kapacitātes. Piepildījumu izglītības iestāžu salīdzinājumā var raksturot kā vienmērīgu un optimālu.
- Pirmsskolas izglītība ir pieejama ikvienam novadā deklarētam bērnam, t.i. Ventspils novada pirmsskolas izglītības iestādēs nav rindas un nepieciešamības gadījumā pirmsskolas izglītības programmās var tikt uzņemti indikatīvi vēl 100 bērni.
- Pirmsskolas izglītības pakalpojumu īstenošana pamatskolās veicina izglītības pieejamību pēc iespējas tuvāk dzīvesvietai, kā arī palīdz pašvaldībai uzturēt efektīvu izglītības iestāžu tīklu.
- Kopējais izglītojamo skaits pamatskolās ir 871 izglītojamais (t.sk. 175 pirmsskolas izglītības grupu audzēkņi un t.sk. 42 Annahites pamatskolas izglītojamie), savukārt, iestāžu kapacitāte (t.sk. pirmsskolas izglītības grupu kapacitāte) pieļautu 1195 izglītojamus (neskaitot Annahites pamatskolas infrastruktūru), kas šobrīd vidēji veido 70% noslodzi.
- 2021./2022. m.g. kopējā vispārizglītojošo skolu (pamatskolas un vidusskola) noslodze Ventspils novadā veido aptuveni 67% no maksimālās iespējamās kapacitātes izglītojamo skaita ziņā (aprēķinā ņemot vērā arī pirmsskolas izglītības grupas).
- Ar vismazāko piepildījumu (neskaitot pirmsskolas izglītības grupas) darbojas Ances pamatskola (49%) un Piltenes pamatskola (59%), savukārt, Popes pamatskolā, Puzes pamatskolā, Tārgales pamatskolā, Užavas pamatskolā un Zūru pamatskolā kapacitātes noslogojums ir optimāls un tas ir 60%-86% robežās. Ugāles vidusskola, savukārt, izmanto 60% no dotās infrastruktūras kapacitātes.
- Profesionālās ievirzes izglītības iestādēs kapacitātes noslodze ir dažāda. Ugāles mūzikas un mākslas skolā mācās 43 izglītojamie jeb aptuveni 61% no pieļaujamās 70 izglītojamo kapacitātes, Piltenes mūzikas skolā mācās 47 izglītojamie un tās kapacitāte šajā mācību gadā faktiski ir izsmelta – skola izmanto 94% no pieejamās infrastruktūras, un Bērnu un jaunatnes sporta skolā mācās 266 izglītojamie, bet decentralizētais izglītības programmu īstenošanas veids kopumā pieļautu 350 izglītojamus.
- Visas vispārizglītojošās iestādēs piedāvā vismaz vienu speciālās izglītības programmu. Annahites pamatskola kā speciālās izglītības iestāde piedāvā tikai speciālās izglītības programmas un profesionālās pamatizglītības programmas.
- Lielākā daļa no izglītojamajiem, kuri apgūst speciālās izglītības programmas, mācās iekļaujošā vidē, kopā ar izglītojamajiem, kuri apgūst regulārās pamatizglītības programmas. Annahites pamatskolas speciālās izglītības programmās izglītojamie mācās daļēji nošķirtā vidē.
- Vides pieejamība izglītojamajiem ar kustību traucējumiem izglītības iestādē ir atšķirīga, proti, 2 no izglītības iestādēm (Ugāles vidusskolā, Tārgales pamatskolā) pieejami visi četri vides pieejamības elementi, 6 izglītības iestādēs (PIL "Rūķītis", Piltenes pamatskola, Puzes pamatskola, Užavas pamatskola, Zūru pamatskola, Ugāles Mūzikas un mākslas skola) pieejami daži no vides pieejamības elementiem, bet 7 izglītības iestādes nav vides pieejamības elementu.
- Izglītības iestādēs pēdējo gadu laikā ieviesti dažādi vietēja un starptautiska mēroga projekti, piesaistot ārēju finansējumu gan no valsts budžeta līdzekļiem, gan Eiropas Savienības struktūrfondiem, gan starptautiskām programmām.
- Kā svarīgākie projekti, kuros iesaistījušās vairākas Ventspils novada izglītības iestādes, minami trīs nacionāla līmeņa Eiropas Sociālā fonda līdzfinansēti projekti "Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai", "Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai" un "Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālajās izglītības iestādēs", kā arī Latvijas kultūrizglītības programma "Latvijas skolas soma".

KOPSAVILKUMS: Izglītības iestāžu un izglītības pakalpojumu pārklājums

- No Ventspils novadam piegulošajām pašvaldībām potenciāli vislielākā ietekme ir Ventspils valstspilsētai, kur pieejams plašs izglītības programmu piedāvājums – speciālās izglītības programmas, mazākumtautību izglītības programmas, dažādu novirzienu vidējās izglītības programmas, neklātienes/tālmācības vidējās izglītības programmas, kā arī dažādi citi izglītības pakalpojumi.
- Tikai atsevišķas vispārējās izglītības iestādes no Talsu novada (3 iestādes) un Kuldīgas novada (3 iestādes) atrodas nosacītā Ventspils izglītības ietekmes areālā. Programmu piedāvājums šajās iestādēs ir līdzīgs Ventspils novadā pieejamajām izglītības programmām. Kā reģionālam unikālu izglītības programmu var minēt Valdemārpils vidusskolā piedāvāto profesionāli orientēto vidējās izglītības programmu (31016011).

4.2. Iesaistīto pušu apmierinātība ar izglītības vidi un pakalpojumiem

Laikā no 2022. gada 29. aprīlim līdz 18. maijam tiešsaistes platformā Google Forms tika organizēta Ventspils novada pašvaldības izglītības iestāžu pedagogu, izglītojamo un to vecāku/pārstāvju aptauja ar mērķi noskaidrot nozīmīgāko izglītības pakalpojumu saņēmēju un sniedzēju apmierinātību ar dažādiem izglītības vides aspektiem. Aptaujā tika iekļauti jautājumi par dažādiem izglītības vides fiziskajiem un emocionālajiem aspektiem, kas nodrošina izglītības procesā iesaistīto labizjūtu, uzlabo motivācijas līmeni un sekmē izglītības mērķu sasniegšanu. Informācija ar aptaujas dalībnieku skaitu un respondences rādītājiem ir pieejama 2. pielikumā.

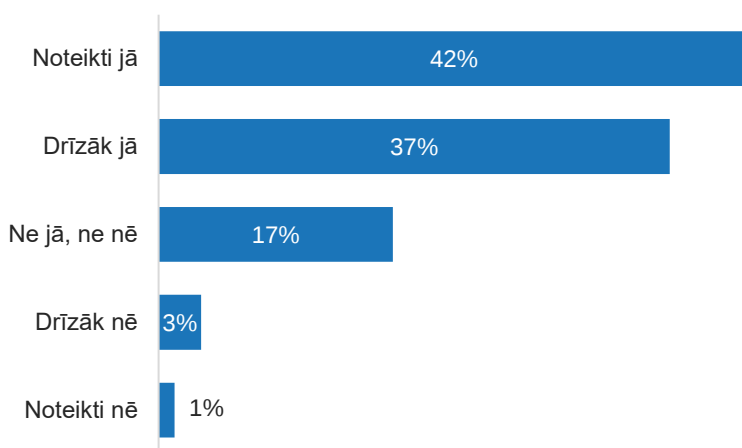
4.2.1. Izglītojamo apmierinātība

Izglītojamo aptaujā piedalījās 262 4.-12. klašu skolēni, pārstāvēt visas Ventspils novada skolas un nodrošinot 42% respondenci. 31% no aptaujas dalībniekiem mācās 4.-6. klašu grupā, 66% – 7.-9. klašu grupā, savukārt 3% dalībnieku pārstāvēja vidējās izglītības posmu.

Aptaujas rezultāti rāda, ka vairums Ventspils novada 4.-12. klašu skolēnu lepojas ar savu skolu. Atbildot uz jautājumu “Vai Tu lepoies, ka mācies tieši šajā skolā?”, 42% aptaujāto skolēnu norādījuši “noteikti jā”, 37% – “drīzāk jā” (skat. 29. attēls). Katrs piektais skolēns, kurš piedalījās aptaujā, izvēlējies neitrālu nostāju šajā jautājumā (“ne jā, ne nē”).

29.attēls: Vai Tu lepoies, ka mācies tieši šajā skolā?

(Avots: izglītojamo aptauja)

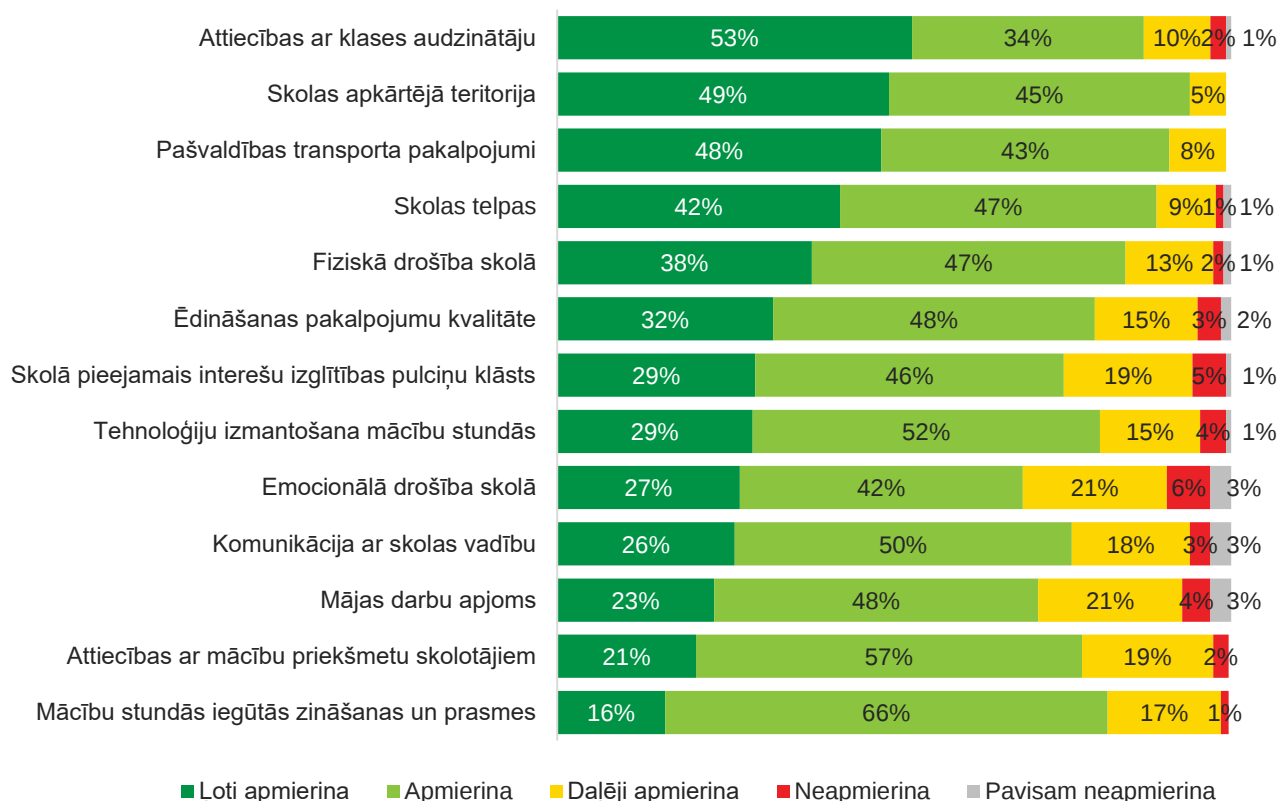

Vērtējot dažādus izglītības vides aspektus, skolēnu visbiežāk sniegtie vērtējumi ir “ļoti apmierina” un “apmierina”. Neviena izglītības aspekta vērtējumā kopējais atbilde “ļoti apmierina” un “apmierina” īpatsvars nav zemāks par 69%, bet dažos gadījumos pat pārsniedz 90%. Tas liecina, ka kopumā skolēni ar izglītības vidi savās skolās ir apmierināti. Vispozitīvāk skolēni vērtē attiecības ar klases audzinātāju, skolas iekštelpas un apkārtnējo teritoriju, kā arī pašvaldības nodrošinātos transporta pakalpojumus uz/no izglītības iestādēm; visos šajos aspektos dominējošais izglītojamo vērtējums ir “ļoti apmierina” (skat. 30. attēls). Citi augstu novērtēti izglītības vides kritēriji ir fiziskā drošība skolā, mācību stundās iegūtās zināšanas un prasmes, tehnoloģiju izmantošana mācību stundās. Starp vērtētajiem izglītības vides aspektiem ir arī tādi, kurus salīdzinoši biežāk saņēmuši atzīmes “neapmierina” un “ļoti neapmierina”,

tomēr jānorāda, ka neapmierināto vērtējumu īpatsvars nepārsniedz 10% starp visām atbildēm. Viskritiskāk vērtētais izglītības vides aspekts skolēnuprāt ir emocionālā drošība skolās (cieņpilnas un draudzīgas attiecības starp skolēniem), kur starp saņemtajām atbildēm kopsummā 10% veido "neapmierina" un "ļoti neapmierina". Otrs kritiskāk vērtētais faktors ir mājas darbu apjoms (kopsummā 7% atbilžu "neapmierina" un "ļoti neapmierina"). Emocionālā drošība skolās un mājas darbu apjoms ir arī tie izglītības vides kritēriji, kuri salīdzinoši biežāk vērtēti ar atbildi "daļēji apmierina".

30.attēls: Izglītojamo apmierinātība ar izglītības vidi.

(Avots: izglītojamo aptauja)

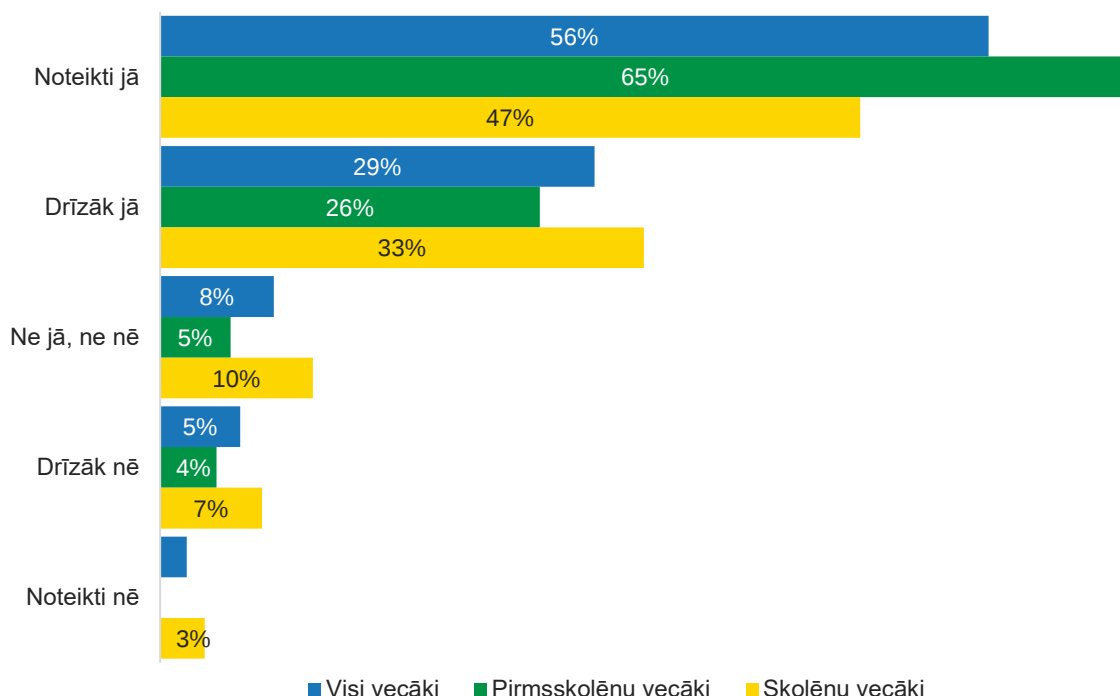
4.2.2. Izglītojamo vecāku apmierinātība

Izglītojamo vecāku aptaujā piedalījās 443 dalībnieki, pārstāvēt 13 Ventspils novada pašvaldības izglītības iestādes un sasniedzot 34% atbildētību. 48% aptaujāto vecāku bērni saņem pirmsskolas izglītības pakalpojumu, bet pārējo 52% aptaujāto vecāku bērni mācās skolā.

Aptaujas rezultāti rāda, ka lielākā daļa Ventspils novada izglītojamo vecāku sniegtu pozitīvu rekomendāciju par izglītības iestādi, kuru apmeklē to bērns vai jaunietis. Atbildot uz jautājumu "Vai Jūs ieteiktu šo izglītības iestādi citiem vecākiem, kuri izvēlas skolu/bērnudārzu savam bērnam?", 65% pirmsskolēnu un 47% skolēnu vecāki norādījuši "noteikti jā" (skat. 31. attēls).

31.attēls: Vai Jūs ieteiktu šo izglītības iestādi citiem vecākiem, kuri izvēlas skolu/bērnudārzu savam bērnam?

(Avots: izglītojamo vecāku aptauja)

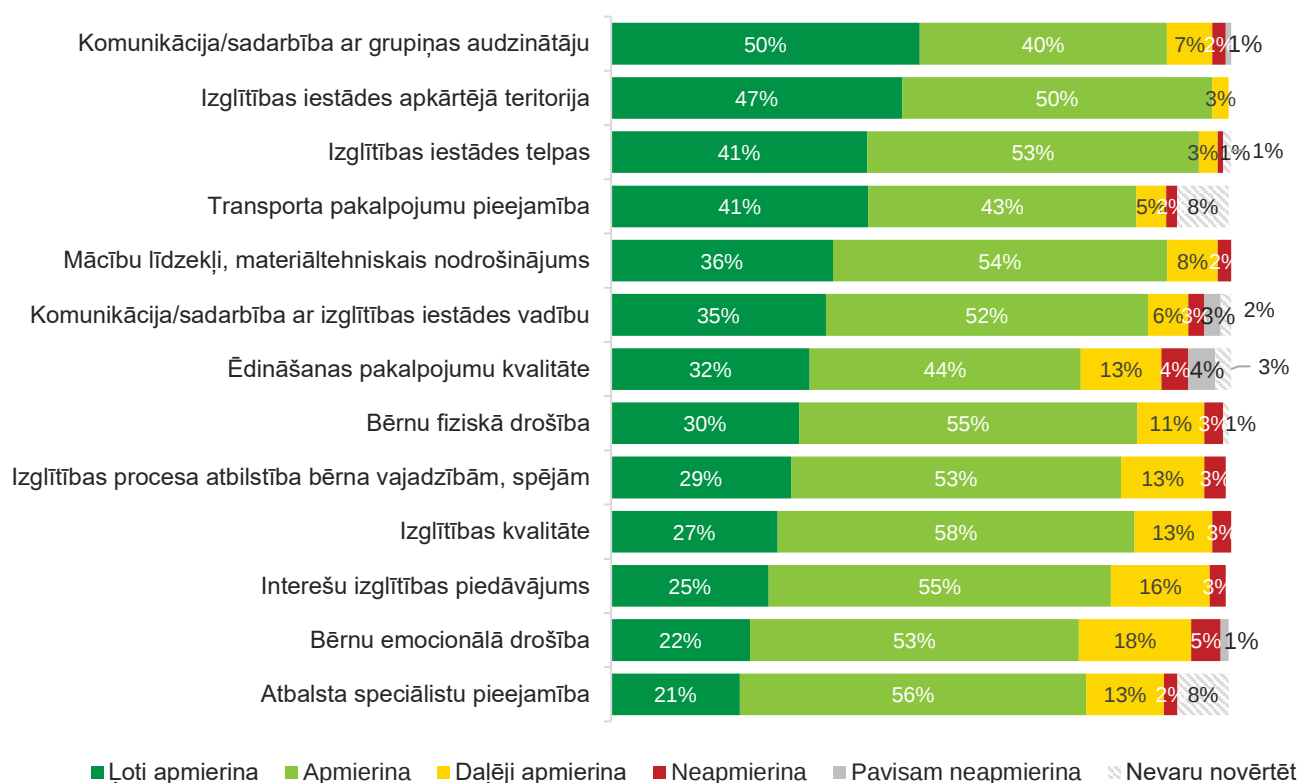

Vertējot dažādus pirmsskolas izglītības pakalpojuma aspektus, vecāku visbiežāk sniegtie vērtējumi ir “ļoti apmierina” un “apmierina”. Neviena izglītības vides aspekta vērtējumā kopējais atbilde “ļoti apmierina” un “apmierina” īpatsvars nav zemāks par 75%, bet vairākiem kritērijiem pārsniedz 90%. Vispozitīvāk vērtētais faktors ir komunikācija un sadarbība ar grupas audzinātāju, kuru kā “ļoti apmierinošu” vērtē 50% un kā “apmierinošu” 40% pirmsskolēnu vecāki (skat. 32. attēls). Citi pozitīvāk vērtētie izglītības vides rādītāji ir izglītības iestādes apkārtējā teritorija un tās sakoptība, izglītības iestādes telpas un to tīrība, transporta pakalpojumi uz/no izglītības iestādi, kā arī mācību līdzekļi un materiāltehniskais nodrošinājums. Starp vērtētajiem izglītības vides aspektiem ir arī tādi, kurus salīdzinoši biežāk kā citus izglītojamie ir novērtējuši ar atbildēm “neapmierina” un “ļoti neapmierina”. Viskritiskāk vērtētais izglītības vides aspekts izglītojamo atbildēs ir ēdināšanas pakalpojumu kvalitāte, kur starp kopsummā 9% atbilžu veido vērtējumi “neapmierina” un “ļoti neapmierina”. Otrs vides kritērijs, kurš saņēmis salīdzinoši vairāk kritisku atbildi, ir emocionālā drošība izglītības iestādē (kopsummā 7% atbilžu “neapmierina” un “ļoti neapmierina”). Emocionālā drošība skolās un mājas darbu apjoms ir arī tie izglītības vides kritēriji, kuri salīdzinoši biežāk vērtēti ar atbildi “daļēji apmierina”.

Arī vērtējot izglītības vidi skolās izglītojamo vecāki visbiežāk izvēlas vērtējumu “ļoti apmierina” un “apmierina”. Vērtējot pašvaldības skolas, nevienā izglītības vides aspektā atbilde “ļoti apmierina” un “apmierina” īpatsvars nav zemāks par 75%, bet vairākiem kritērijiem pārsniedz 90%. Trijos aspektos dominējošais skolēnu vecāku vērtējums ir “ļoti apmierina”, un tie ir izglītības iestādes telpas, āra teritorija un komunikācija un sadarbība ar skolēnu klases audzinātāju (skat. 33. attēls). Augsta apmierinātība ir arī ar tādiem izglītības vides aspektiem kā mācību līdzekļi un materiāltehniskais nodrošinājums, ēdināšanas pakalpojumu kvalitāte, izglītības kvalitāte kopumā un izglītības atbilstība izglītojamo vajadzībām un spējām. Izglītības vides aspekti, kuri saņēmuši visvairāk vērtējumus “neapmierina” un “ļoti neapmierina”, ir komunikācija un sadarbība ar izglītības iestādes vadību (7%), atbalsta speciālistu pieejamība (6%) un mājas darbu apjoms (6%).

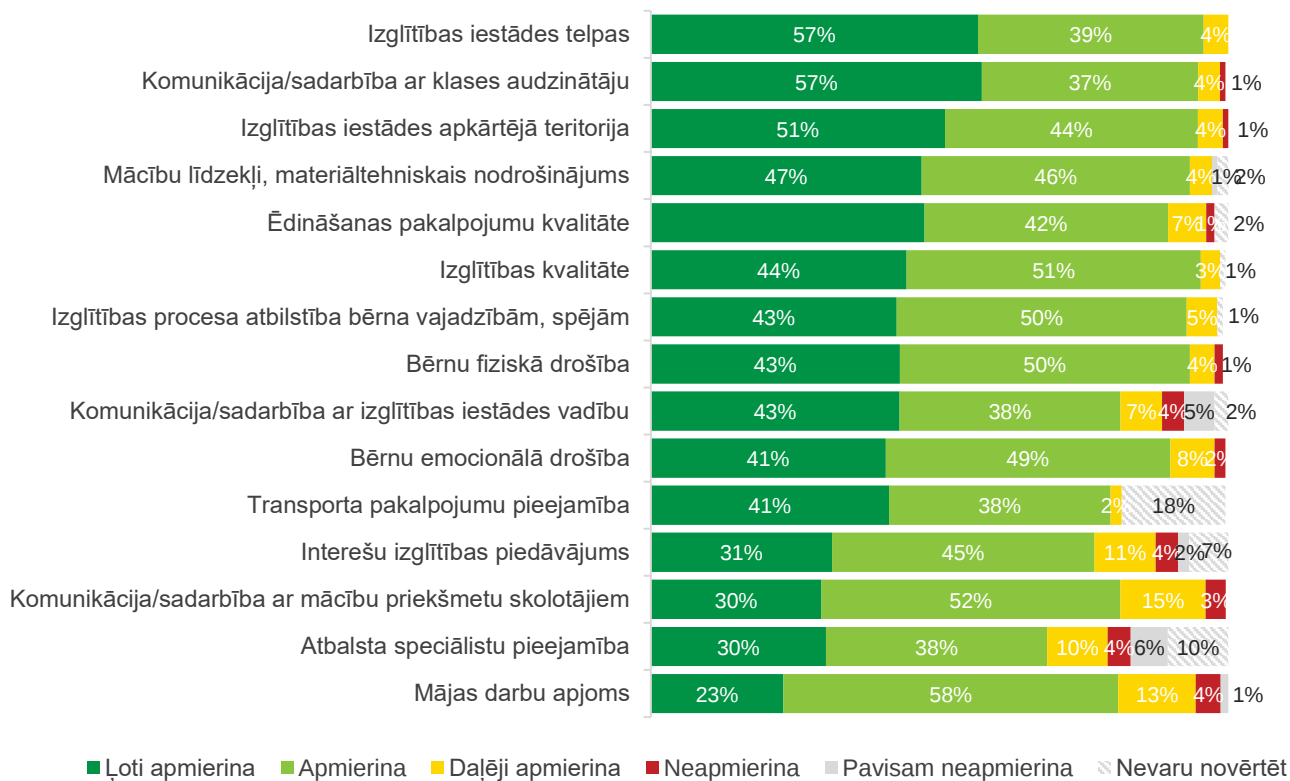
32.attēls: Izglītojamo vecāku apmierinātība ar izglītības vidi: pirmsskola.

(Avots: izglītojamo vecāku aptauja)

33.attēls: Izglītojamo vecāku apmierinātība ar izglītības vidi: skola.

(Avots: izglītojamo vecāku aptauja)

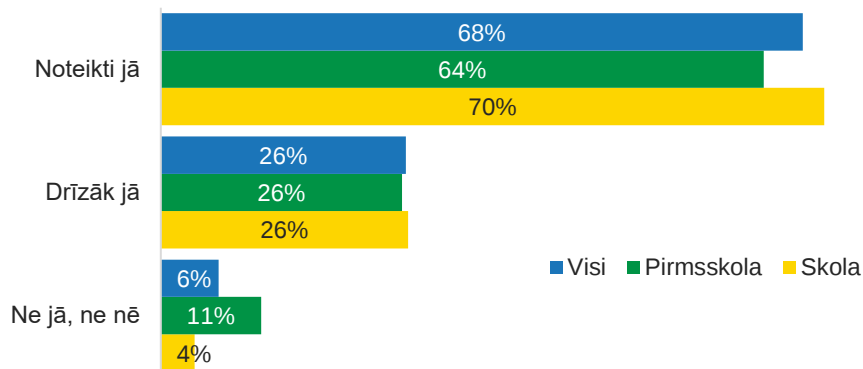
4.2.3. Pedagogu apmierinātība

Pedagogu aptaujā piedalījās kopskaitā 130 pedagogi no 13 Ventspils novada pašvaldības izglītības iestādēm. Pedagogu aptaujā tika sasniegta 53% atbildētība. 64% pedagogu, kas piedalījās aptaujā, strādā ar skolas vecuma bērniem un jauniešiem, bet 36% – ar pirmsskolas vecuma bērniem.

Izteikti lielākā daļa Ventspils novada pašvaldības izglītības iestāžu pedagogi lepojas ar savu darba vietu. Atbildot uz jautājumu "Vai Jūs lepojaties ar to, ka strādājat tieši šajā izglītības iestādē?", 68% aptaujāto pedagogu norādījuši "noteikti jā", 26% – "drīzāk jā" (skat. 34. attēls).

34.attēls: Vai Jūs lepojaties ar to, ka strādājat tieši šajā izglītības iestādē?

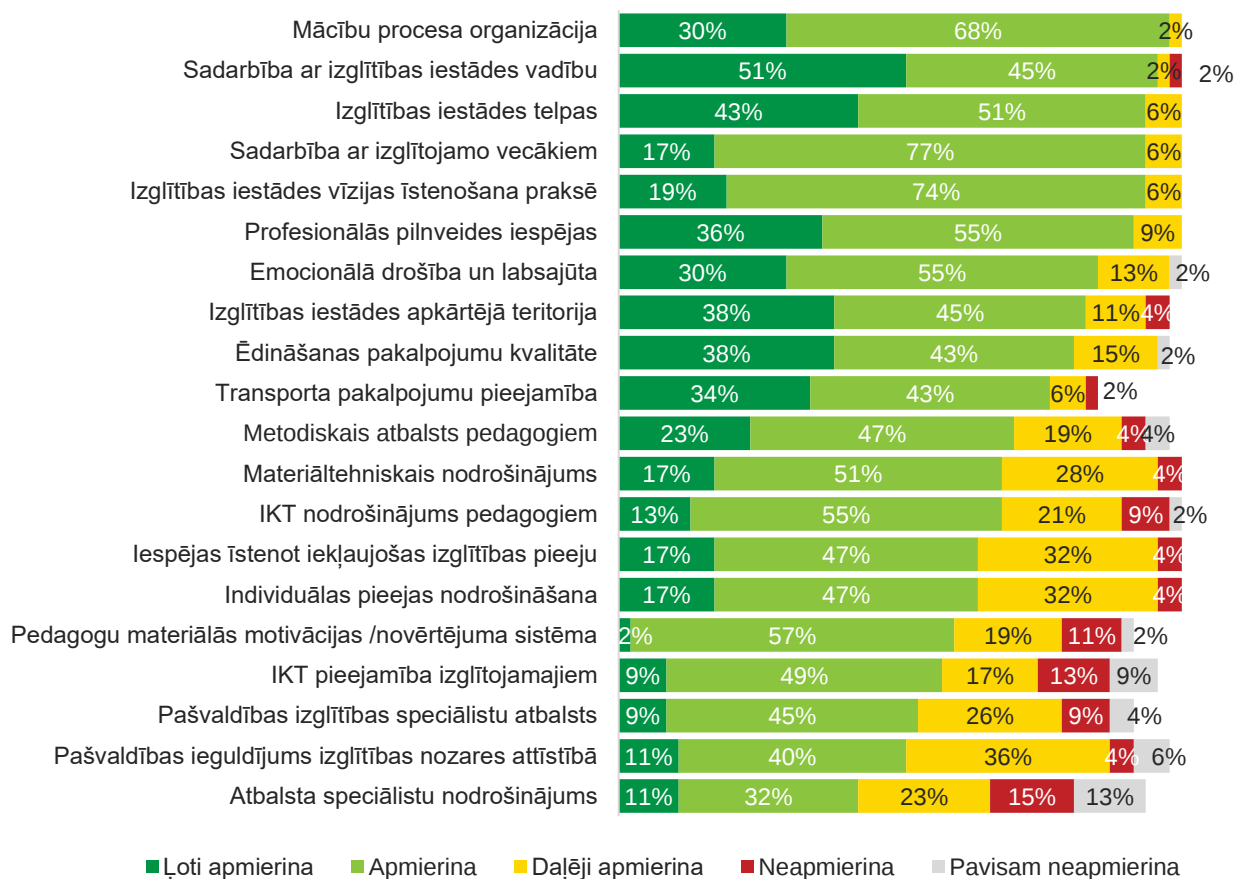
(Avots: pedagogu aptauja)

Vērtējot dažādus darba vides faktorus, pirmsskolas pedagogu (skat. 35. attēls) un skolu pedagogu (skat. 36. attēls) atbildēs augstāko apmierinātību izpelnās mācību procesa organizācija, izglītības iestādes telpas un apkārtējās teritorijas sakoptība. Pirmsskolas pedagogi pauž augstāko apmierinātību ar sadarbību ar izglītības iestādes vadību, savukārt skolu pedagogi ļoti atzinīgi vērtē profesionālās pilnveides iespējas.

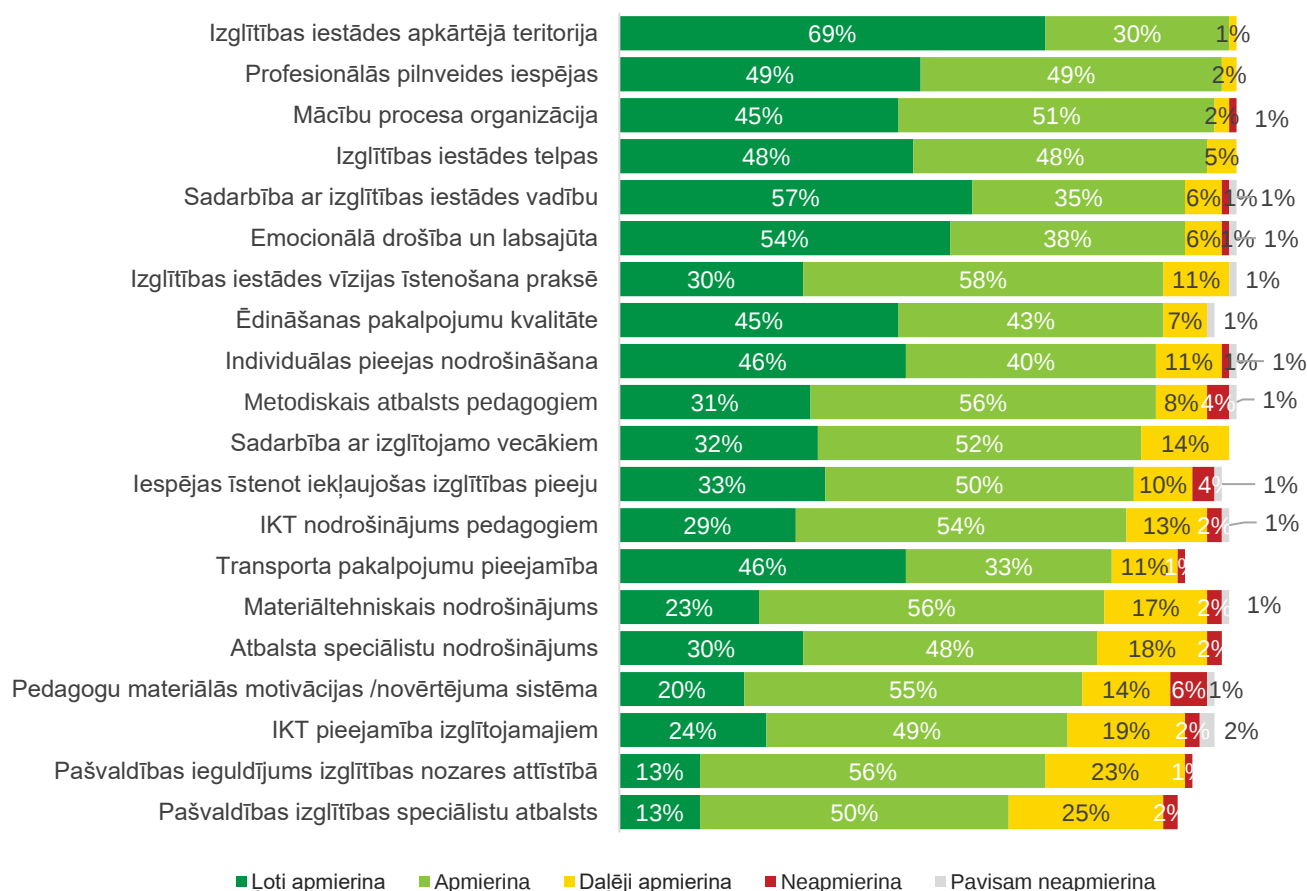
35.attēls: Pedagogu apmierinātība ar darbu izglītības iestādēs: pirmsskola.

(Avots: pedagogu aptauja)

Lai arī pedagogi kopumā pauž apmierinātību ar darba vidi izglītības iestādēs, aptaujas rezultātos, īpaši pirmsskolas pedagogu grupā, ir salīdzinoši augstāks tādu vērtējumu kā “daļēji apmierina”, “neapmierina” un “pavisam neapmierina” atbilžu īpatsvars nekā skolēnu un to vecāku aptaujās. 28% aptaujāto pirmsskolas pedagogu pauž neapmierinātību ar atbalsta speciālistu pieejamību izglītības iestādēs, bet 21% neapmierina IKT nodrošinājums izglītojamajiem. Citi izglītības vides faktori, kas izpelnījušies salīdzinoši augstāku neapmierinātību starp pirmsskolu pedagogiem ir pašvaldības ieguldījums un atbalsts izglītības nozares attīstībā Ventspils novadā (13% atbilžu “neapmierina” un “pavisam neapmierina”), pašvaldības izglītības speciālistu atbalsts (11%) un IKT nodrošinājums pedagogiem (11%). Skolu pedagogi ievērojami retāk nekā pirmsskolu pārstāvji ir izvēlējušies atbildes “neapmierina” un “pavisam neapmierina”. Kritiskāk vērtētais izglītības aspekts ir pedagogu materiālās motivācijas un novērtējuma sistēma (7% atbilžu “neapmierina” un “pavisam neapmierina”). Arī skolu pedagogu vidū tādi izglītības vides aspekti kā pašvaldības ieguldījums un atbalsts izglītības nozares attīstībā Ventspils novadā (13% atbilžu “neapmierina” un “pavisam neapmierina”), pašvaldības izglītības speciālistu atbalsts (11%) un IKT nodrošinājums pedagogiem

36.attēls: Pedagogu apmierinātība ar darbu izglītības iestādēs: skola.
(Avots: pedagogu aptauja)

KOPSAVILKUMS: Iesaistīto pušu apmierinātība

- Aptaujas rezultāti apliecina augstu skolēnu, vecāku un pedagogu apmierinātību ar saņemto vispārējās izglītības pakalpojumu, izglītības vidi Ventspils novada pašvaldības skolās un bērnudārzos, kā arī darbu izglītības iestādēs.
- Skolēni vispozitīvāk vērtē attiecības ar klases audzinātāju, skolas telpas un apkārtējo teritoriju, pašvaldības transporta pakalpojumus skolēniem; salīdzinoši kritiskāk vērtēti tādi mācību procesa aspekti kā emocionālā drošība skolās un mājas darbu apjoms.
- Gan skolēnu, gan pirmsskolu vecāki vispozitīvāk vērtē komunikāciju un sadarbību ar klases/grupiņas audzinātāju, izglītības iestāžu telpas un apkārtējo teritoriju, mācību līdzekļus un materiāltehnisko nodrošinājumu; pirmsskolu vecāki salīdzinoši kritiskāk vērtējuši ēdināšanas pakalpojumu kvalitāti un

KOPSAVILKUMS: Iesaistīto pušu apmierinātība

emocionālo drošību izglītības iestādē, savukārt skolēnu vecāki – komunikāciju un sadarbību ar izglītības iestādes vadību, atbalsta speciālistu pieejamību un uzdoto mājas darbu apjomu.

- Pedagogi kopumā pauž apmierinātību ar darba vidi izglītības iestādēs, tomēr salīdzinoši biežāk pauž kritisku vērtējumu. 28% aptaujāto pirmsskolas pedagogu pauž neapmierinātību ar atbalsta speciālistu pieejamību izglītības iestādēs, bet 21% neapmierina IKT nodrošinājums izglītojamajiem. Starp skolu pedagogiem katrs 4-5 pedagogs pašvaldības ieguldījumu un izglītības speciālistu atbalstu vērtē kā “daļēji apmierinošu”, bet visvairāk neapmierināto ir ar pedagogu materiālās motivācijas un novērtējuma sistēmu (7%).

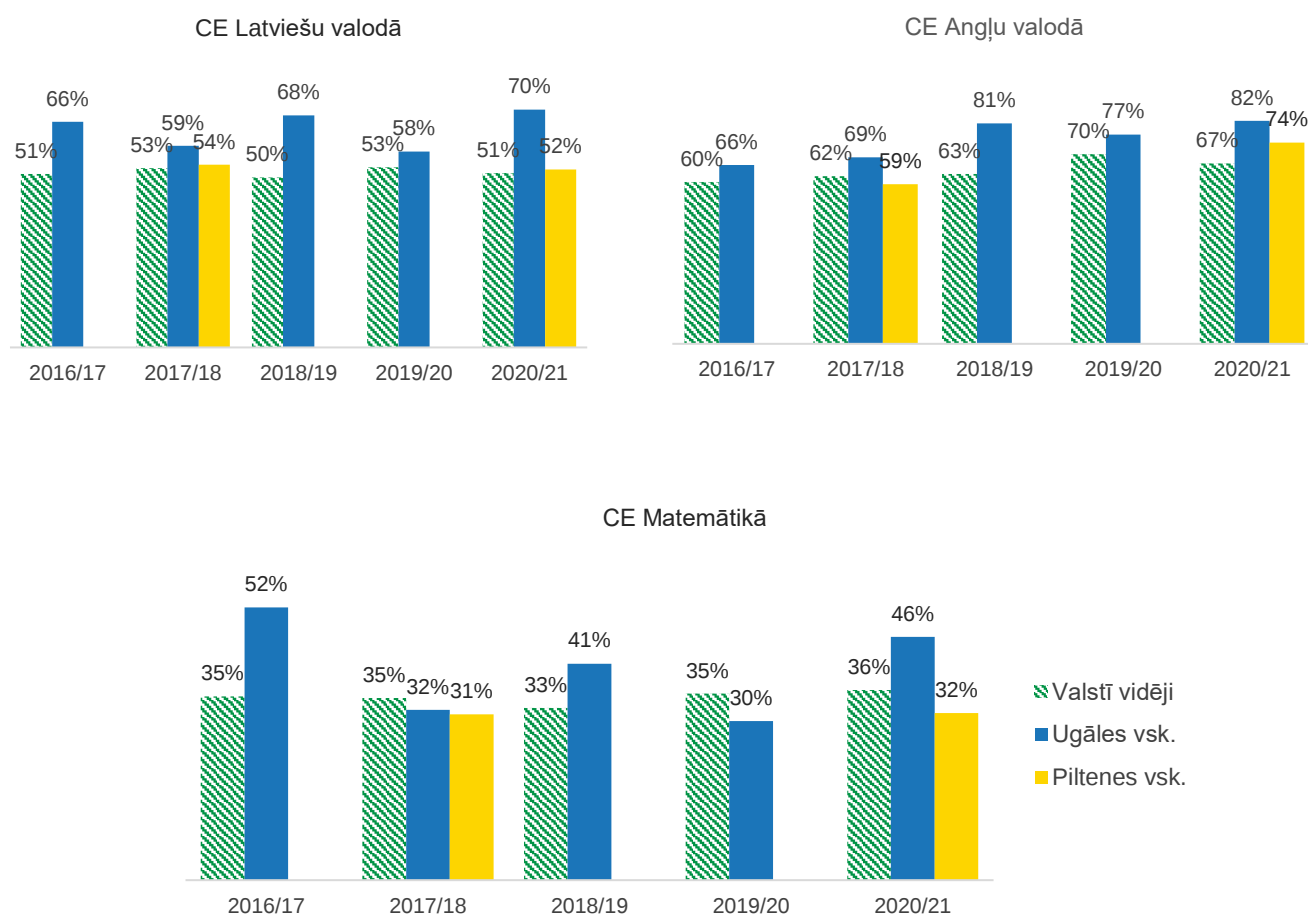
5. IZGLĪTOJAMO SASNIEGUMI

Šajā nodaļā analizēti Ventspils novada izglītojamo mācību, olimpiāžu un zinātniski pētnieciskās darbības sasniegumi, kā arī dalība izglītojošās un attīstošās ārpusstundu aktivitātēs. Mācību snieguma analīzei izmantoti VISC un pašvaldības dati par 12. klašu centralizēto eksāmenu (turpmāk – CE) un 9. klašu valsts pārbaudes darbu (turpmāk – VPD) rezultāti, salīdzinot tos ar vidējiem rezultātiem Latvijā.

5.1. Obligāto centralizēto eksāmenu rezultāti 12. klasēm

Līdz 2020./21. m.g. (ieskaitot) vidējās izglītības ieguvi Ventspils novadā nodrošināja divas izglītības iestādes – Ugāles vsk. un Piltenes vsk.²⁰ Rezultāti rāda, ka pēdējo piecu mācību gadu laikā CE latviešu un angļu valodā Ugāles vsk. 12. klašu skolēnu rezultāti ir augstāki nekā vidēji valstī, savukārt CE matemātikā – trijos no pieciem pēdējiem mācību gadiem pārsniedz vidējos valsts rādītājus (skat. 37. attēls). Neskatoties uz zemo absolventu skaitu, pēdējo piecu mācību gadu laikā ik gadu pāris Ugāles vsk. 12. klases skolēnu kārto arī eksāmenus kādā no STEM jomas priekšmetie – bioloģijā, fizikā un/vai ķīmijā.

37.attēls: 12. klašu CE rezultāti latviešu valodā, angļu valodā un matemātikā Ventspils novadā un valstī vidēji, 2016./2017.-2020./2021. m.g.
(Avots: VISC dati, autoru izstrādāts)

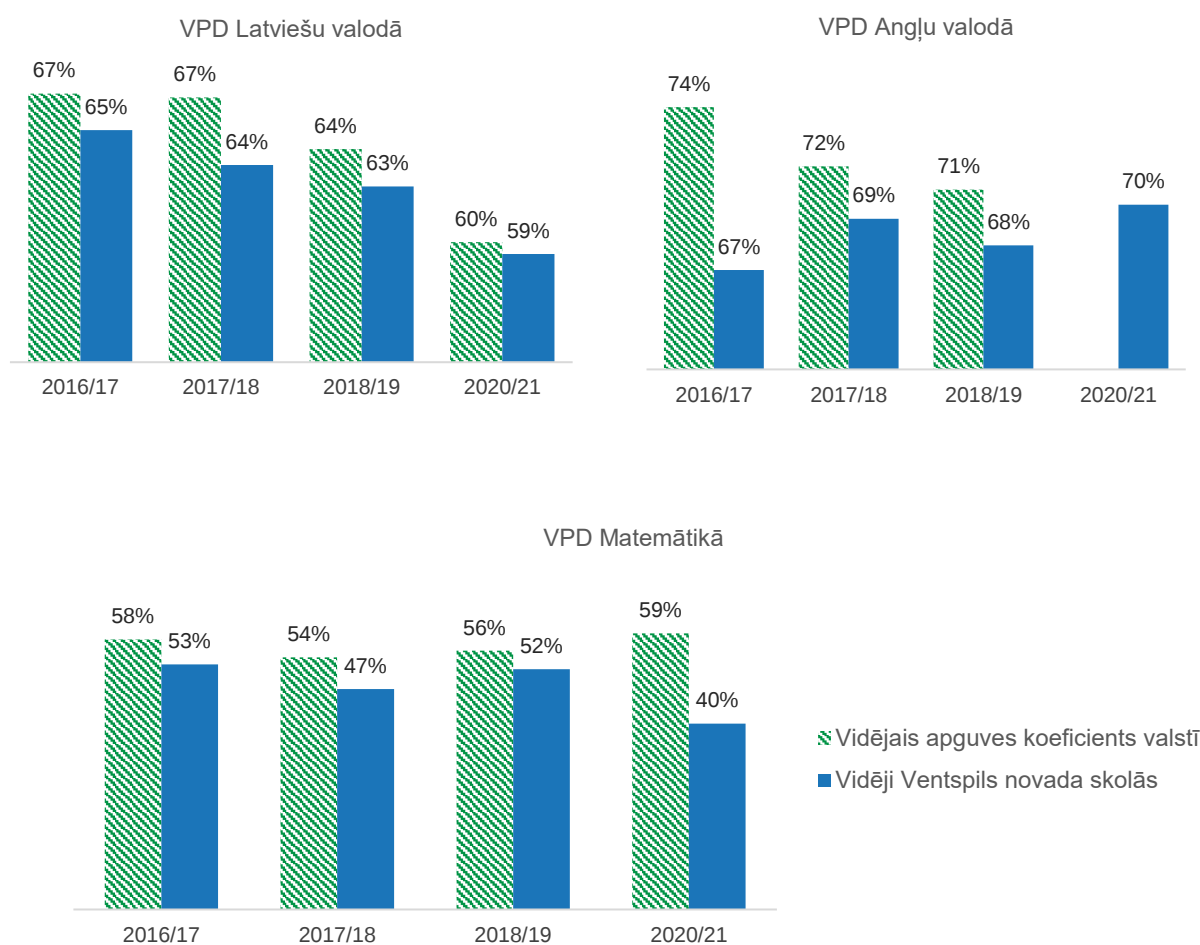
²⁰ Vērtējot eksāmenu rezultātus, jāņem vērā, ka 12. klases CE kārtotāju skaits abās skolās nav liels: Ugāles vsk. CE eksāmenus latviešu un angļu valodā un matemātikā gadā kārtotāju 8-13 izglītojamie, Piltenes vsk. vēl mazāk – tikai 7-8 skolēni.

5.2. Valsts pārbaudes darbu rezultāti

Pamatizglītības apguvi Ventspils novada pašvaldībā nodrošina astoņas izglītības iestādes. Necentralizēto pārbaudes darbu rezultāti ir uzskatāmi par mazāk objektīvu izglītojamo sasniegumu mērījumu kā CE, tomēr var ilustratīvi norādīt uz izglītojamo un izglītības iestāžu stiprajām pusēm un snieguma tendencēm.

Vidējo apguves koeficientu valstī salīdzinājums ar vidējo rādītāju Ventspils pašvaldības izglītības iestādēs parāda, ka Ventspils novada skolu rezultāti pastāvīgi atpaliek no valsts vidējiem rādītājiem VPD latviešu valodā, angļu valodā un matemātikā 9. klasēm (skat. 38. attēls). 2019./20. m.g. VPD par pamatzglītības ieguvu tika atcelti.

38.attēls: 9. klašu VPD rezultāti latviešu valodā, angļu valodā un matemātikā Ventspils novadā un valstī vidēji, 2016./2017.-2020./2021. m.g.
(Avots: VNP IP, autoru izstrādāts)

3. pielikumā ir apkopoti VPD 9. klasēm rezultāti izglītības iestāžu griezumā un tie parāda, ka individuālu skolu sniegums ir atšķirīgs. Analizējot VPD rezultātus 9. klasēm latviešu valodā, Ances psk., Tārgales psk. un Ugāles vsk. teju katru gadu pārsniedz vidējo apguves koeficientu valstī; bet Puzes psk. konsekventi ir valsts vidējo rezultātu līmenī. VPD rezultātos 9. klasēm angļu valodā četru gadu periodā salīdzinoši augstāko sniegumu novadā uzrāda Ances psk., Popes psk. un Tārgales psk., atsevišķos gados arī Užavas psk. un Ugāles vsk. VPD rezultāti 9. klasēm matemātikā tikai Puzes psk. teju katru gadu pārsniedz vidējo apguves koeficientu valstī, bet salīdzinoši labus rezultātus uzrāda arī Ugāles vsk. un Popes psk. 9. klašu skolēni.

5.3. Olimpiādes

Ventspils novada izglītojamie var piedalīties novada, starpnovadu (t.i. Ventspils pilsēta un novads), Kurzemes reģiona un valsts mēroga mācību priekšmetu olimpiādēs. 2018./19. un 2019./20. m.g. Ventspils novada izglītojamie

piedalījās kopskaitā 16 dažāda mēroga olimpiādēs, bet 2020./21. m.g. 11 olimpiādes, kas norisinājās tiešsaistē. 2019./20. un 2020./21. m.g. vērojams kritums olimpiāžu dalībnieku skaitā no Ventspils novada izglītības iestādēm, kas skaidrojams ar Covid-19 epidemioloģiskās situācijas ietekmi. Neskatoties uz to, godalgoto vietu, kuras ieguvuši Ventspils novada izglītības iestāžu pārstāvji, skaits kopš 2018./19. m.g. ir pieaudzis (skat. 12. tabula). 2018./19. m.g. Popes psk. un Tārgales psk. audzēkņi guva panākumus arī reģiona un par valsts mēroga mājturības un tehnoloģiju olimpiādēs.

12.tabula: Ventspils novada izglītojamo dalība un godalgoto vietu skaits olimpiādēs, 2018./19.-2020./2021. m.g.
(Avots: VNP IP)

DALĪBA OLIMPIĀDĒS UN REZULTĀTI	2018/2019	2019/2020	2020/2021
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Olimpiāžu dalībnieku kopskaits:	219	179	63
<i>no tiem novada olimpiādēs</i>		97	
<i>no tiem starpnovadu olimpiādēs</i>		82	
Godalgoto vietu kopskaits:	12	12	18
<i>no tām starpnovadu olimpiādēs</i>	10	12	18
<i>no tām reģiona olimpiādēs</i>	1		
<i>no tām valsts mēroga olimpiādēs</i>	1		

5.4. Citi sasniegumi

Ventspils novada izglītojamie aktīvi piedalās arī dažādos konkursos un izstādēs. Valsts mērogā panākumi gūti stāstnieku konkursā "Teci, teci, valodiņa". Reģionāla mērogā sasniegts augsts novērtējums skatuves runas konkursos, Junior Achievement Latvija "Biznesa Simulācijas spēles TITAN" reģionālajā čempionātā, u.c. Vairākas izglītības iestādes regulāri piedalās arī starptautiskos mākslas konkursos un izstādēs. 2020./21. m.g. Piltenes psk. pārstāvis piedalījās zinātniski pētniecisko darbu konferencē. Tārgales psk. darbojas Skolēnu mācību uzņēmumi.

5.5. Priekšlaicīgi mācības pametušie izglītojamie

Pēdējo piecu mācību gadu laikā Ventspils novada pašvaldības izglītības iestādēs astoņi 9. klašu skolēni (vidēji divi skolēni gadā) beidza mācības, nesaņemot apliecību par pamatzglītības apguvi, un viens 12. klases skolēns beidza mācības, nesaņemot atestātu par vidējās izglītības apguvi (skat. 13.tabula). Zūru psk. teju katru gadu Katru gadu viens izglītojamais beidz 9. klasi bez apliecības par pamatzglītības apguvi; citas iestādes, kurās konstatēti šādi gadījumi – Ugāles vsk., Užavas psk. un Piltenes psk. 2018./19. m.g. visi 9. un 12. klašu izglītojamie pabeidza mācības, saņemot apliecību/atestātu. Kopš 2019./20. m.g. Piltenes psk. piedalās projektā "Pumpurs", bet citas izglītības iestādes (Ances psk., Popes psk., Puzes psk., Tārgales psk., Užavas psk., Zūru psk.) projektam pievienojušās 2020./21. m.g.

13.tabula: Izglītojamo skaits, kuri pēc 9. klases un 12. klases beiguši mācības bez apliecības/atestāta, un izglītojamo skaits attiecīgajā klasē, 2016./2017.-2021./2022. m.g.
(Avots: VNP IP dati)

Klase	2016/2017	2018/2019	2019/2020	2020/2021
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
9. klase	Ugāles vsk.: 1 (no 14)	Ugāles vsk.: 1 (no 33)	-	-
	Zūru psk.: 1 (no 15)	Zūru psk.: 1 (no 13)	Zūru psk.: 1 (no 14)	Zūru psk.: 1 (no 12)
	-	-	Užavas psk.:1	-
	-	-	Piltenes psk.: 1 (no 15)	-
12. klase	-	-	-	Piltenes psk.: 1 (no 7)

KOPSAVILKUMS: Izglītojamo sasniegumi

- Ugāles vsk. 12. klašu absolventu CE rezultāti latviešu un angļu valodās pēdējo piecu mācību gadu laikā katru gadu pārsniedz vidējo rādītāju valstī, savukārt matemātikā tie bija augstāki par valsts vidējiem rādītājiem trijos no pieciem mācību gadiem.
- Ventspils pašvaldības izglītības iestāžu vidējie VPD rezultāti 9. klasēm latviešu valodā, angļu valodā un matemātikā piecu gadu periodā, sākot no 2017./18. gada pastāvīgi ir zemāki kā valsts vidējie apguves koeficienti; izglītības iestāžu griezumā VPD 9. klasēm rezultātu amplitūda ir samērā plaša, bet salīdzinoši labākos rezultātus, kas nereti pārsniedz valsts vidējos apguves koeficientus, konsekventi uzrāda Ances psk., Tārgales psk. un Puzes psk., arī Ugāles vsk. un Popes psk.
- Ventspils novada pašvaldības izglītības iestādes aktīvi izmanto iespējas piedalīties novada, starpnovadu, Kurzemes reģiona un valsts mēroga mācību priekšmetu olimpiādēs, gūstot labus rezultātus; panākumi un pieredze tiek gūti arī dažādos konkursos, izstādēs u.c. pasākumos visdažādākajās disciplīnās – sports, māksla, erudīcija, u.tml.
- Vidēji divi 9. klašu izglītojamie katru gadu beidz mācības, nesaņemot apliecību par pamatzglītības apguvi.
- 2020./21. m.g. projektā “Pumpurs” iesaistījušās (visas) astoņas Ventspils novada pašvaldības izglītības iestādes.

6. PEDAGOGISKĀ PERSONĀLA NODROŠINĀJUMS

Šajā nodaļā analizēti dati par pedagogu un atbalsta speciālistu nodrošinājumu, t.sk. skaitu, likmēm, vecuma struktūru un darba stāžu izglītības iestādēs.

6.1. Pedagogi

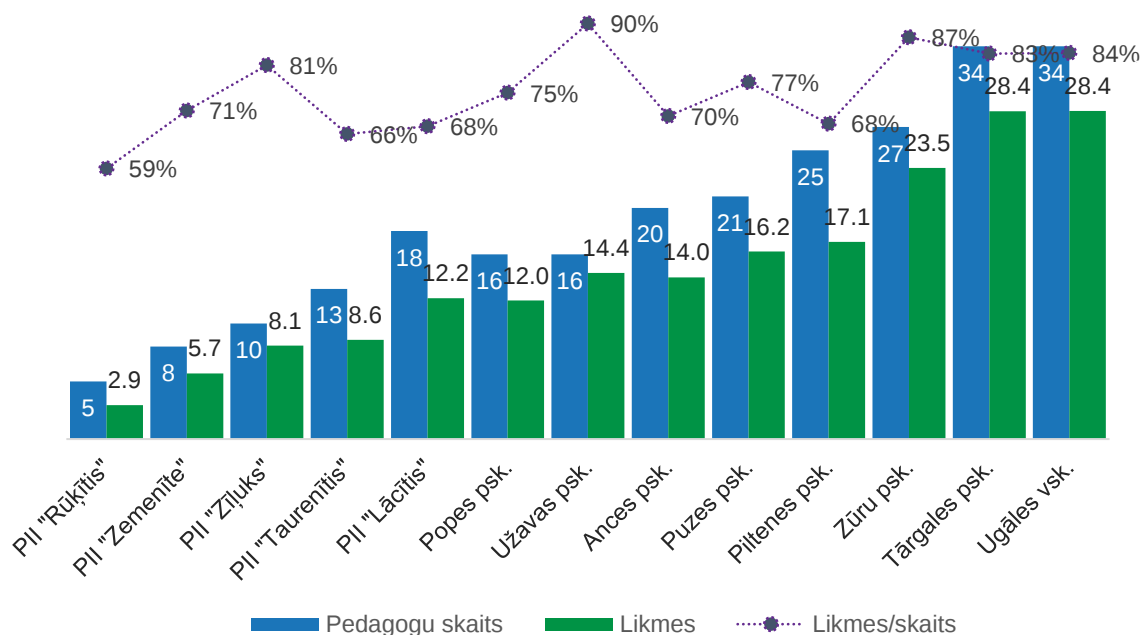
2021./22. m.g. kopskaits Ventpils novada pašvaldības iestādēs strādāja 247 pedagogi, kas ir par 11 pedagogiem vairāk nekā divus gadus iepriekš (skat. 14. tabula). Pedagogu skaits minētajā laika posmā ir pieaudzis trīs PII un četrās skolās, no kurām būtiskākais pieaugums ir Ances psk., kur pedagogu skaits palielinājies 1,5 reizes. Pedagogu skaita ziņā 2021./22. m.g. mazākās izglītības iestādes novadā ir PII "Rūķītis" un PII "Zemenīte", bet starp skolām – Popes psk. un Užavas psk.

14.tabula: Pedagogu skaits pašvaldības izglītības iestādēs, 2019./2020.-2021./2022. m.g.
(Avots: VNP IP dati)

IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	2019/2020	2020/2021	2021/2022	IZMAIŅAS (kopš 2019/20)
1	2	3	4	5
1. Ugāles vsk.	37	34	34	-3
2. Tārgales psk.	36	36	34	-2
3. Zūru psk.	26	25	27	+1
4. Piltenes psk.	24	25	25	+1
5. Puzes psk.	18	19	21	+3
6. Ances psk.	13	20	20	+7
7. Popes psk.	16	16	16	0
8. Užavas psk.	16	16	16	0
<u>Skolās kopā:</u>	<u>186</u>	<u>191</u>	<u>193</u>	<u>+7</u>
9. PII "Lācītis"	16	18	18	+2
10. PII "Taurenītis"	11	13	13	+2
11. PII "Zemenīte"	7	7	8	+1
12. PII "Zīļuks"	11	10	10	-1
13. PII "Rūķītis"	5	5	5	0
<u>PII kopā:</u>	<u>50</u>	<u>53</u>	<u>54</u>	<u>+4</u>
PEDAGOGU SKAITS KOPĀ:	236	244	247	+11

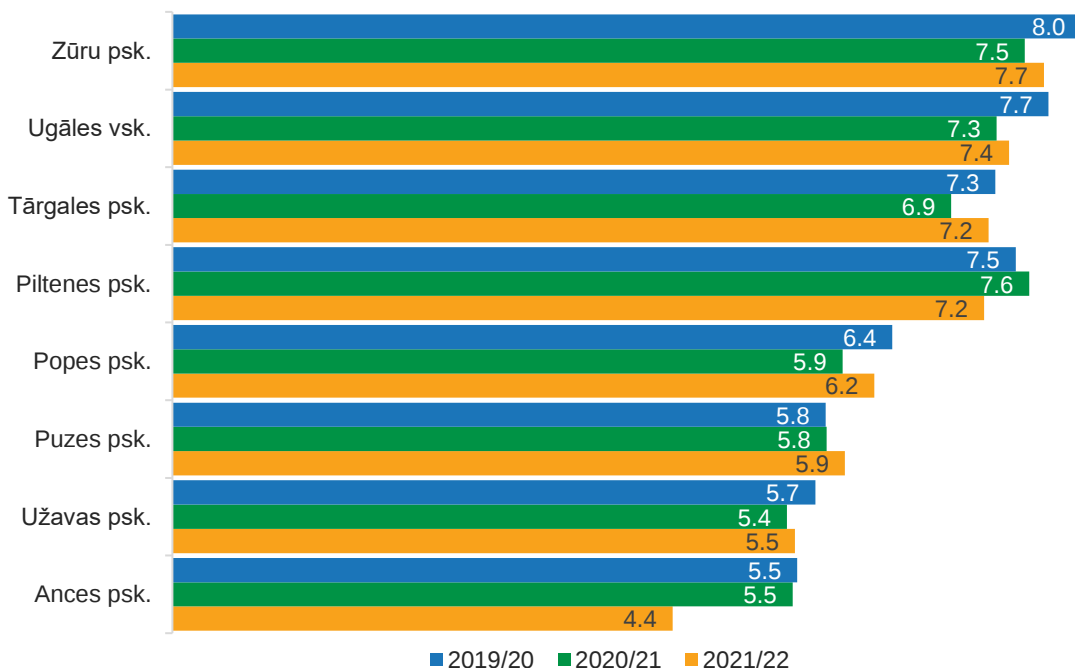
Vidējā pedagogu likmju un skaita attiecība visās Ventpils novada pašvaldības izglītības iestādēs 2021./2022. m.g. ir 75%, tomēr dažādās iestādēs šis rādītājs variē, veidojot pedagogu likmju un skaita attiecības diapazonu 59%-90% robežās (skat. 39. attēls). Pedagogu likmju un skaita attiecību virs 80% var uzskatīt par optimālu, tomēr izglītības iestādēs, kurās klašu/grupu un, līdz ar to, arī pedagogu skaits nav liels, šādu rādītāju sasniegt var būt sarežģīti. Ventpils novadā tikai 5 no 13 izglītības iestādēs pedagogu likmju un skaita attiecība pārsniedz 80%.

39.attēls: Pedagogu skaits, pedagoģiskā personāla tarificēto likmju skaits un to attiecība, 2021./2022. m.g.
(Avots: VNP IP dati)

Vidējais normēto izglītojamo skaits pamata un vidējās izglītības pakāpēs uz vienu pedagoģiskā personāla²¹ likmi 2021./22. m.g. Ventspils novadā ir 6,4 (skat. 40. attēls). Pēdējo trīs mācību gadu laikā šis rādītājs ir noslīdējis par 0,3 un tas ir samazinājies gandrīz visās skolās, izņemot Puzes psk. Lielākais rādītāja samazinājums vērojams Ances psk. Likumsakarīgi, rādītājs ir augstāks izglītības iestādēs ar lielāko skolēnu skaitu – Zūru psk., Ugāles vsk., Tārgales psk., Piltenes psk.

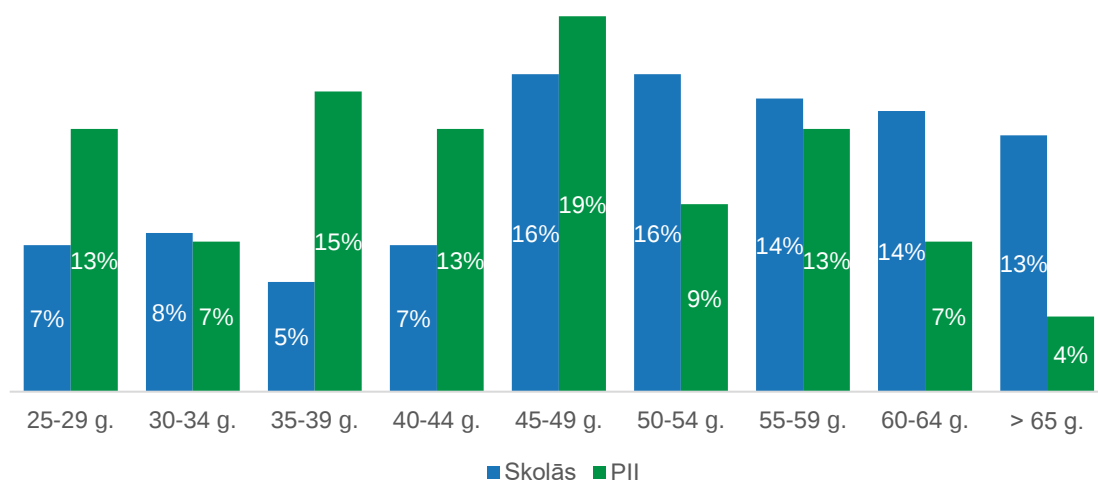
40.attēls: Normēto izglītojamo skaits uz 1 pedagoģiskā personāla tarificēto likmju skaitu, 2021./2022. m.g.
(Avots: VNP IP dati)

²¹ Pedagoģiskais personāls ietver skolotājus, mācību procesa organizatorus, izglītības iestāžu vadītājus un to vietniekus, izglītības un atbalsta speciālistus, kas strādā izglītības iestādēs.

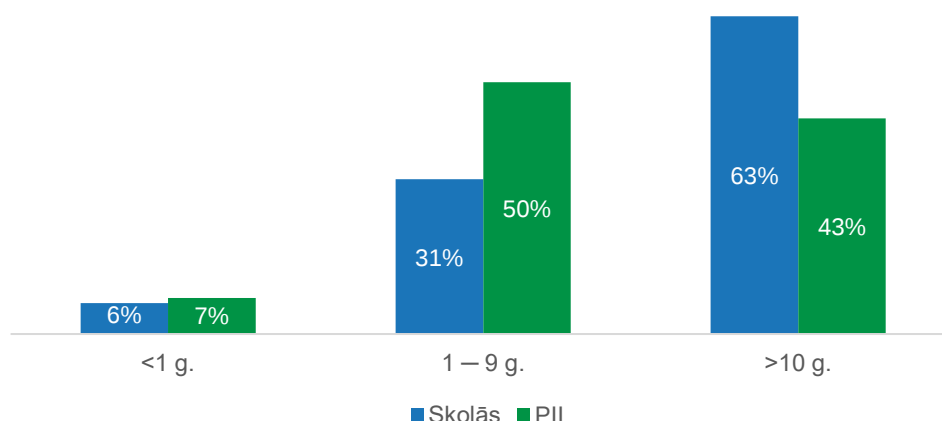
Ventspils novada pašvaldības izglītības iestāžu pedagogu kopējā vecuma struktūra norāda uz pedagogu novecošanos, kas ir visā Latvijā pastāvoša problēma izglītības nozarē. Lai arī pedagogu vecums nenorāda uz mazāk kvalitatīvu izglītību, personāla novecošanās var radīt riskus pēctecībai un ilgtspējai, kā arī prasīt papildu ieguldījumus jaunu pieeju un tehnoloģiju lietošanas apguvē. Analizējot datus pa izglītības iestāžu grupām, redzams, ka novecošanās īpaši skar Ventspils novada skolas²², kamēr PII pedagogu kolektīvs ir salīdzinoši jaunāks (skat. 41. attēls). 57% Ventspils novada skolu pedagogu ir vecumā virs 50 g. un 27% jeb teju katrs trešais pedagogs ir pirmspensijas vai pensijas vecumā (virs 60 g.). Ventspils novada skolu pedagogi ir vecāki nekā vispārizglītojošo dienas skolu pedagogi vidēji Latvijā, kur saskaņā ar VIIS datiem 52% pedagogu ir vecumā virs 50 g. un 20% – vecumā virs 60 g. Savukārt, Ventspils novada PII tikai 33% pedagogu ir vecāki par 50 g. un tikai 11% – vecumā virs 60 g. Ventspils novada PII pedagogi ir salīdzinoši jaunāki nekā pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogi vidēji Latvijā, kur 2021./22. m.g. sākumā 41% PII pedagogu bija vecumā virs 50 g. un 13% – vecumā virs 60 g.

41.attēls: Pedagogu vecuma struktūra Ventspils novada skolās un PII, 2021./2022. m.g.
(Avots: VNP IP dati)

Arī pedagogu darba stāža ziņā vērojamas atšķirības starp Ventspils novada skolām un PII. 63% skolās strādājošo pedagogu (t.sk. ar pirmsskolas grupām) darba stāžs pārsniedz 10 gadus, savukārt PII lielāko īpatsvaru (50%) veido pedagogi ar darba stāžu iestādē līdz 10 g. (skat. 42. attēls).

42.attēls: Pedagogu darba stāžs Ventspils novada skolās un PII, 2021./2022. m.g.
(Avots: VNP IP dati)

²² Pie skolu pedagogiem ieskaitīti arī tie, kas strādā ar pirmsskolas izglītības grupām skolās.

6.2. Atbalsta personāls

15. tabulā apkopoti dati par atbalsta speciālistu nodrošinājumu Ventspils novada pašvaldības izglītības iestādēs. Logopēds tiek nodrošināts visās skolās un PII; visās skolās ir pieejams arī sociālais pedagogs un psihologs (izņemot Ances psk.). Pedagoģa palīgi (auklītes) strādā visās pirmsskolas grupās. Četrās Ventspils novada izglītības iestādēs tiek nodrošināts arī karjeras izglītības speciālists (0,39 likme). Atbalsta speciālistu klāsts Ventspils novada pašvaldības izglītības iestādēs kopumā ir salīdzinoši plaši pārstāvēts, tomēr pieejamība iepretim izglītojamo skaitam nav augsta.

15.tabula: **Atbalsta personāla likmju skaits pašvaldības izglītības iestādēs, 2021./2022. m.g.**
(Avots: VNP IP dati)

IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	Psihologs	Logopēds	Sociālais pedagogs	Speciālais pedagogs	Pedagoģa palīgs	Karjeras izglītības speciālists	Bibliotekārs	Medicīnas māsa
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Tārgales pamatskola, t.sk. pirmsskola	0,28	0,84	0,50	0,07	5,50	✓	0,25	0,90
2. Puzes pamatskola, t.sk. pirmsskola	0,26	0,35	0,30		2,00			0,23
3. Ugāles vidusskola	0,40	0,18	1,00			✓	0,50	0,90
4. Ances pamatskola, t.sk. pirmsskola		0,32	0,30		2,00		0,12	0,18
5. Piltenes pamatskola	0,28	0,20	0,50			✓	0,30	0,40
6. Popes pamatskola	0,16	0,13	0,30				0,18	0,18
7. Užavas pamatskola, t.sk. pirmsskola	0,43	0,19	0,30		1,50			0,18
8. Zūru pamatskola, t.sk. pirmsskola	0,30	0,55	0,50	0,20	1,60	✓	0,24	*
9. Ugāles PII "Lācītis"		0,67			5,50			0,85
10. Piltenes PII "Taurenītis"		0,47			4,00			0,40
11. Vārves PII "Zīļuks"		0,44			4,00			0,40
12. Popes PII "Zemenīte"		0,60			3,00			0,18
13. Zlēku PII "Rūķītis"		0,11			1,00			0,13
IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒS KOPĀ:	2,11	5,06	3,7	0,27	30,10	0,39	1,59	4,90

6.3. Pedagoģu piesaiste un motivācija

Lai arī izteikti lielākā daļa pedagoģu Ventspils novada pašvaldības izglītības iestādēs strādā ilgstoši, saskaņā ar VNP IP pausto informāciju ik gadu vērojama arī pedagoģu kadru mainība 5-10% apmērā. Tā, piemēram, 2021./22. m.g. 19 pedagoģi pārtrauca, bet 16 uzsāka darba attiecības izglītības iestādēs.

Ventspils novadā pēdējo vairāku mācību gadu laikā nav pieredzētas ilglaicīgas pedagoģiskā personāla vakances, tomēr kvalitatīvu speciālistu piesaistē ir jāiegulda savlaicīgas un mērķtiecīgas pūles. Ventspils novada pašvaldībā nav ieviesta jauno speciālistu piesaistes programma, jo līdz šim izdevies pedagoģu vakances aizpildīt ar citu pasākumu palīdzību. VNP IP vairāku gadu garumā ir attīstīta sadarbība ar nodibinājumu "Iespējamā misija", valsts mēroga kampaņu "Esi skolotājs", kā arī Latvijas universitātes Kuldīgas filiāli jauno pedagoģu piesaistei. Pedagoģu kadru vajadzības tiek apzinātas, veicot pedagoģu vecuma struktūras monitoringu un savlaicīgi apzinot plānotās vakances izglītības iestādēs.

Pedagoģu materiālās motivācijas sistēma iekļauj augstāku darba algas likmi, kā arī mācību kompensāciju papildu kvalifikācijas iegūšanai. Pedagoģi un izglītojamie saņem piemaksas par izciliem izglītojamo mācību sasniegumiem un labiem rezultātiem olimpiādēs un konkursos. Katru gadu pašvaldībā norisinās konkurss "Gada skolotājs", kura mērķis ir izteikt atzinību un apbalvot Ventspils novada pašvaldības izglītības iestāžu pedagoģus par ieguldījumu mācību un audzināšanas darbā, kā arī motivēt pedagoģus darba kvalitātes paaugstināšanai. Apbalvojumam pieteiktos kandidātus izvērtē Ventspils novada domes Izglītības komisija, un apbalvojumi ik gadu tiek pasniegti piecās nominācijās: 1) Inovācijas izglītības procesā, 2) Ieguldījums un sasniegumi audzināšanas, ārpusstundu un interešu izglītības darbā, 3) mūsdienīgas un kvalitatīvas izglītības darba organizēšana un vadība, 4) ieguldījums un

sasniegumi atbalsta pasākumu nodrošināšanā, 5) kvalitatīvs, atbildīgs un radošs darbs, aktīvs sabiedriskais darbs izglītības jomā. Ne mazāk nozīmīgi motivatori pedagogiem ir vienotā un uz sadarbību vērstā mācību vide, tehnoloģiju nodrošinājums.

6.4. Metodiskais darbs un atbalsts pedagogu profesionālajā pilnveidē

Ventspils novada pašvaldības izglītības metodiskā darba organizācija izveidota saskaņā ar likuma „Par pašvaldībām” 15. panta pirmās daļas 21. punktu un Izglītības likuma 17. panta trešās daļas 24. punktu. Metodiskā darba organizāciju nosaka “Ventspils novada pašvaldības metodiskā darba organizēšanas kārtība”.

Metodiskā darba īstenošanu pārrauga Ventspils novada izglītības pārvaldes metodiķe, bet veido un īsteno pašvaldības izvirzīti, VISC apstiprināti mācību jomu koordinatori. Mācību joma aptver vienu vai vairāku mācību priekšmetu pedagogus plašākai mācību satura integrācijai un pedagogu sadarbību novada līmenī. Mācību jomas koordinators darbojas atbilstoši attiecīgās mācību jomas, mācību priekšmeta vai pedagoģiskā amata mērķiem un uzdevumiem. 2020./2021. m.g. Ventspils novadā darbojās 13 mācību jomu koordinatori 7 mācību priekšmetu jomās (sociālā un pilsoniskā, valodu, tehnoloģiju, veselības un fiziskas aktivitātes, kultūras izpratnes un pašizpaušmes, matemātikas un dabaszinātņu) un 3 jomās atbilstoši izglītības iestādes veidam (sākumskolas jomas, pirmskolas iestāžu vadītāju koordinators un skolu direktoru koordinators).²³

Metodiskā darba virsmērķis ir “Nodrošināt metodisko atbalstu mācību un audzināšanas darbā, lai paaugstinātu izglītības procesa kvalitāti un pedagogu profesionālo kompetenci.” Virsmērķim pakārtotas ir metodiskā darba prioritātes un mācību jomu koordinators pienākumi (skat. 16. tabulu).

16.tabula: **Metodiskā darba virsmērķis, prioritātes un mācību jomu koordinators galvenie pienākumi.** (Avots: VNP IP)

METODISKĀ DARBA VIRSMĒRĶIS
NODROŠINĀT METODISKO ATBALSTU MĀCĪBU UN AUDZINĀŠANAS DARBĀ, LAI PAAUGSTINĀTU IZGLĪTĪBAS PROCESA KVALITĀTI UN PEDAGOGU PROFESIONĀLO KOMPETENCI.
METODISKĀ DARBA PRIORITĀTES
▪ Pedagogu profesionālo zināšanu un kompetenču pilnveide, tālākizglītība un labākās pieredzes izzināšana kompetenču pieejas ieviešanā mācību procesā. ▪ Metodisks atbalsts pedagogiem pirmsskolas vadlīniju ieviešanā. ▪ Izpratnes veidošana par pārmaiņu būtību pilnveidotā mācību satura ieviešanā- iedziļināšanās, mēģināšana, mācību satura plānošana skolas sadarbības grupu līmenī.
MĀCĪBU JOMU KOORDINATORU PIENĀKUMI
▪ Mācību jomas koordinators piedalās IZM vai tās pakļautībā esošo iestāžu, profesionālo asociāciju organizētajos pasākumos, nodrošina informācijas nodošanu mācību jomas priekšmetu skolotājiem, izzina un popularizē veiksmīgas pedagoģiskās darbības pieredzi. ▪ Koordinē mācību jomas darbību metodiskā atbalsta sniegšanai, organizē pedagogu tikšanos vismaz 1 reizi ceturksnī. ▪ Izzina pedagogu profesionālās kompetences pilnveides vajadzības mācību jomā, plāno un organizē daudzveidīgus metodiskā atbalsta pasākumus (sanāksmes, seminārus, lekcijas, kursus, radošās darbnīcas, konferences, pieredzes apmaiņas braucienus u.c.). ▪ Izstrādā mācību jomas gada darba plānu, iesniedz to Ventspils novada pašvaldības Izglītības pārvaldē. ▪ Sadarbojas ar Ventspils novada pašvaldības Izglītības pārvaldes metodiķi mācību jomas valsts olimpiāžu, konkursu, skolēnu pētniecisko darbu lasījumu organizēšanā. ▪ Apkopo un analizē valsts pārbaudes darbu un diagnosticējošo darbu rezultātus jomā, plāno darbības to paaugstināšanai. ▪ Konsultē un atbalsta pedagogus, skolu vadību, meklējot risinājumus pedagoģiskās prakses pilnveidei pilnveidotā mācību satura īstenošanai.

²³ Mācību priekšmetu jomu koordinatori Ventspils novadā 2021./2022. m.g., pieejams: <https://ventspilsnovads.lv/wp-content/uploads/2021/10/Izglitiba-Met.jomu-konsultanti.pdf>

Ieviešot kompetencēs balstītu mācību saturu novadā darbojas arī plašākas skolēna izglītības pieredzes jomas koordinators, iekļaujošās izglītības koordinators un pirmsskolas iestāžu darba koordinators. Lai atbalstītu pedagogus un izglītības iestādes arvien lielāku nozīmi iegūstošā izglītības digitalizācijas procesā un sekmētu mērķtiecīgu tehnoloģiju izmantošanu mācību darbā, sagatavoti 2 izglītības tehnoloģiju mentori. Pieejami arī divi mācīšanās konsultanti – viens pirmsskolas, viens sākumskolas jomā.

Ventspils novada pašvaldība katru gadu piešķir 4,2 tūkstošus eiro pedagogu profesionālās kompetences pilnveides mācībām (kursiem un semināriem). 2019. gadā organizēti 11 profesionālās pilnveides pasākumi, 2020. gadā 11 pasākumi, bet 2021. gadā 7 pasākumi. Pasākumu tēmas un mērķauditorijas ir dažādas – starp tām ir gan mācības atsevišķu mācību priekšmetu pedagogiem, izglītības iestāžu vadības komandām, pirmsskolas pedagogiem kā arī mācības, kas var būt noderīgas ikvienam izglītības jomas darbiniekam. Detalizētu pārskatu par Ventspils novada pašvaldības organizētiem profesionālās pilnveides kursiem un semināriem izglītības darbiniekiem 2019.-2021. gadu periodam skatīt Pielikumā Nr. 4.

Nozīmīga loma metodiskajā darbā ir Ventspils Valsts 1. ģimnāzijas metodiskajam centram – kopš 2015. gada centra funkcijas paredz sniegt metodisku atbalstu ne vien Ventspils valstspilsētas, bet arī līdžās esošo novadu izglītības darbiniekiem. Viena no nozīmīgākajām jomām, kurā Ventspils Valsts 1. ģimnāzijas centrs sniedz atbalstu, ir mācības MJK – par mācību stundu organizēšanu un norisi, caurviju prasmju attīstību, pedagogu sadarbības veidošanu u.c. aktuālām profesionālās pilnveides jomām. Tāpat centrs kalpo kā attīstības, sadarbības un tīklošanās platforma starp Ventspils valstspilsētas, Ventspils novada un citu pašvaldību izglītības darbiniekiem un nacionāla līmeņa nozares ekspertiem.

KOPSAVILKUMS: Pedagogu un atbalsta personāla nodrošinājums

- Pēdējo trīs mācību gadu laikā pedagogu skaits Ventspils novada pašvaldības iestādēs ir pieaudzis par 5%, sasniedzot 247 pedagogus.
- Vidējā pedagogu likmju un skaita attiecība visās Ventspils novada pašvaldības izglītības iestādēs 2021./2022. m.g. ir 75%; 5 no 13 izglītības iestādēs pedagogu likmju un skaita attiecība pārsniedz 80%.
- Vidējais normēto izglītojamo skaits pamata un vidējās izglītības pakāpēs uz vienu pedagoģiskā personāla likmi Ventspils novadā pēdējo trīs mācību gadu laikā ir samazinājies, 2021./22. m.g. sasniedzot 6,4.
- Ventspils novada skolās teju katrs trešais pedagogs ir pirmspensijas vai pensijas vecumā (virs 60 g.); lielākā daļa pedagogu (63%) skolās strādā ilgstoši (vairāk kā 10 gadus); Ventspils novada skolās pedagogi ir vecāki, nekā vidēji valstī, savukārt PII – jaunāki.
- Atbalsta speciālistu klāsts un pieejamība Ventspils novada pašvaldības izglītības iestādēs kopumā vērtējams kā samērā plašs un pieejams.
- Ventspils novadā ir attīstīta un nemitīgi tiek pilnveidota pedagoģiskā personāla materiālās un nemateriālās motivācijas sistēma, pateicoties kurai ilgstošas vakances izglītības nozarē līdz šim nav pieredzētas.
- Metodiskais darbs Ventspils novadā tiek īstenots saskaņā ar pašvaldības līmeņa prioritātēm un nacionāla līmeņa uzstādījumiem un 2020./2021. m.g. novadā darbojās 13 mācību jomu koordinatori 7 mācību priekšmetu jomās (sociālā un pilsoniskā, valodu, tehnoloģiju, veselības un fiziskas aktivitātes, kultūras izpratnes un pašizpausmes, matemātikas un dabaszinātņu) un 3 jomās atbilstoši izglītības iestādes veidam (sākumskolas jomas, pirmsskolas iestāžu vadītāju koordinators un skolu direktoru koordinators).
- Papildus tam, ieviešot kompetencēs balstītu mācību saturu, Izglītības pārvaldes uzdevumā novadā darbojas arī citi pašvaldības līmeņa speciālisti – plašākas skolēna izglītības pieredzes jomas koordinators, iekļaujošās izglītības koordinators, pirmsskolas iestāžu darba koordinators, pirmsskolas mācīšanās konsultants, sākumskolas mācīšanās konsultants, kā arī tiek sagatavoti 2 izglītības tehnoloģiju mentori.
- Ventspils novada pašvaldība katru gadu piešķir 4,2 tūkstošus eiro pedagogu profesionālās kompetences pilnveides mācībām, kā rezultātā pēdējo 3 gadu laikā organizēti kopskaitā 29 profesionālās pilnveides pasākumi, aptverot dažādas izglītības nozares darbinieku mērķgrupas.
- Nozīmīga loma metodiskā darba attīstībā un pedagogu profesionālās pilnveides norisē ir Ventspils Valsts 1. ģimnāzijas metodiskajam centram, kas sniedz atbalstu un mācības gan mācību jomu koordinatoriem, gan profesionālās pilnveides iespējas pedagogiem, kā arī kalpo kā sadarbības platforma starp Ventspils valstspilsētas, Ventspils novada un citu pašvaldību izglītības darbiniekiem un nacionāla līmeņa nozares ekspertiem.

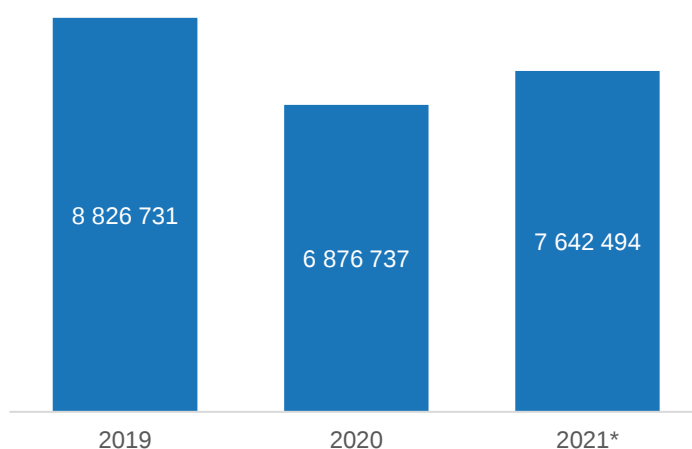
7. CITU RESURSU APSKATS

Šajā nodaļā apkopoti un analizēti dati par mācību vidi, sporta infrastruktūru, informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (turpmāk – IKT) nodrošinājumu, kā arī finanšu resursiem izglītības nozarē un pašvaldības izglītības iestādēs Ventspils novadā.

7.1. Finanšu resursi

2021. gada pašvaldības budžets izglītībai varētu sasniegt 7,6 milj. EUR (*provizoriski). Tas ir par -13% mazāk, nekā divus gadus iepriekš (t.i. 2019. g.), tomēr pašvaldības budžeta apjoms izglītībai nemainīgi veido teju 50% no kopējā pašvaldības budžeta.

43.attēls:: Ventspils novada pašvaldības budžeta izdevumi izglītībai (EUR), 2019.-2021. g.
(Avots: VNP IP)

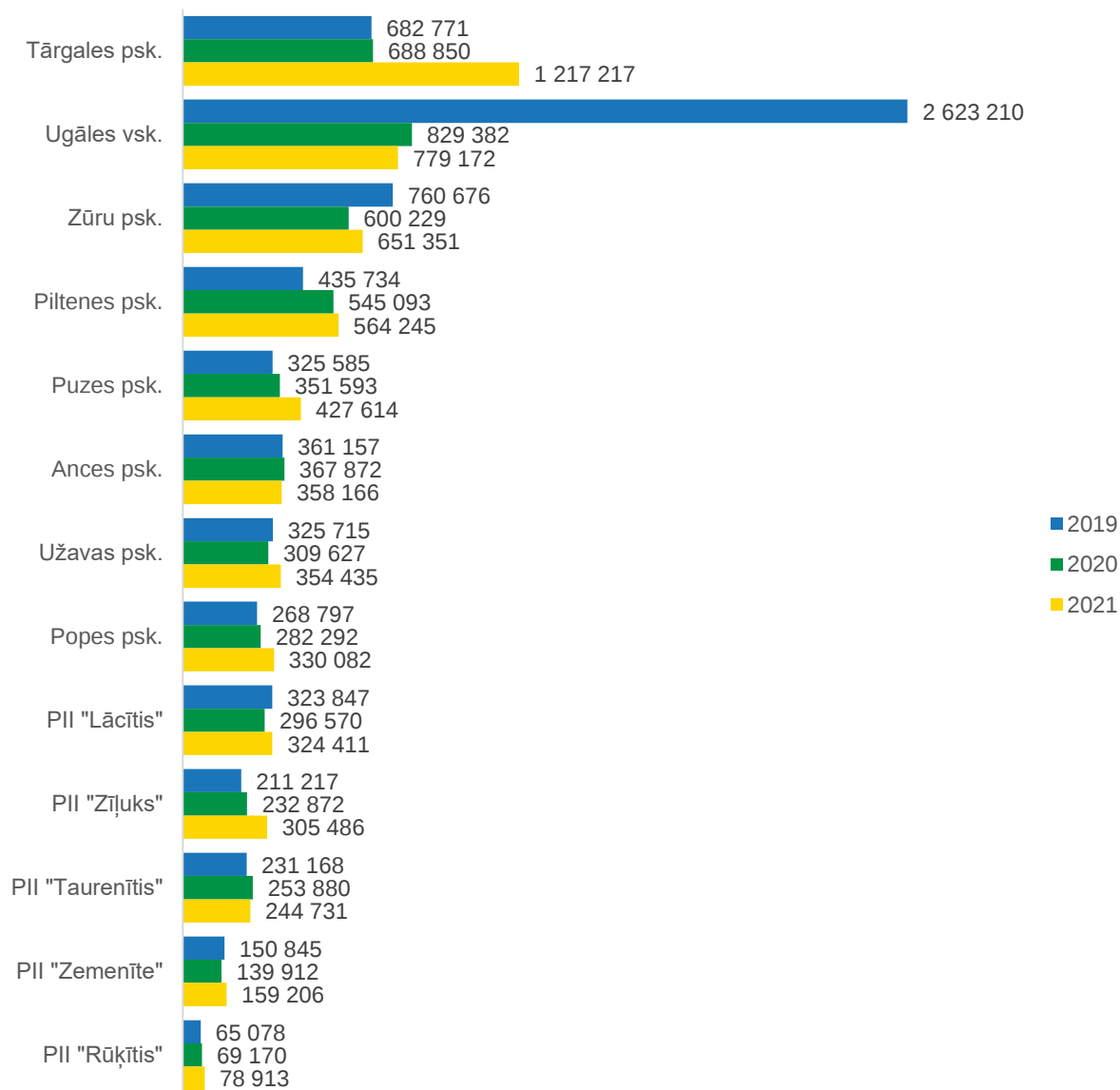
2021. gadā 61% izglītības budžeta tika ieguldīts vispārīzglītojošo skolu uzturēšanā un attīstībā, 15% – PII, 5% – profesionālās ievirzes izglītības iestādēs, bet 19% – citas izglītības izmaksas. Pēdējo trīs gadu laikā kopējie izdevumi vispārīzglītojošo skolu tīkla uzturēšanā un attīstībā ir samazinājušies par -19%, bet PII izmaksas pieaugušas par 13% (skat. 17. tabula).

17.tabula: Izdevumi izglītībai dalījumā pa izglītības pakalpojumu veidiem (EUR), 2019.-2021. g.
(Avots: VNP IP)

IZMAKSU POZĪCIJA	IZDEVUMI IZGLĪTĪBAI (EUR)		
	2019	2020	2021
1	2	3	4
Vispārīzglītojošās skolas	5,783,645	3,974,938	4,682,282
PII	982,155	992,404	1,112,747
Profesionālās ievirzes izglītības iestādes	409,012	371,862	370,163
Citi izdevumi izglītībai	1,651,919	1,537,533	1,477,302
Vispārīzglītojošās skolas	5,783,645	3,974,938	4,682,282
IZGLĪTĪBAS BUDŽETS KOPĀ:	8,826,731	6,876,737	7,642,494

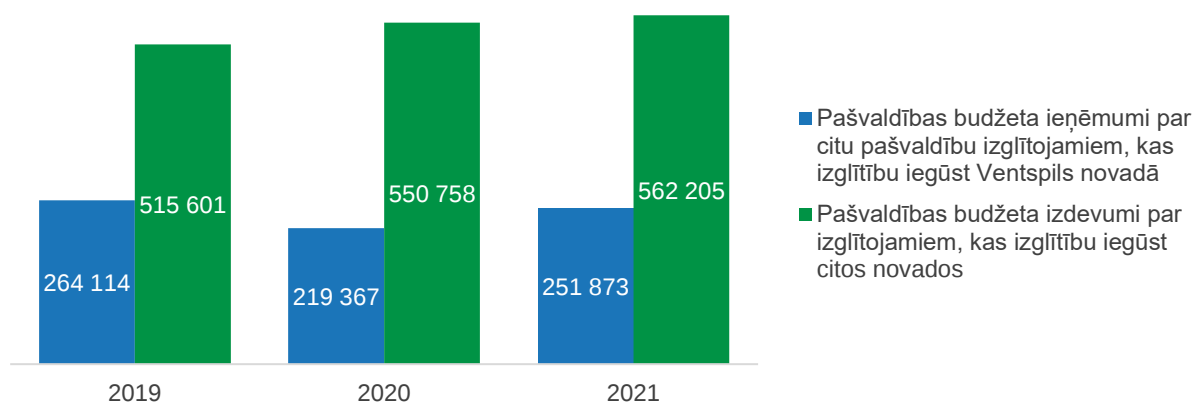
44.attēlā parādīts pašvaldības finansējuma apjoms dalījumā pa izglītības iestādēm, kas ietver gan izglītības iestāžu uzturēšanas izmaksas, gan pašvaldības ieguldījumus skolu un bērnudārzu attīstībā.

44.attēls: Izdevumi izglītībai dalījumā pa izglītības iestādēm (EUR), 2019.-2021. g.
(Avots: VNP IP)

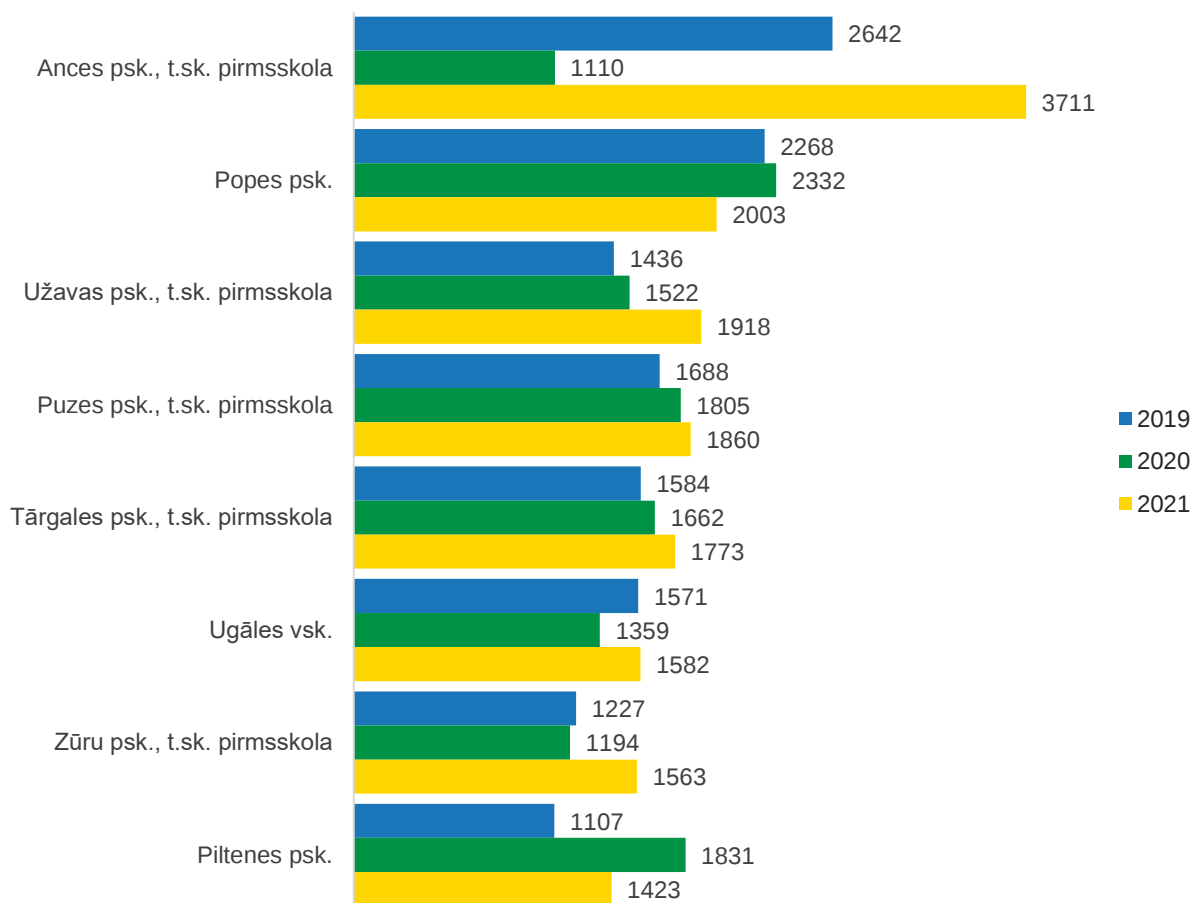
Pašvaldības budžeta izdevumi par izglītojamajiem, kas iegūst izglītību citos novados, 2021. gadā 2,2 reizes pārsniedza pašvaldības budžeta ieņēmumus par citu novadu izglītojamajiem, kas izglītību iegūst kādā no Ventspils novada pašvaldības izglītības iestādēm (skat. 45. attēls).

45.attēls: Starppašvaldību maksājumi par izglītības pakalpojumiem, (EUR), 2019.-2021. g.
(Avots: VNP IP)

Pašvaldības finansējums uz 1 izglītojamo jeb viena audzēkņa uzturēšanās izdevumu tāme (aprēķins tiek izmantots starppašvaldību norēķinos) dažādās Ventspils novada skolās gadu no gada ir mainīgs (skat. 46. attēls). 2021. gadā augstākās izmaksas uz 1 izglītojamo bija Ances psk. (3711 EUR), taču rādītājs ievērojami pieaudzis tieši 2021. gada laikā. Trīs gadu griezumā pašvaldības finansējums uz 1 izglītojamo ir pieaudzis teju visās skolās. Vidējais pašvaldības finansējuma apmērs uz 1 izglītojamo visās Ventspils novada skolās 2019. gadā bija 1690 EUR, 2020. gadā – 1602 EUR, savukārt 2021. gadā – 1979 EUR.

46.attēls: Pašvaldības finansējums uz 1 izglītojamo, (EUR), 2019.-2021. g.
(Avots: VNP IP)

7.2. Izglītības infrastruktūra

Vidējā mācību telpu platība uz 1 izglītojamo Ventspils novada pašvaldības izglītības iestādēs ir 6,3 m². Skolās vidējā mācību telpu platība ir 7,7 m², bet PII – 4,1 m². Lielākā mācību telpu platība attiecībā pret izglītojamo skaitu ir Ances psk., Popes psk., Piltenes psk. un Zūru psk. (skat. 18. tabula).

18.tabula: Mācību telpu platība uz 1 izglītojamo pašvaldības izglītības iestādēs, 2021./2022. m.g.
(Avots: VNP IP)

IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	MĀCĪBU TELPU PLATĪBA UZ 1 IZGLĪTOJAMO (M2)
1	2
1. Ances psk., t.sk. pirmsskola	11,4
2. Popes psk.	10,8
3. Piltenes psk.	9,2
4. Zūru psk., t.sk. pirmsskola	9,0
5. Ugāles vsk.	6,2
6. Užavas psk., t.sk. pirmsskola	6,0

IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	MĀCĪBU TELPU PLATĪBA UZ 1 IZGLĪTOJAMO (M2)
1	2
7. Puzes psk., t.sk. pirmsskola	5,4
8. Tārgales psk., t.sk. pirmsskola	3,8
9. Zlēku PII "Rūķītis"	7,6
10. Vārves PII "Zīļuks"	4,2
11. Piltenes PII "Taurenītis"	3,3
12. Popes PII "Zemenīte"	2,9
13. Ugāles PII "Lācītis"	2,5

VNP IP informācijas apkopojums liecina, ka vairākās izglītības iestādēs ir nepieciešami drošības pasākumu uzlabojumi (video novērošanas sistēmas, teritorijas iežogojums, ugunsdrošības signalizācija). Tāpat, vairākās izglītības iestādēs nepieciešams veikt remontdarbus atsevišķās ēku daļās/telpās.

7.3. Sporta infrastruktūra

Datu apkopojums liecina par labi attīstītu sporta infrastruktūru Ventspils novada pašvaldības skolās (skat. 19. tabula). Visās skolās ir pieejama sporta zāle, četrās skolās ir sporta laukums, bet divās – stadions. Visās skolās ir pieejami arī trenāžieri – trīs skolās uzstādīti āra trenāžieri, bet divās – trenāžieri iekštelpās.

19.tabula: **Sporta infrastruktūra Ventspils novada pašvaldības izglītības iestādēs, 2021./2022. m.g.**
(Avots: pašvaldības dati)

IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	Sporta zāle	Sporta laukums	Stadions	Manēža	Āra trenāžieri	Trenāžieri telpās
1	2	3	4	5	6	7
Ugāles vsk.	x		x	x	x	
Piltenes psk.	x		x			x
Ances psk., t.sk. pirmsskola	x	x				x
Popes psk.	x	x				x
Puzes psk., t.sk. pirmsskola	x	x				x
Tārgales psk., t.sk. pirmsskola	x	x			x	
Užavas psk., t.sk. pirmsskola	x				x	
Zūru psk., t.sk. pirmsskola	x	x				x

7.4. Specializētie mācību kabineti

Visās Ventspils novada pašvaldības skolās ir ierīkoti specializētie Dabaszinību kabineti (izņemot Ances psk.) un vismaz divi Dizaina & tehnoloģiju kabineti (skat. 20.tabula).

20.tabula: **Specializēto mācību kabinetu skaits pašvaldības izglītības iestādēs, 2021./2022. m.g.**
(Avots: VNP IP)

IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	DABASZINĪBU KABINETI	DIZAINA & TEHNOLOĢIJU KABINETI
1	2	3
1. Ugāles vsk.	1	3
2. Zūru psk.	1	2
3. Tārgales psk.	1	2
4. Piltenes psk.	3	2

IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	DABASZINĪBU KABINETI	DIZAINA & TEHNOLOĢIJU KABINETI
1	2	3
5. Popes psk.	1	2
6. Užavas psk.	1	2
7. Puzes psk.	1	2
8. Ances psk.	0	2
KOPĀ:	9	17

7.5. Informācijas komunikāciju tehnoloģiju aprīkojums

21. tabulā ir apkopoti dati par Ventspils novada pašvaldības izglītības iestādēs pieejamo IKT aprīkojumu. Visās skolās un arī vairākās PII ir pieejami projektori un interaktīvās tāfeles; 6 no 8 skolām ir pieejamas arī dokumentu kameras. Dati par IKT ierīču klāstu izglītības iestādēs parāda, ka 83% skolēniem un 51% pedagogiem pieejamo datoru ir ražoti pirms 2018. gada. Tas liecina, ka izglītības iestāžu IKT nodrošinājums ir samērā novecojis.

Valsts izglītības rīcībpolitikas mērķis ir līdz 2025. gadam visās vispārējās izglītības iestādēs nodrošināt katru pedagogu un katru 7.-12. klašu skolēnu ar datoru kā mācību līdzekli, sasniedzot vismaz 1:3 ierīču un skolēnu skaita proporciju 1.-3. klašu skolēniem (0,3 ierīces uz vienu 1.-3. klases skolēnu) un vismaz 1:2 ierīču un skolēnu skaita proporciju 4.-6. klašu skolēniem (0,5 ierīces uz vienu 4.-6. klases skolēnu)²⁴. Tikai vienā Ventspils novada skolā – Zūru psk. – datoru un planšet kopējais skaits iepretim skolēnu skaitam ir zem 0,3; divās iestādēs – Piltenes psk. un Ances psk. – datornodrošinājuma rādītājs uz 1 izglītojamo pārsniedz 0,5. Vidējais datoru (t.sk. planšet) nodrošinājums uz 1 skolēnu Ventspils novada skolās ir 0,38. Vidējais pedagogu nodrošinājums ar datoriem Ventspils novada skolās ir 0,81, taču dažādās izglītības iestādēs tas ir atšķirīgs. Tā piemēram, Ugāles vsk. un Tārgales psk. tas pārsniedz 1, savukārt Piltenes psk. ir tikai 0,56.

²⁴ Darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” 13.1.2. specifiskā atbalsta mērķa „Atveseļošanas pasākumi izglītības un pētniecības nozarē” 13.1.2.2. pasākuma “Izglītības iestāžu digitalizācija” īstenošanas noteikumi, pieejami: <https://www.izm.gov.lv/lv/jaunums/apstiprinati-nosacījumi-investīciju-programmai-portatīvo-datoru-nodrošināšanai-skolēniem> (publicēts 01.12.2021.).

21.tabula: IKT ierīču klāsts un pieejamība (skaits) pašvaldības izglītības iestādēs, 2021./2022. m.g.
(Avots: VNP IP)

IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	Dažādas IKT ierīces (klasēs)						Datori skolēniem			Datori pedagogiem		
	Projektors	Interaktīvā tāfele	Interaktīvais ekrāns	Dokumentu kamera	3D printeris	Planšetes	Datori	no tiem ražoti 2018.g. vai jaunāki	Datori un planšetes uz 1 skolēnu	Datori	no tiem ražoti 2018.g. vai jaunāki	Datori uz 1 pedagogu
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1. Ugāles vsk.	16	10	4	13	1	28	35	2/35	0,31	36	24/36	1,06
2. Zūru psk., t.sk. pirmsskola	14	4		3		24	16	0/16	0,26	26	17/26	0,96
3. Tārgales psk., t.sk. pirmsskola	9	6				19	21	4/21	0,30	36	13/36	1,06
4. Piltenes psk.	12	2	1	4		20	49	13/49	0,58	14	5/14	0,56
5. Popes psk.	9	3		7		12	22	1/22	0,47	15	3/15	0,94
6. Užavas psk., t.sk. pirmsskola	10	2		2		11	14	4/14	0,36	12	6/12	0,75
7. Puzes psk., t.sk. pirmsskola	9	3	1	1		11	11	3/11	0,33	19	10/19	0,90
8. Ances psk., t.sk. pirmsskola	8	2				18	14	4/14	0,82	16	6/16	0,80
9. Ugāles PII "Lācītis"	2	1								9	5/9	0,50
10. Piltenes PII "Taurenītis"	1	1								5	3/5	0,38
11. Popes PII "Zemenīte"										6	3/6	0,75
12. Vārves PII "Zīļuks" ar filiāli Vārvē	1									4	2/4	0,40
13. Zlēku PII "Rūķītis"	1					1				2	0/2	0,40
KOPĀ:	92	34	6	30	1	144	182	31/182	0,38	200	97/200	0,81

KOPSAVILKUMS: Citu resursu apskats

- Lai arī pašvaldības Izglītības budžets 2021. g. samazinājies par -13% (salīdzinoši ar 2019. g.), izglītības izdevumu īpatsvars kopējā pašvaldības budžetā nemainīgi veido ~50%.
- Vidējais pašvaldības finansējuma apmērs uz 1 izglītojamo visās Ventspils novada skolās 2019. gadā bija 1690 EUR, 2020. gadā – 1602 EUR, savukārt 2021. gadā – 1979 EUR; rādītāja amplitūda dažādās skolās 2021. gadā ir no 1423 līdz 3711 EUR.
- Vidējā mācību telpu platība uz 1 izglītojamo Ventspils novada pašvaldības izglītības iestādēs ir 6,3 m². Skolās vidējā mācību telpu platība ir 7,7 m², bet PII – 4,1 m².
- Visās Ventspils novada pašvaldības skolās ir labiekārtota sporta infrastruktūra iekštelpās un ārtelpās; visās skolās ir pieejama sporta zāle.
- Visās Ventspils novada pašvaldības skolās ir ierīkoti specializētie Dizaina & tehnoloģiju kabineti un Dabaszinību kabineti (izņemot Ances psk.).
- Izglītības iestāžu rīcībā esošā datortehnika ir novecojusi, par to liecina fakts, ka 83% skolēniem un 51% pedagogiem pieejamo datoru ir ražoti pirms 2018. gada.
- Vidējais datoru nodrošinājums uz vienu skolēnu ir 0,38, tomēr atsevišķās iestādēs izglītojamo nodrošinājums varētu būt nepietiekams un nesasniedz IZM rīcībpolitikas mērķus.
- Pedagogu vidējais nodrošinājums ar datoriem ir 0,8 datori uz 1 pedagogu, tomēr tas ievērojami atšķiras starp dažādām izglītības iestādēm.

8. INTEREŠU UN PROFESIONĀLĀS IEVIRZES, PROFESIONĀLĀS, AUGSTĀKĀS UN PIEAUGUŠO IZGLĪTĪBAS PAKALPOJUMI

Šajā nodaļā analizēts interešu un profesionālās ievirzes izglītības piedāvājums Ventspils novadā, kas raksturo ārpus formālās izglītības organizēto interesēm un pieprasījumam atbilstošo izglītojošo darbību novada izglītības telpā. Papildus tam, raksturots arī profesionālās, augstākās un pieaugušo izglītības piedāvājums, kas teorētiski un praktiski sagatavo darbam noteiktā profesijā vai sniedz citas personas izaugsmes un pilnveides iespējas.

8.1. Interešu izglītība

Ventspils novadā interešu izglītības programmas tiek īstenotas vispārējās izglītības iestādēs, un nepastāv atsevišķu interešu izglītības īstenotājiestāžu. Vispārīzglītojošajās skolās tiek īstenotas interešu izglītības programmas 16 mācību jomās (skat. 22.tabulu). Kopumā 2021./2022. mācību gadā interešu izglītības programmās reģistrēti 1 239 izglītojamie. Labi redzama Covid-19 ietekme uz izglītojamo skaitu interešu izglītības pulciņos – laikā no 2018./2019. līdz 2020./2021. mācību gadam izglītojamo skaits bijis par 10%-15% zemāks, bet 2021./2022. mācību gadā atgriezies 2017./2018. mācību gada līmenī, kad interešu izglītības programmās bija reģistrēti 1 237 izglītojamie. Pirmsskolas izglītības iestādēs Ventspils novada pašvaldība finansē vienu stundu interešu izglītības nedēļā – dejām, muzikālām nodarbībām, sporta nodarbībām vai citām interešu izglītības jomām.

Visapmeklētākie ir rokdarbu un sporta nodarbību pulciņi. 2021./2022. mācību gadā rokdarbu pulciņus Ventspils novada vispārīzglītojošajās skolās apmeklēja 270 izglītojamie, bet sporta nodarbību pulciņus 246 izglītojamie. Rokdarbu pulciņi pieejami 8 no 9 vispārīzglītojošajām skolām, bet sporta nodarbību pulciņi visās deviņās Ventspils novada vispārīzglītojošajās skolās. Turklāt pēdējā mācību gadā sporta un rokdarbu pulciņos vērojams ievērojams izglītojamo skaita pieaugums – rokdarbu pulciņos izglītojamo skaits pieaudzis no 138 izglītojamajiem 2020./2021. mācību gadā, līdz 270 izglītojamajiem 2021./2022. mācību gadā. Sporta pulciņos izglītojamo skaits pieaudzis no 125 izglītojamajiem 2020./2021. mācību gadā līdz 246 izglītojamajiem 2021./2022. mācību gadā.

Starp mazāk apmeklētajiem interešu izglītības pulciņiem minami: 1) Novadpētniecības pulciņš (16 izglītojamie 2021./2022. mācību gadā), 2) Jaunie satiksmes dalībnieki/estētikas un dzīves stila skola (13 izglītojamie 2021./2022. mācību gadā) un 3) Teātra pulciņš (12 izglītojamie 2021./2022. mācību gadā). Turklāt, salīdzinot ar iepriekšējo mācību gadu (2020./2021.m.g.), mazāk apmeklētajos pulciņos vērojams arī izglītojamo skaita samazinājums.

22. tabula: Interešu izglītības piedāvājums un izglītojamo skaits interešu izglītības mācību jomās, 2017./2018. – 2021./2022. mācību gads.
(Avots: Ventspils novada izglītības pārvalde)

INTEREŠU IZGLĪTĪBAS TEMATISKĀ JOMA	2017./2018.	2018./2019.	2019./2020.	2020./2021.	2021./2022.	IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU SKAITS (2021./2022)
1	2	3	4	5	6	7
Rokdarbu pulciņš	181	148	150	138	270	8
Sporta pulciņi	251	146	145	125	246	9
Tautas deju kolektīvs 1.-4.klašu	67	110	95	90	99	6
1.-4.klašu koris	129	90	51	55	85	5
5.-9.klašu koris	59	63	54	58	82	4
Mūsdienų dejas - pirmsskolas/ skola	60	57	72	107	81	2
Vizuālās mākslas, plastikas pulciņš	24	89	55	119	79	5
Tautas deju kolektīvs 5.-9.klašu	81	86	89	57	61	4

INTEREŠU IZGLĪTĪBAS TEMATISKĀ JOMA	2017./2018.	2018./2019.	2019./2020.	2020./2021.	2021./2022.	IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU SKAITS (2021./2022.)
1	2	3	4	5	6	7
Valodu pulciņi	20	28	28	44	54	2
Vokālais ansamblis 1.- 4.klašu	54	64	67	60	48	4
Vokālais ansamblis 5.- 9.klašu	54	37	33	36	43	4
Vides pulciņš/ mazpulks	60	54	56	27	28	4
Robotikas pulciņš/ datorapmācības pulciņš	103	24	17	12	22	3
Novadpētniecības pulciņš	31	17	12	35	16	2
Jaunie satiksmes dalībnieki/estētikas un dzīves stila skola	28	25	39	27	13	1
Teātra pulciņš	35	37	39	19	12	2
KOPĀ:	1237	1075	1002	1009	1239	1075

Izglītības iestāžu griezumā vislielākais interešu izglītības jomu piedāvājums ir Ugāles vidusskolā un Zūru pamatskolā (10 mācību jomas). Vismazākais interešu izglītības mācību jomu skaits, t.i. 5 jomas, ir Užavas pamatskolā, Ances pamatskolā un Annahites pamatskolā.

Analizējot datus statistiski, secināms, ka teju visās Ventspils novada vispārizglītojošajās skolās katrs izglītojamais iesaistās vismaz vienā vai vairākās interešu izglītības aktivitātēs – interešu izglītībā iesaistīto izglītojamo īpatsvars no visiem 1.-12. klašu posma izglītojamiem vidēji ir 138% (t.sk. Annahites pamatskolā, kur šis rādītājs ir 55%).

23.tabula: Interesu izglītības piedāvājums un izglītojamo skaits Ventspils novada izglītības iestādēs, 2018./2019. – 2021./2022. mācību gads.
(Avots: Ventspils novada izglītības pārvalde)

INTEREŠU IZGLĪTĪBAS TEMATISKĀ JOMA	2018./2019.	2019./2020.	2020./2021.	2021./2022.	ĪPATSVARS NO IZGLĪTOJAMO SKAITA 1.-12.KLAŠU POSMĀ KOPĀ (2021./2022.)	MĀCĪBU JOMU SKAITS
1	2	3	4	5	6	7
Ugāles vidusskola	227	179	193	298	146%	10
Zūru pamatskola	148	141	164	197	128%	10
Tārgales pamatskola	161	163	142	165	123%	7
Puzes pamatskola	140	151	196	138	209%	7
Piltenes pamatskola	158	125	76	128	108%	8
Popes pamatskola	89	129	89	127	174%	8
Užavas pamatskola	44	23	57	96	137%	5
Ances pamatskola	77	78	79	67	172%	5
Annahites pamatskola	31	13	13	23	55%	5
Kopā:	1075	1002	1009	1239	vidēji 138%	16

8.2. Profesionālās ievirzes izglītība

Profesionālās ievirzes izglītība Ventspils novadā tiek īstenota trīs izglītības iestādēs: 1) Bērnu un jaunatnes sporta skolā, 2) Ugāles Mūzikas un mākslas skolā, un 3) Piltenes Mūzikas skolā. Bērnu un jaunatnes sporta skola piedāvā profesionālās ievirzes programmas vieglatlētikā. Ugāles Mūzikas un mākslas skolas piedāvā izglītības programmas vizuāli plastiskajā mākslā, vijoles spēlē, klavierspēlē un dažāda veida pūšaminstrumentu spēlē. Piltenes Mūzikas skolas piedāvā klavierspēles, vijoles spēles, ģitāras spēles, flautas spēles un kora izglītības programmas.

Piltēnes Mūzikas skola atrodas Piltēnē, ar filiāli Tārgalē, Ventspils novada Dienvidrietumu daļā. Ugāles Mūzikas un mākslas skola atrodas Ugālē, Ventspils novada centrālajā daļā. Bērnu un jaunatnes sporta skolas centrālā atrašanās vieta ir Ventspils pilsēta, bet izglītības programmas tiek īstenotas decentralizēti – dažādās Ventspils novada izglītības iestādēs (Tārgales pamatskolā, Popes pamatskolā, Ugāles vidusskolā, Zūru pamatskolā un Piltēnes pamatskolā).

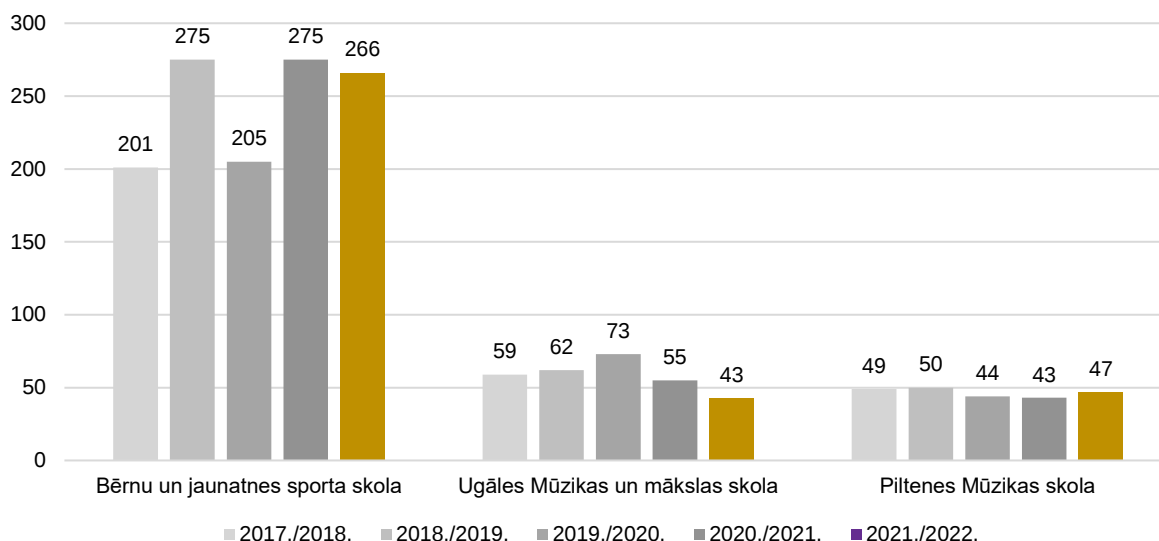
24.tabula: **Profesionālās izglītības piedāvājums Ventspils novadā, 2021./2022. mācību gads.**
(Avots: Ventspils novada Izglītības pārvalde)

IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	IZGLĪTĪBAS PROGRAMMU PIEDĀVĀJUMS
1	2
BĒRNU UN JAUNATNES SPORTA SKOLA	▪ Vieglatlētika (20V813001) ▪ Vieglatlētika (30V813001)
UGĀLES MŪZIKAS UN MĀKSLAS SKOLA	▪ Vizuāli plastiskā māksla (20V211001) ▪ Vijoles spēle (20V212021) ▪ Klavierspēle (20V212011) ▪ Flautas spēle (20V212031) ▪ Saksofona spēle (20V212031) ▪ Trompetes spēle (20V212031) ▪ Trombona spēle (20V212031) ▪ Eifonija spēle (20V212031) ▪ Klarinetes spēle (20V212031)
PILTENES MŪZIKAS SKOLA	▪ Klavierspēle (20V212011) ▪ Vijoles spēle (20V212021) ▪ Ģitāras spēle (20V212021) ▪ Flautas spēle (20V212031) ▪ Kora klase (20V212061)

Pēdējo piecu gadu laikā izglītojamo skaits profesionālās ievirzes izglītības iestādēs kopumā raksturojams kā stabils:

- **Bērnu un jaunatnes sporta skolā** izglītojamo skaits pieaudzis no 201 izglītojamā 2017./2018. mācību gadā līdz 266 izglītojamajiem 2021./2022. mācību gadā, bet pēdējo četrus gadus bijis stabils;
- **Ugāles Mūzikas un mākslas skolā** izglītojamo skaits samazinājies no 59 izglītojamajiem 2017./2018. mācību gadā līdz 43 izglītojamajiem 2021./2022. mācību gadā;
- **Piltēnes mūzikas skolas** izglītojamo skaits bijis stabils – 49 izglītojamie 2017./2018. mācību gadā un 47 izglītojamie 2021./2022. mācību gadā. (Skat. 47. attēlu)

47.attēls: Izglītojamo skaits Ventspils novada profesionālās ievirzes izglītības iestādēs, 2017./2018. – 2021./2022. mācību gads.
(Avots: Ventspils novada Izglītības pārvalde)

2021./2022. mācību gadā Ugāles Mūzikas un mākslas skolā bija nodarbināti 13 pedagogi (5,32 likmes), Piltenes Mūzikas skolā 10 pedagogi (6,31 likme) un Bērnu un jaunatnes sporta skolā 10 pedagogi (9,96 likmes). Kopumā profesionālās ievirzes iestādēs ir nodarbināti 33 pedagogi (21,6 likmes). Viena pedagoga noslodze Bērnu un jaunatnes sporta skolā vidēji veido vienu likmi, bet Ugāles Mūzikas un mākslas skolā un Piltenes Mūzikas skolā ievērojami mazāk, aptuveni pusi no pilnas pedagoga likmes. Pēdējos gados pedagogu skaits kopumā raksturojams kā stabils. (Skat. 25. tabulu)

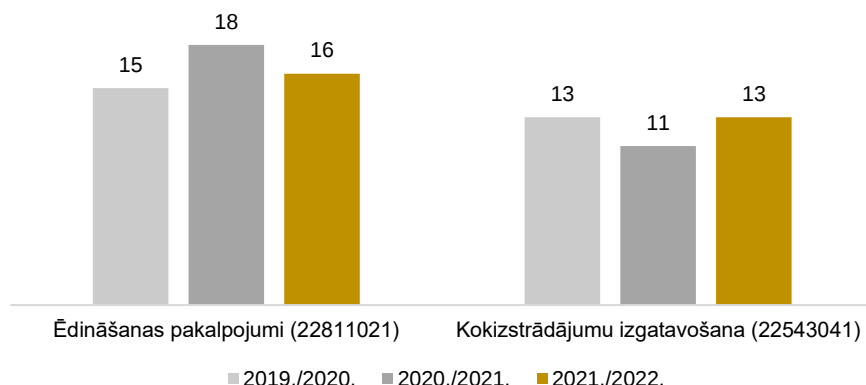
25.tabula: Pedagogu skaits un noslodze profesionālās ievirzes izglītības iestādēs 2019./2020. – 2021./2022. mācību gads.
(Avots: Ventspils novada Izglītības pārvalde)

	2019./2020.		2020./2021.		2021./2022.	
	PEDAGOGU SKAITS	PEDAGOGU LIKMES	PEDAGOGU SKAITS	PEDAGOGU LIKMES	PEDAGOGU SKAITS	PEDAGOGU LIKMES
1	2	3	4	5	6	7
Ugāles Mūzikas un mākslas skola	13	5,24	12	5,89	13	5,32
Piltenes mūzikas skola	9	5,84	9	5,89	10	6,31
Bērnu un jaunatnes sporta skola	8	9,07	9	9,57	10	9,96

8.3. Profesionālās, augstākās un pieaugušo izglītības pakalpojumi

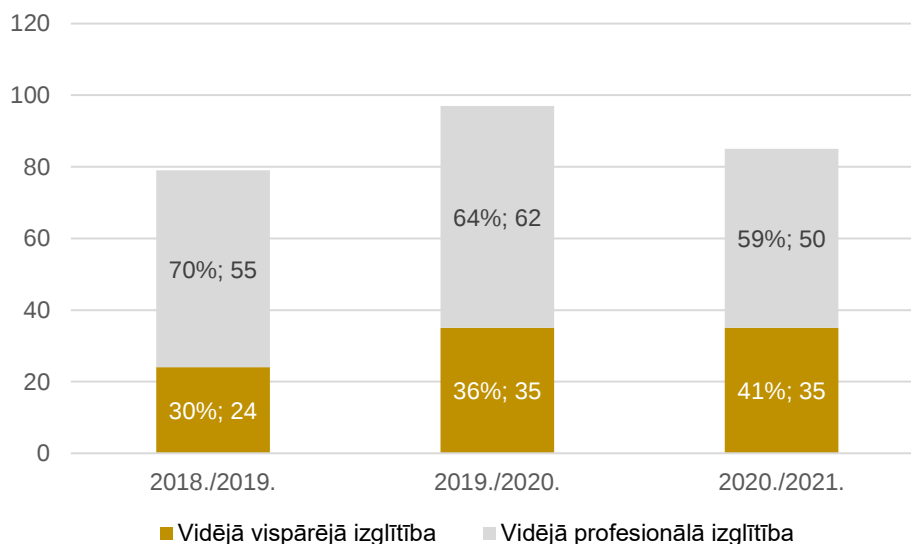
Ventspils novadā tikpat kā nav profesionālās izglītības piedāvājuma, bet pastāv sadarbības modelis ar Ventspils pilsētu. Vienīgā izglītības iestāde, kurā tiek īstenotas profesionālās izglītības programmas Ventspils novadā ir Annahites pamatskola, kurā tiek īstenotas profesionālās pamatzglītības programmas: 1) Ēdināšanas pakalpojumi (22811021) un 2) Kokizstrādājumu izgatavošana (22543041). Pēdējo trīs mācību gadu laikā izglītojamo skaits šajās programmās raksturojams kā neliels, bet stabils. (Skat. 48. attēlu)

48.attēls: Izglītojamo skaits Annahites pamatskolas īstenotajās profesionālās izglītības programmās, 2019./2020. – 2021./2022. mācību gads.
(Avots: Ventspils novada Izglītības pārvalde)

Vairāk kā puse 9. klases absolventu turpina mācības vidējās profesionālās izglītības iestādēs – 2020./2021. mācību gadā 50 izglītojamie (59%) pēc 9 klases absolvēšanas turpināja mācības kādā no vidējās profesionālās izglītības iestādēm, bet 35 izglītojamie (41%) vispārējās vidējās izglītības iestādēs. Pēdējos trīs gados, gan ir vērojama tendence pieaugt izglītojamo īpatsvaram, kuri turpina mācības vispārējās vidējās izglītības iestādēs – no 30% 2018./2019. mācību gadā līdz 41% 2020./2021. mācību gadā. Nozīmīga loma profesionālās izglītības ieguvē ir Ventspils Tehnikumam – no 50 izglītojamajiem, kuri 2020./2021. pēc 9. klases absolvēšanas uzsāka vidējās profesionālās izglītības ieguvu, gandrīz puse jeb 24 izglītojamie to uzsāka kādā no Ventspils Tehnikuma vidējās profesionālās izglītības programmām. (Skat. 49. attēlu)

49.attēls: Ventspils novada izglītības iestāžu 9.klases absolventu turpmākās gaitas, 2018./2019. – 2020./2021. mācību gads.
(Avots: Ventspils novada Izglītības pārvalde)

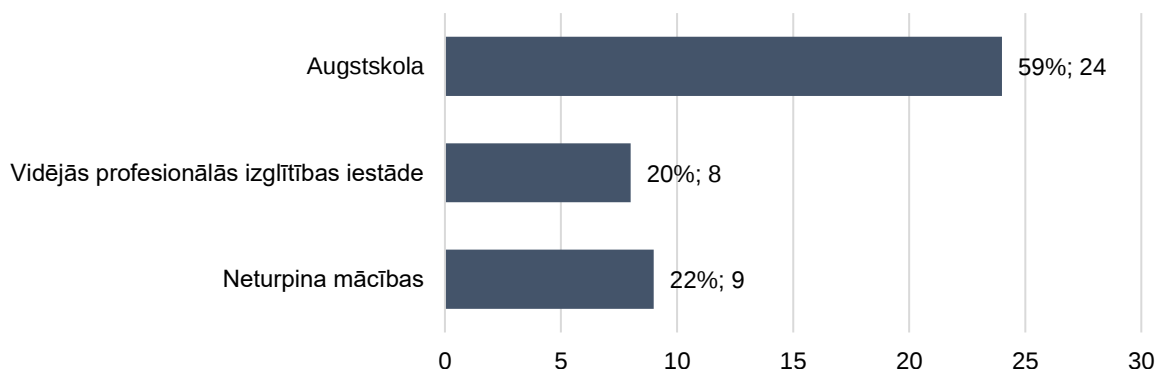
Ventspils Tehnikuma vidējo profesionālo izglītības piedāvājuma lielāko daļu veido ar tehnoloģijām un inženierzinātnēm saistītas izglītības programmu jomas ("Tīkli un automatizētās sistēmas", "Informācijas un komunikāciju tehnoloģijas", "Metālapstrāde, mašīnbūve un autotransports"), kā arī programmu grupa "Viesmītība un tūrisms."

26.tabula: Vidējās profesionālās izglītības piedāvājums Ventspils Tehnikumā, 2022. gads.
(Avots: Ventspils Tehnikuma tīmekļa vietne)²⁵

IZGLĪTĪBAS PROGRAMMU JOMAS	IZGLĪTĪBAS PROGRAMMU PIEDĀVĀJUMS
1	2
TĪKLI UN AUTOMATIZĒTĀS SISTĒMAS	▪ Elektrotehniķis ▪ Inženiersistēmu tehniķis ▪ Vēdināšanas un kondicionēšanas sistēmu tehniķis
INFORMĀCIJAS UN KOMUNIKĀCIJAS TEHNOLOĢIJAS	▪ Programmēšanas tehniķis ▪ Datorsistēmu tehniķis
METĀLAPSTRĀDE, MAŠĪNBŪVE UN AUTOTRANSPORTS	▪ Mašīnbūves tehniķis ▪ Automehāniķis ▪ Mehatronisku sistēmu tehniķis ▪ Metinātājs
VIESMĪLĪBA UN TŪRISMS	▪ Viesmīlis ▪ Tūrisma pakalpojumu konsultants ▪ Viesu uzņemšanas dienesta speciālists ▪ Pavārs

Ventspils novadā nav augstākās izglītības iestāžu. Ventspils valstspilsēta ir ģeogrāfiski tuvākā pašvaldība, kurā tiek piedāvāti augstākās izglītības pakalpojumi, taču salīdzinot ar vidējo profesionālo izglītību, augstākajai izglītības izvēlei ir ievērojami mazāk raksturīga reģionalitāte, izrietoši daudz mazāka loma ir vienīgajai reģiona augstākās izglītības iestādei – Ventspils Augstskolai. Katru mācību gadu 12. klasi Ventspils novadā absolvē vidēji 10-15 izglītojamie. Trīs gadu periodā (laikā no 2018./2019. līdz 2020./2021. mācību gadam) absolventu gaitas reģistrētas kopskaitā par 41 Ventspils novada 12. klases absolventu – no tiem tikai 4 ir izvēlējušies iegūt augstāko izglītību Ventspils Augstskolā. Starp 12. klases absolventu izvēlēm vērojamas gan Kurzemes plānošanas reģiona augstskolas Liepājā un Ventspilī, gan Rīgā izvietotās lielākās valsts augstskolas (Rīgas Tehniskā universitāte, Rīgas Stradiņa universitāte un Latvijas Universitāte), gan citas augstākās izglītības iestādes Latvijā. 12. klases absolventi izvēlas dažādās studiju jomas – medicīnu, tiesību zinātni, datorzinātnes un informāciju tehnoloģijas, ekonomiku un finanses u.c. studiju jomas. 8 no 41 absolventa pēc vidējās izglītības iegūšanas turpinājuši mācības vidējās profesionālās izglītības iestādēs, bet 9 nav turpinājuši iegūt izglītību augstākā izglītības pakāpē.

50.attēls: Ventspils novada izglītības iestāžu 12. klases absolventu turpmākās gaitas, 2018./2019. – 2020./2021. mācību gads.
(Avots: Ventspils novada izglītības pārvalde)

Dati par pieaugušo un mūžizglītības pakalpojumu nodrošinājumu un iedzīvotāju iesaisti tālākās izglītības aktivitātēs ir ierobežoti. Izvērtējuma izstrādes ietvaros identificēts, ka novadā tiek īstenotas atsevišķas mūžizglītības aktivitātes, novada iedzīvotājiem koordinējoties pagasta vai pat vēl lokālākā līmenī. Piemēram, Puzes pagastā

²⁵ Ventspils Tehnikuma tīmekļa vietne: Programmas, pieejams: <https://www.ventspilstehnikums.lv/izglitibas-programmu-jomas/>

darbojas mūžizglītības centrs, kas kopā ar pagasta bibliotēku un kultūras namu veido dažādas sabiedriskās aktivitātes, tostarp tādas, kas saistītas ar pieaugušo izglītību. Tāpat Ventspils novadā darbojas vairākas biedrības dažādās interešu jomās (amatniecība, medniecība, novada attīstība, reliģija, labdarība u.c.) – biedrības veido arī dažādus neformālās izglītības pasākumus gan bērniem un jauniešiem, gan pieaugušajiem.

Šī izvērtējuma izstrādes ietvaros īstenotās izglītojamo vecāku (443 dalībnieki) aptaujas rezultāti liecina, ka 39% aptaujāto vecāku ir apmeklējuši pieaugušo izglītības pasākumus (kursus, programmas, u.c.) pēdējo 1-2 gadu laikā. 71% aptaujāto vecāku vēlētos apmeklēt pieaugušo izglītības pasākumus nākamo 1-3 gadu laikā, dodot priekšroku attālinātu nodarbību tiešsaistē formātā vai arī apmeklējot klātienē kursus Ventspils novadā.

Ventspils novada attīstības programmas 2020.-2026. gadam sadaļā "Pašreizējās situācijas raksturojums" tiek minēts, ka "mūžizglītības iespējas Ventspils novada iedzīvotājiem tiek nodrošinātas ES fondu programmu ietvaros un biedrību īstenotajos projektos. Daudzveidīgāks mūžizglītības piedāvājums novada iedzīvotājiem ir pieejams Ventspils pilsētā, tai skaitā, Ventspils Augstskolas Mūžizglītības centrā. Kopumā šī joma nākošajā periodā attīstāma – vajadzību apzināšana, iedzīvotāju informēšana par iespējām, pasākumu organizēšana u.c., kas arī akcentēts sabiedrības līdzdalības pasākumu rezultātos. Apsverama iespēja vairāk domāt par ar mūžizglītību saistītiem pasākumiem novada kultūras iestādēs, bibliotēkās un izglītības iestādēs."²⁶

Savukārt Ventspils valstspilsētas pašvaldības un Ventspils novada pašvaldības attīstības programmā 2021.-2027. gadam (1. redakcija) ietvaros definēts, ka abu pašvaldību "sadarbības ietvaros iespējams arī sistemātiskāk apzināt valstspilsētas un novada iedzīvotāju kopīgās mūžizglītības vajadzības un organizēt tās kultūras iestādēs, bibliotēkās, izglītības iestādēs, kā arī attālināti, atkarībā no ērtākā formāta."²⁷

KOPSAVILKUMS: Interesu, profesionālās ievirzes, profesionālās, augstākās un pieaugušo izglītības pakalpojumi

- Interesu izglītība vispārējās izglītības iestādēs Ventspils novadā tiek organizēta decentralizētā veidā – nodrošinot interešu izglītības nodarbības izglītības iestādēs. Pirmsskolas izglītības iestādēs Ventspils novada pašvaldība finansē vienu stundu interešu izglītības nedēļā – dejām, muzikālām nodarbībām, sporta nodarbībām vai citām interešu izglītības jomām.
- 2021./2022. mācību gadā interešu izglītībā vērojams izglītojamo skaita pieaugums – interešu izglītības programmās reģistrēto izglītojamo skaits 2021./2022. mācību gadā ir 1239 izglītojamie, kas ir par 230 izglītojamajiem vairāk nekā 2020./2021. mācību gadā. Secināms, ka izglītojamo skaits atgriezies, 2017./2018. mācību gada līmenī. Tas vismaz daļēji skaidrojams ar COVID-19 pandēmijas ierobežojumu mazināšanos 2021./2022. mācību gada otrajā semestrī.
- Interesu izglītības piedāvājums ir dažāds, bet vispieejamākie un apmeklētākie ir rokdarbu un sporta nodarbību pulciņi – aptuveni 42% interešu izglītības izglītojamo ir reģistrēti rokdarbu vai sporta nodarbību pulciņos un tie pieejami teju visās Ventspils novada vispārīgizglītojošajās skolās. Starp mazāk apmeklētajiem interešu izglītības pulciņiem minami: 1) novadpētniecības pulciņš, 2) Jaunie satiksmes dalībnieki / estētikas un dzīves stila skola, 3) Teātra pulciņš. Turklāt mazāk apmeklētajos pulciņos vērojams arī izglītojamo skaita samazinājums salīdzinot ar iepriekšējo 2020./2021. gadu.
- Analizējot datus statistiski, secināms, ka teju visās Ventspils novada vispārīgizglītojošajās skolās katrs izglītojamais iesaistās vismaz vienā vai vairākās interešu izglītības aktivitātēs – interešu izglītībā iesaistīto izglītojamo īpatsvars no visiem 1.-12. klašu posma izglītojamiem vidēji ir 138% (t.sk. Annahites pamatskolā, kur šis rādītājs ir 55%).
- Ventspils novadā darbojas trīs profesionālās ievirzes izglītības iestādes: 1) Bērnu un jaunatnes sporta skola, 2) Ugāles Mūzikas un mākslas skola un 3) Piltenes mūzikas skola. Pēdējo piecu gadu laikā izglītojamo skaits profesionālās ievirzes izglītības iestādēs kopumā raksturojams kā stabils.
- Vienīgā izglītības iestāde, kurā tiek īstenotas profesionālās izglītības programmas Ventspils novadā, ir Annahites pamatskola, un tajā tiek īstenotas divu veidu profesionālās pamatizglītības programmas: 1) Ēdināšanas pakalpojumi (22811021) un 2) Kokizstrādājumu izgatavošana (22543041). Pēdējo trīs mācību gadu laikā izglītojamo skaits šajās programmās raksturojams kā neliels, bet stabils.

²⁶ http://ventspilsnovads.lv/wp-content/uploads/2020/04/I_Pasreizejas_situacijas_raksturojums.pdf (125.lpp.)

²⁷ <https://tapis.gov.lv/tapis/lv/downloads/127367> (9.lpp.)

KOPSAVILKUMS: Interesu, profesionālās ievirzes, profesionālās, augstākās un pieaugušo izglītības pakalpojumi

- Ventspils novada 9. klases absolventu vidū ir augsts pieprasījums pēc vidējās profesionālās izglītības pakalpojumiem. 2020./2021. mācību gadā 50 izglītojamie (59%) pēc 9. klases absolvēšanas turpināja mācības kādā no vidējās profesionālās izglītības iestādēm citās Latvijas pašvaldībās, bet 35 izglītojamie (41%) vispārējās vidējās izglītības iestādēs. Tiesa, pēdējos trīs gados absolventu īpatsvars, kuri izvēlas turpināt mācības vidusskolā, pieaug.
- Ventspils Tehnikums ieņem nozīmīgu lomu Ventspils novada izglītības ekosistēmā – no 50 izglītojamajiem, kuri 2020./2021. pēc 9. klases absolvēšanas uzsāka vidējās profesionālās izglītības ieguvu, gandrīz puse jeb 24 izglītojamie uzsāka mācības Ventspils Tehnikumā.
- 12. klases absolventu augstskolu izvēlē nav raksturīga reģionalitāte – absolventi izvēlas dažādas augstākās izglītības iestādes – gan tādas, kas atrodas salīdzinoši tuvāk Ventspils novadam (Ventspils Augstskola, Liepājas Universitāte), gan augstskolas galvaspilsētā vai citur Latvijā.
- Pieaugušo izglītības piedāvājums Ventspils novadā balstās pagasta līmeņa un lokāli koordinētās iedzīvotāju iniciatīvās, galvenokārt caur dažādām organizācijām (biedrības, klubi u.tml.), kas īsteno neformālās izglītības pasākumus. Daudzveidīgāks un sistemātiskāks mūžizglītības piedāvājums novada iedzīvotājiem ir pieejams Ventspils valstspilsētā.
- Pašvaldības līmenī nepieciešams attīstīt darbu pieaugušo un mūžizglītības jomā – gan darba devēju, gan iedzīvotāju vajadzību un šķēršļu izzināšana, sadarbības ar pieaugušo izglītības īstenotājiem veidošana, datu apkopošana un analīze, iedzīvotāju informēšana par izglītības iespējām, potenciāli arī pašvaldības līdzfinansējuma atvēlēšana pieaugušo izglītības programmu īstenošanai prioritārajās jomās, u.c.

9. SVID ANALĪZE

Balstoties esošās situācijas izpētes rezultātos, izstrādāta izglītības nozares un ar to saistīto aspektu SVID (stipro un vājo pušu, iespēju un draudu) analīze, kas kalpo gan kā kopsavilkums esošās situācijas izvērtējumam, gan kā platforma turpmākam darbam nozares attīstībā. SVID analīze ir izstrādāta trīs tematiskajos blokos: (1) izglītības pakalpojumu ietvars; (2) izglītības pakalpojumi; (3) resursu nodrošinājums, t.sk. cilvēkresursi, infrastruktūra un materiāltehniskais nodrošinājums.

SVID ANALĪZES versija,
kuru ieteicams aktualizēt arī nozares politikas plānošanas dokumenta izstrādes procesā.

1 IZGLĪTĪBAS PAKALPOJUMU IETVARS

STIPRĀS PUSES	VĀJĀS PUSES
- Izglītības nozares attīstības uzstādījumi ir definēti novada līmeņa ilgtermiņa un vidēja termiņa politikas plānošanas dokumentos. - Izglītības jomas pārvaldība Ventspils novadā tiek īstenota atbilstoši nacionāla līmeņa normatīvajos aktos un vietēja mēroga normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai, kā arī ciešā sasaistē ar nacionāla līmeņa politikas plānošanas prioritātēm un ņemot vērā ar lokālā mērogā analizētām vajadzībām un izaicinājumiem. - Izglītības pārvalde reizi gadā īsteno izglītības kvalitātes izvērtējumu visās novada izglītības iestādēs, kā ietvaros tiek analizēts katras iestādes sniegums konkrētos ar kvalitāti saistītos kritērijos. Arī katra izglītības iestāde ik gadu izstrādā pašnovērtējuma ziņojumu, kurā vērtē iestādes darbu, sasniegumus un tālākās attīstības prioritātes. - Izglītības pārvalde veic darbu ar izglītības procesiem un rezultātiem saistīto datu sistematizēšanu, t.sk., izstrādājot izglītības iestāžu datu kartes/profilus. - Kopējā vispārējās izglītības iestāžu (neskaitot profesionālās ievirzes izglītību) noslodze Ventspils novadā 2021./2022. m.g. veido aptuveni 70% no maksimālās iespējamās kapacitātes izglītojamo skaita ziņā. Piepildījumu izglītības iestāžu salīdzinājumā kopumā var raksturot kā vienmērīgu un optimālu. - Pirmsskolas izglītības pakalpojumu īstenošana pamatskolās veicina izglītības pieejamību pēc iespējas tuvāk dzīvesvietai, kā arī palīdz pašvaldībai uzturēt efektīvu izglītības iestāžu tīklu.	Netiek veikta sistemātiska un strukturēta ieinteresēto pušu (izglītojami, vecāki, pedagogi) viedokļa izzināšana par izglītības pakalpojumu vērtējumu gan novadā kopumā, gan izglītības iestāžu griezumā.

SVID ANALĪZES versija,
kuru ieteicams aktualizēt arī nozares politikas plānošanas dokumenta izstrādes procesā.

- Pēdējo trīs gadu laikā izglītības izdevumu īpatsvars kopējā pašvaldības budžetā vidēji sastāda ~50%.
- Pašvaldība nodrošina dažādus atbalsta mehānismus izglītībā iesaistītajām pusēm, tostarp, daļēji nodrošinātas ēdienreizes visu vecuma posmu izglītojamajiem, izglītojamo pārvadājumi un braukšanas izdevumu finansēšana, radošās darba grupu nodarbības sākumskolas posma izglītojamiem pēc mācību stundu norises, stipendijas, apbalvojumi un finansiāli stimuli gan izglītojamiem, gan pedagogiem par augstiem mācību sasniegumiem, karjeras izglītības un interešu izglītības pieejamība, kā arī iekļaujošās izglītības īstenošana visās novada izglītības iestādēs u.c.
- Pašvaldības līmenī tiek nodrošināts plaša spektra metodiskais atbalsts un citi speciālisti, kas koordinē un sniedz atbalstu izglītības nozares darbiniekiem, t.sk. 7 mācību priekšmetu jomu koordinatori, sākumskolas jomas koordinators, pirmskolas iestāžu vadītāju koordinators, skolu direktoru koordinators, plašākas skolēna izglītības pieredzes jomas koordinators, iekļaujošās izglītības koordinators, pirmskolas iestāžu darba koordinators, pirmsskolas mācīšanās konsultants, sākumskolas mācīšanās konsultants, kā arī tiek notiek darbs, lai sagatavotu divus izglītības tehnoloģiju mentorus.
- Pašvaldības līmenī ir iedibinātā pedagogu profesionālās pilnveides atbalsta sistēma.
- Ventspils novadā ir attīstīta un pastāvīgi tiek pilnveidota pedagoģiskā personāla materiālās un nemateriālās motivācijas sistēma, kas sekmē pedagogu piesaisti, noturēšanu, motivēšanu un profesijas prestiža celšanu.
- Izglītības iestādēs pēdējo gadu laikā ieviesti dažādi vietēja un starptautiska mēroga projekti, piesaistot ārēju finansējumu gan no valsts budžeta līdzekļiem, gan Eiropas Savienības struktūrfondiem, gan starptautiskām programmām un skolas iesaistās teju visos valsts līmeņa aktuālākajos projektos - "Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai", "Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai" un "Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālajās izglītības iestādēs", kā arī Latvijas kultūrizglītības programma "Latvijas skolas soma".
- Savā ziņā kompaktais izglītības iestāžu un izglītojamo skaits veicina starpinstitucionālo sadarbību, piem., apvienotā kora izveide dalībai Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkos.

SVID ANALĪZES versija,
kuru ieteicams aktualizēt arī nozares politikas plānošanas dokumenta izstrādes procesā.

- Ventspils valstspilsēta ir ne tikai vērā ņemama iesaistītā puse ar plašu pakalpojumu klāstu, bet arī nozīmīgs sadarbības partneris Ventspils novada izglītības attīstībā (starp abām pašvaldībām ir noslēgts sadarbības līgums ar izglītības nozari saistītu jautājumu kopīgā risināšanā).

IESPĒJAS	DRAUDI
▪ Ventspils valstspilsētas ģeogrāfiskais tuvums, augsta kapacitāte izglītības pakalpojumu un izglītības atbalsta pasākumu nodrošinājumā, cilvēkkapitāla attīstībā (t.sk. profesionālās un augstākās izglītības iespējas, mūžizglītības pakalpojumi, zinātnes centrs u.c.) un ar tehnoloģijām saistīto inovāciju ieviešanā. ▪ Ventspils valstspilsētas pašvaldības un Ventspils novada pašvaldības sadarbības ietvaros iespējams arī sistemātiskāk apzināt iedzīvotāju kopīgās mūžizglītības vajadzības un organizēt tās kultūras iestādēs, bibliotēkās, izglītības iestādēs, kā arī attālināti, atkarībā no ērtākā formāta.²⁸ ▪ Paplašināt pašvaldības līmeņa sadarbības spektru, tajā iekļaujot arī nevalstiskā sektora pārstāvjus, darba devēju un nozaru pārstāvjus, profesionālās un augstākās izglītības iestādes un citus partnerus gan novadā esošos, gan plašākā areālā kopīgu izglītības mērķu plānošanā un sasniegšanā. ▪ Izglītības kvalitātes uzraudzības sistēmas pilnveide, izmantojot IKVD izstrādātās rekomendācijas. ▪ Ģimenes atbalsta politikas izmaiņas valstī. Demogrāfisko procesu radītie izaicinājumi ir nozīmīgākais ilgtermiņa izaicinājums Latvijas attīstībai, un agri vai vēlu valsts būs spiesta īstenot šādu atbalsta politiku. ▪ Demogrāfijas prognožu ietvaros izstrādātais bāzes scenārijs liecina, ka pirmsskolas un skolas vecuma bērnu un jauniešu kopskaits Ventspils novadā mainīsies maz: ○ 1,5-6 g.v. bērnu skaits tikpat kā nemainīsies; ○ 7-12 g.v. bērnu skaits kritīsies par aptuveni 6,5%, stabilizējoties ap 2033. gadu; ○ 13-15. g.v. bērnu skaits kritīsies par aptuveni 5,9%, stabilizējoties ap 2033. gadu;	▪ Ventspils novadā ir zemākais iedzīvotāju blīvums valstī, kas kontekstā ar aizvien sarūkošu izglītojamo skaitu jau tuvākajā nākotnē radīs izaicinājumus kvalitatīvas izglītības nodrošināšanā un ilgtspējīga skolu tīkla uzturēšanā. ▪ No 2011. līdz 2021. gadam Ventspils novada iedzīvotāju skaits kritās par 7%; visstraujāk samazinājās 16 līdz 18 g.v. jauniešu skaits (-39,5%), bet salīdzinoši lēnāk – sākumskolas vecuma (7 līdz 12 g.v.) bērnu skaits (-1,3%). ▪ Mainīga un neskaidra valsts politika, kas apgrūtina pašvaldības izglītības politikas īstenošanu. ▪ Neefektīva resursu izmantošana var liegt izmantot izglītības nozares potenciālu Ventspils novadā. ▪ Neefektīvas sadarbības starp izglītības nozarē ieinteresētajām pusēm rezultātā var veidoties vienotas izpratnes trūkums starp visiem iesaistītajiem.

²⁸ <https://tapis.gov.lv/tapis/lv/downloads/127366> (9.lpp.)

SVID ANALĪZES versija,
kuru ieteicams aktualizēt arī nozares politikas plānošanas dokumenta izstrādes procesā.

- 16-18 g.v. jauniešu skaits kopumā būs stabils, kopumā pieaugot par 4,1%.
- Neatkarīgi no demogrāfijas prognožu ietvaros izstrādātajiem atšķirīgajiem scenārijiem, turpmāko piecu gadu laikā pieprasījums pēc vispārējās izglītības pakalpojumiem visās vecuma grupās Ventspils novadā būtiski nemainīsies.
- Nozīmīgs faktors iedzīvotāju, jo īpaši pirmsskolas un skolas vecuma iedzīvotāju skaita izmaiņām šobrīd ir Ukrainas kara bēgļi. Šī faktora ilgtermiņa ietekme ir neprognozējama, situāciju atstājot nemainīgu (bēgļi atgriežas dzimtenē) vai arī uzlabojot demogrāfisko situāciju Ventspils novadā (daļa bēgļu paliek novadā).

2 IZGLĪTĪBAS PAKALPOJUMI

STIPRĀS PUSES	VĀJĀS PUSES
▪ Aptaujas rezultāti apliecina augstu skolēnu un vecāku apmierinātību ar saņemto vispārējās izglītības pakalpojumu un izglītības vidi Ventspils novada pašvaldības skolās un bērnudārzos. ▪ Pirmsskolas izglītības pakalpojumi 2021./2022. m.g. gadā ir pieejami 5 pirmsskolas izglītības iestādēs un 5 vispārizglītojošās skolās (pirmsskolas izglītības grupas), kā rezultātā pirmsskolas izglītība tiek nodrošināta kopskaitā 10 vietās Ventspils novada teritorijā un pirmsskolas izglītības pakalpojums ir pieejams ikvienam novadā deklarētam bērnam (t.i. Ventspils novada pirmsskolas izglītības iestādēs nav rindas) un nepieciešamības gadījumā pirmsskolas izglītības programmās var tikt uzņemti indikatīvi vēl 100 bērni. ▪ Tārgales psk. un Užavas psk. izdodas piesaistīt citos novados deklarētus izglītojamus. ▪ Ugāles vsk. 12. klašu skolēnu CE rezultāti latviešu un angļu valodās un matemātikā (lielākoties) pārsniedz vidējos rādītājus valstī. ▪ Ances psk., Tārgales psk. un Puzes psk. skolēni, arī Ugāles vsk. un Popes psk. izglītojamie uzrāda labus rezultātus VPD 9. klasēm. ▪ Lielākā daļa no izglītojamajiem, kuri apgūst speciālās izglītības programmas, mācās iekļaujošā vidē, t.i., kopā ar izglītojamajiem, kuri apgūst regulārās pamatzglītības programmas.	▪ Vidējais normēto izglītojamo skaits pamata un vidējās izglītības pakāpēs uz vienu pedagoģiskā personāla likmi Ventspils novadā pēdējo trīs mācību gadu laikā pakāpeniski samazinās, 2021./22. m.g. sasniedzot 6,4. ▪ Divās no izglītojamo skaita ziņā mazākajām izglītības iestādēm – Ances psk. un Užavas psk. – pēdējo trīs mācību gadu laikā ievērojami samazināties gan pirmsskolēnu, gan skolēnu skaits. ▪ Ugāles vsk. izglītojamo skaits vidējās izglītības posmā pēdējo trīs mācību gadu laikā ir ievērojami samazināties; 2021./2022. m.g. Ugāles vsk. 10.-12. klasēs kopā mācās tikai 20 vidusskolēni. ▪ Ventspils novadā deklarētu izglītojamo skaits, kas mācās citās pašvaldībās, četras reizes pārsniedz citās pašvaldībās deklarēto izglītojamo skaitu, kas mācās Ventspils novada pašvaldības izglītības iestādēs. ▪ Pēdējo piecu gadu laikā izglītojamo skaits profesionālās ievirzes izglītības programmās mūzikā un mākslā aizvien samazinās, proti, piecu gadu periodā tas krities par 17%. ▪ Ventspils novada pašvaldības izglītības iestāžu vidējie VPD rezultāti 9. klasēm latviešu valodā, angļu valodā un matemātikā pastāvīgi ir zemāki kā valsts vidējie apguves koeficienti.

SVID ANALĪZES versija,
kuru ieteicams aktualizēt arī nozares politikas plānošanas dokumenta izstrādes procesā.

- Pieejamas profesionālās pamatizglītības programmas izglītojamajiem ar speciālām vajadzībām (tomēr jāmin, ka Annahites pamatskola, kas īsteno šīs programmas 2021./2022.m.g. izskaņā tiek likvidēta).
- Ventpils novada 9. klases absolventu vidū ir augsts pieprasījums pēc vidējās profesionālās izglītības pakalpojumiem. 2020./2021. mācību gadā 50 izglītojamie (59%) pēc 9. klases absolvēšanas turpināja mācības kādā no vidējās profesionālās izglītības iestādēm citās Latvijas pašvaldībās, bet 35 izglītojamie (41%) vispārējās vidējās izglītības iestādēs. Tiesa, pēdējos trīs gados absolventu īpatsvars, kuri izvēlas turpināt mācības vidusskolā, pieaug.
- Profesionālās ievirzes izglītību sportā var raksturot kā optimāli un labi pieejamu – tā tiek īstenota piecās dažādās vietās novadā un 2021./2022. m.g. to apgūst 266 audzēkņi, to skaits pēdējo piecu gadu laikā ir audzis par 32%. Pie tam, Ventpils novada Bērnu un jaunatnes sporta skolas audzēkņiem ir augsti sasniegumi Latvijas līmenī²⁹.
- Analizējot datus statistiski, secināms, ka teju visās Ventpils novada vispārīzglītojošajās skolās katrs izglītojamais iesaistās vismaz vienā vai vairākās interešu izglītības aktivitātēs – interešu izglītībā iesaistīto izglītojamo īpatsvars no visiem 1.-12. klašu posma izglītojamiem vidēji ir 138% (t.sk. Annahites pamatskolā, kur šis rādītājs ir 55%).
- Nepietiekama pieaugušo un mūžizglītības pakalpojumu nodrošinājuma koordinēšana un attīstības vadība pašvaldības līmenī. Šobrīd pieaugušo izglītības piedāvājums Ventpils novadā balstās pagasta līmeņa un lokāli koordinētās iedzīvotāju iniciatīvās, galvenokārt caur dažādām organizācijām (biedrības, klubi u.tml.), kas īsteno neformālās izglītības pasākumus.

IESPĒJAS

- Vidēji 80% no visiem Ventpils novadā deklarētajiem izglītojamajiem, kas apmeklē citu pašvaldību izglītības iestādes, dodas mācīties uz Ventpils pilsētu.
- Ventpils Tehnikums ieņem nozīmīgu lomu Ventpils novada izglītības ekosistēmā – no 50 izglītojamajiem, kuri 2020./2021. pēc 9. klases absolvēšanas uzsāka vidējās profesionālās izglītības ieguvī, gandrīz puse jeb 24 izglītojamie uzsāka mācības Ventpils Tehnikumā.
- No Ventpils novadam piegulošajām pašvaldībām potenciāli vislielākā ietekme ir Ventpils valstspilsētai, kur pieejams plašs izglītības programmu piedāvājums – speciālās izglītības programmas, mazākumtautību izglītības programmas, dažādu

DRAUDI

- Izglītojamo skaits pakāpeniski samazinās teju visās izglītības pakāpēs; proporcionāli lielākais skolēnu skaita kritums ir vidējās izglītības posmā.
- Nepietiekams finansējums esošo izglītības pakalpojumu uzturēšanai un attīstībai.
- Valsts mērķdotācijas kultūrizglītībai veicina situāciju, ka izglītojamo dalība dažādās interešu izglītības jomās nav sabalansēta.

²⁹ <https://tapis.gov.lv/tapis/lv/downloads/137087>

SVID ANALĪZES versija,
kuru ieteicams aktualizēt arī nozares politikas plānošanas dokumenta izstrādes procesā.

novirzienu vidējās izglītības programmas, neklātienes/tālmācības vidējās izglītības programmas, kā arī dažādi citi izglītības pakalpojumi.

- Aptaujātie izglītojamo vecāki apstiprina interesi par pieaugušo izglītības pasākumiem (aptaujas dati).

3 RESURSU NODROŠINĀJUMS – cilvēkresursi, finansējums, infrastruktūra, IKT

STIPRĀS PUSES	VĀJĀS PUSES
▪ Aptaujas rezultāti liecina, ka pedagogi kopumā ir apmierināti ar darba vidi izglītības iestādēs. ▪ Atbalsta speciālistu klāsts Ventspils novada pašvaldības izglītības iestādēs kopumā vērtējams kā samērā plašs un pieejams. ▪ Lielākā daļa pedagogu (63%) Ventspils novada skolās strādā ilgstoši (vairāk kā 10 gadus), kas apliecina profesionālo pieredzi, bet var norādīt arī uz stagnāciju. ▪ Ventspils novada PII pedagogu vecuma struktūra ir jaunāka, nekā vidēji valstī. ▪ Ventspils novadā ir iedibinātā pedagogu profesionālās pilnveides atbalsta sistēma, katru gadu organizējot un līdzfinansējot pedagogu dalību profesionālās pilnveides pasākumos. ▪ Visās Ventspils novada pašvaldības skolās ir labiekārtota sporta infrastruktūra iekštelpās un ārtelpās; visās skolās ir pieejama sporta zāle. ▪ Visās Ventspils novada pašvaldības skolās ir ierīkoti specializētie Dizaina & tehnoloģiju kabineti un Dabaszinību kabineti (izņemot Ances psk.). ▪ Vidējais datoru (t.sk. planšet) nodrošinājums uz 1 skolēnu Ventspils novada skolās ir 0,38 un vidējais pedagogu nodrošinājums ar datoriem Ventspils novada skolās ir 0,81, taču dažādās izglītības iestādēs tas ir atšķirīgs. ▪ Būtiskākie izglītības infrastruktūras attīstības ieguldījumi pēdējo 5 gadu, pirmkārt, saistīti ar veselīga dzīvesveida veicināšanu un sporta infrastruktūras attīstību un, otrkārt, ar izglītības procesa un vides kvalitātes stiprināšanu. ▪ Pašvaldības līmenī tiek plānotas nozīmīga apjoma investīcijas izglītības nozares attīstībā, proti, Ventspils novada pašvaldības investīciju plāns 2021.-2027. g. (1.	▪ Pedagogu vecuma struktūra norāda uz pedagogu novecošanos; Ventspils novada skolās teju katrs trešais pedagogs ir pirmspensijas vai pensijas vecumā (virs 60 g.); Ventspils novada skolās pedagogi ir vecāki nekā valstī vidēji. ▪ 28% aptaujāto pirmsskolas pedagogu pauž neapmierinātību ar atbalsta speciālistu pieejamību izglītības iestādēs (aptaujas rezultāti). ▪ Pedagogu nodrošinājums ar datoriem starp dažādām izglītības iestādēm ir nevienlīdzīgs. ▪ 21% pirmsskolas pedagogu pauž neapmierinātību ar IKT nodrošinājumu mācību vajadzībām izglītojamajiem (aptaujas dati). ▪ Atsevišķās iestādēs izglītojamo nodrošinājums ar datoriem varētu būt nepietiekams. ▪ Izglītības iestāžu rīcībā esošā datortehnika ir samērā novecojusi, par to liecina fakts, ka 83% skolēniem un 51% pedagogiem pieejamo datoru ir ražoti pirms 2018. gada. ▪ Nevienlīdzīga vides pielāgotība darbam ar daudzveidību. Tikai vienā no 5 PII un sešās no 8 vispārizglītojošajām skolām (neskaitot Annahites pamatskolu) ir pielāgotas vides elementi, un divās skolās vide nav pielāgota bērniem ar kustību traucējumiem. ▪ Pašvaldības izglītības iestādes norāda uz nepieciešamību veikt uzlabojumus izglītības iestāžu drošības pasākumos (piem., video novērošanas sistēmas, teritoriju iezogojums, ugunsdrošības signalizācijas), kā arī infrastruktūras stāvoklī (remontdarbi).

SVID ANALĪZES versija,
kuru ieteicams aktualizēt arī nozares politikas plānošanas dokumenta izstrādes procesā.

redakcija)³⁰ izglītības jomā paredz kopskaitā 13 investīciju projektus par kopējo indikatīvo summu 14,079 milj. EUR apmērā, no kuriem indikatīvi 28% sastāda pašvaldības budžets.

- Kopējais vispārīgizglītojošo skolu kapacitātes noslogojums ir optimāls, proti, 2021./2022. m.g. Ventpils novada pamatskolas vidēji darbojas ar 69% piepildījumu (aprēķinā ņemtas vērā arī pirmsskolas izglītības grupas) un Ugāles vidusskola – ar 60% piepildījumu no maksimālās iespējamās kapacitātes izglītojamo skaita ziņā.
- Profesionālās ievirzes izglītības iestādēs kapacitātes noslodze ir dažāda, tomēr kopumā raksturojama kā optimāla, proti, 2021./2022. m.g.:
 - Ugāles mūzikas un mākslas skola izmanto 61% no pieļaujamās izglītojamo kapacitātes;
 - Piltenes mūzikas skolā kapacitāte faktiski ir izsmelta – skola izmanto 94% no pieejamās infrastruktūras;
 - Bērnu un jaunatnes sporta skola izmanto 76% no pieļaujamās izglītojamo kapacitātes – decentralizētais izglītības programmu īstenošanas veids kopumā pieļautu 350 izglītojamus.

- Trīs Ventpils novada izglītības iestādēs piepildījums ir zem 60% no kopējās infrastruktūras kapacitātes, proti, Zlēku PII “Rūķītis” noslogo 35%, Ances pamatskola – 56% un Piltenes pamatskola – 59% no dotās mācību infrastruktūras.

IESPĒJAS

- Ventpils novada pašvaldības izglītības iestādēm izdodas piesaistīt pedagogus (t.sk. nepilnā slodzē) no apkārtējiem novadiem (Ventpils pilsētas, Kuldīgas novada).
- Vidējā mācību telpu platība uz 1 izglītojamo Ventpils novada pašvaldības izglītības iestādēs ir 6,3 m² (skolās vidējā mācību telpu platība ir 7,7 m², bet PII – 4,1 m²); tas dod iespēju pašvaldībai elastīgi plānot izglītības pakalpojumu attīstību, t.sk. izskatot iespējas apvienot izglītības iestādes, papildināt pakalpojumu skaitu iestādes telpās, u.tml.
- Izmantot valsts mēroga projektus, lai nodrošinātu un atjauninātu datortehniku izglītojamiem un pedagogiem.

DRAUDI

- Pieaugošā dzīves dārdzība un, jo īpaši transporta izmaksas, mazina pedagogu atalgojuma konkurētspēju un apgrūtina pedagogu piesaisti Ventpils novada izglītības iestādēm, jo izglītības iestāžu attālinātais ģeogrāfiskais novietojums rada būtiskus transporta izdevumus pedagogiem, kas nereti mēro tālu ceļu līdz darba vietai.
- Īstenojoties lejupslīdošajām demogrāfijas prognozēm, izglītības iestāžu infrastruktūras piepildījums (noslodze) turpinās samazināties, kā rezultātā būs jāpieņem turpmāki lēmumi, lai nodrošinātu efektīvu izglītības iestāžu tīklu.

³⁰ <https://tapis.gov.lv/tapis/lv/downloads/127371>

PIELIKUMI

1.pielikums: Izglītības pakalpojumu piedāvājums Ventspils novadam piegulošajās pašvaldībās

IZGLĪTĪBAS IESTĀDES NOSAUKUMS	PIEEJAMĀS IZGLĪTĪBAS PAKĀPES	IZGLĪTOJAMO SKAITS (2021./22. m.g.)	ĪSTENOTĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS (PROGRAMMAS KODS)	ATTĀLUMS LĪDZ TUVĀKAJAI IZGLĪTĪBAS IESTĀDEI VENTSPILS NOVADĀ
1	2	3	4	5
VENTSPILS VALSTSPILSĒTA				
Ventspils Valsts 1. ģimnāzija	Pamata izglītība Vidējā izglītība	398	- Pamatizglītības otrā posma programma (23011111) - Vispārējās vidējās izglītības vispārizglītojošā virziena programma (31011011) - Vispārējās vidējās izglītības matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena programma (31013011) - Vispārējās vidējās izglītības programma (31016011)	11,4 km (Tārgales pamatskola) 19,7 km (Zūru pamatskola) 22,1 km (Popes pamatskola) 23 km (Užavas pamatskola) 23,9 km (Piltenes pamatskola) 36,1 km (Puzes pamatskola) 37,5 km (Ances pamatskola) 39,4 km (Ugāles vidusskola) 53,1 km (Annahites pamatskola)
Ventspils 2. vidusskola	Pamata izglītība Vidējā izglītība	492	- Pamatizglītības mazākumtautību programma (21011121); - Speciālās pamatzglītības mazākumtautību programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015621); - Vispārējās vidējās izglītības vispārizglītojošā virziena programma (31011011); - Vispārējās vidējās izglītības vispārizglītojošā virziena mazākumtautību programma (31011021); - Vispārējās vidējās izglītības matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena programma (31013011); - Vispārējās vidējās izglītības matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena mazākumtautību programma (31013021); - Vispārējās vidējās izglītības programma (31016011).	
Ventspils 4. vidusskola	Pamata izglītība Vidējā izglītība	647	- Pamatizglītības programma (21011111); - Pamatizglītības matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena programma (21013111); - Vispārējās vidējās izglītības vispārizglītojošā virziena programma (31011011); - Vispārējās vidējās izglītības humanitārā un sociālā virziena programma (310120117); - Vispārējās vidējās izglītības matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena programma (31013011);	

IZGLĪTĪBAS IESTĀDES NOSAUKUMS	PIEEJAMĀS IZGLĪTĪBAS PAKĀPES	IZGLĪTOJAMO SKAITS (2021./22. m.g.)	ĪSTENOTĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS (PROGRAMMAS KODS)	ATTĀLUMS LĪDZ TUVĀKAJAI IZGLĪTĪBAS IESTĀDEI VENTSPILS NOVADĀ
1	2	3	4	5
			Vispārējās vidējās izglītības programma (31016011).	
Ventspils 6. vidusskola	Pamata izglītība Vidējā izglītība	637	- Pamatizglītības programma (21011111); - Pamatizglītības mazākumtautību programma (21011121); - Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015611); - Speciālās pamatizglītības mazākumtautību programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015621); - Speciālās pamatizglītības mazākumtautību programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (21015821); - Pamatizglītības otrā posma (7.- 9.klase) programma (23011112); - Pamatizglītības otrā posma (7.-9.klase) mazākumtautību programma (23011122); - Vispārējās vidējās izglītības vispārīzglītojošā virziena programma (31011011); - Vispārējās vidējās izglītības vispārīzglītojošā virziena programma (31011014); - Vispārējās vidējās izglītības matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena programma (31013011); - Vispārējās vidējās izglītības programma (31016011); - Vispārējās vidējās izglītības programma (31016014).	
Ventspils 1. pamatskola	Pamata izglītība	436	- Pamatizglītības programma (21011111); - Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem. (21015611); - Pamatizglītības otrā posma (7.-9.klasei) humanitārā un sociālā virziena programma (23012111); - Pamatizglītības otrā posma (7.-9.klasei) matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena programma (23013111).	
Ventspils 2. pamatskola	Pamata izglītība	388	- Pamatizglītības programma (21011111); - Pamatizglītības matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena programma (21013111); - Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015611); - Speciālā pamatizglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (21015811); - Speciālā pamatizglītības programma izglītojamajiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem vai vairākiem smagiem attīstības traucējumiem (21015911);	

IZGLĪTĪBAS IESTĀDES NOSAUKUMS	PIEEJAMĀS IZGLĪTĪBAS PAKĀPES	IZGLĪTOJAMO SKAITS (2021./22. m.g.)	ĪSTENOTĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS (PROGRAMMAS KODS)	ATTĀLUMS LĪDZ TUVĀKAJAI IZGLĪTĪBAS IESTĀDEI VENTSPILS NOVADĀ
1	2	3	4	5
			Speciālās pamatizglītības mazākumtautību programma izglītojamajiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem vai vairākiem smagiem attīstības traucējumiem (21015921).	
Ventspils 3. pamatskola	Pamata izglītība	302	- Pamatizglītības mazākumtautību programma (21011121); - Speciālās pamatizglītības mazākumtautību programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (210156621); - Speciālās pamatizglītības mazākumtautību programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (21015821).	
Ventspils Pārventas pamatskola	Pirmsskolas izglītība Pamata izglītība	317	- Pirmsskolas izglītības programma (1011111); - Speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar valodas traucējumiem (1015511); - Speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar jauktiem attīstības traucējumiem (1015611); - Pamatizglītības programma (21011111); - Pamatizglītības matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena programma (21013111); - Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015611); - Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (21015811).	
Ventspils Centra sākumskola	Pamata izglītība (1. – 6. klase)	309	- Pamatizglītības pirmā posma (1. – 6. klase) izglītības programma (11011111); - Pamatizglītības pirmā posma (1. – 6. klase) profesionāli orientētā virziena izglītības programma (11014111); - Pamatizglītības pirmā posma (1. – 6. klase) izglītības programma (11017111).	
KULDĪGAS NOVADS				
Alsungas pamatskola	Pamata izglītība	80	Pamatizglītības programma (21011111)	40,4 km (Zūru pamatskola)
Ēdoles pamatskola	Pirmsskolas izglītība	112	- Pirmsskolas izglītības programma (1011111); - Pamatizglītības programma (21011111);	31,8 km (Piltenes pamatskola)

IZGLĪTĪBAS IESTĀDES NOSAUKUMS	PIEEJAMĀS IZGLĪTĪBAS PAKĀPES	IZGLĪTOJAMO SKAITS (2021./22. m.g.)	ĪSTENOTĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS (PROGRAMMAS KODS)	ATTĀLUMS LĪDZ TUVĀKAJAI IZGLĪTĪBAS IESTĀDEI VENTSPILS NOVADĀ
1	2	3	4	5
	Pamata izglītība		Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015611).	
TALSU NOVADS				
Dundagas vidusskola	Pamata izglītība	311	- Pamatizglītības programma (21011111); - Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (21015811); - Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015611); - Vispārējās vidējās izglītības vispārizglītojošā virziena programma (31011011); - Vispārējās vidējās izglītības programma (31016011).	22,7 km (Ances pamatskola)
Pūņu pamatskola	Pirmsskolas izglītība Pamata izglītība	64	- Vispārējās pirmsskolas izglītības programma (01011111); - Pamatizglītības programma (21011111); - Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015611); - Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (21015811).	33 km (Puzes pamatskola)
Valdemārpils vidusskola	Pamata izglītība Vidējā izglītība	210	- Pamatizglītības programma (21011111); - Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015611); - Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (21015811); - Vispārējās vidējās izglītības vispārizglītojošā virziena programma (31011011); - Vispārējās vidējās izglītības vispārizglītojošā virziena programma (31011014); - Vispārējās vidējās izglītības profesionāli orientētā virziena programma (31014011); - Vispārējās vidējās izglītības programma (31016011).	37,2 km (Puzes pamatskola)

2.pielikums: Aptauju respondentu aktivitāte

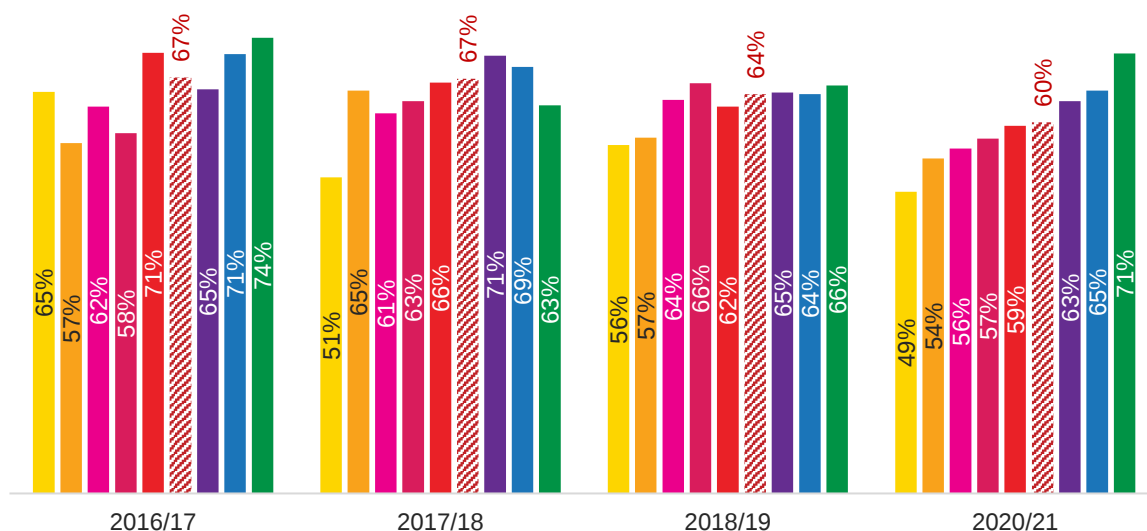
Nr.	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	MĒRĶA GRUPAS SKAITS 2021./22.M.G.	RESPONDENTU SKAITS	RESPONDENCE
1	2	3	4	5
IZGLĪTOJAMIE (4.-12. KLASE)		587	262	45%
1	Ances pamatskola	29	15	52%
2	Piltenes pamatskola	82	40	49%
3	Popes pamatskola	48	30	63%
4	Puzes pamatskola	46	36	78%
5	Tārgales pamatskola	86	26	30%
6	Ugāles vidusskola	134	46	34%
7	Užavas pamatskola	54	37	69%
8	Zūru pamatskola	108	32	30%
IZGLĪTOJAMO VECĀKI, PĀRSTĀVJI		1319	443	34%
1	Ances pamatskola	64	5	8%
2	Piltenes pamatskola	118	61	52%
3	Popes pamatskola	73	19	26%
4	Puzes pamatskola	100	46	46%
5	Tārgales pamatskola	209	67	32%
6	Ugāles vidusskola	204	33	16%
7	Užavas pamatskola	84	38	45%
8	Zūru pamatskola	181	43	24%
9	PII "Lācītis" (Ugāles pagasts)	101	61	60%
10	PII "Rūķītis" (Zlēku pagasts)	14	7	50%
11	PII "Taurenītis" (Piltenes pilsēta)	67	26	39%
12	PII "Zemenīte" (Popes pagasts)	48	34	71%
13	PII "Zīļuks" (Vārves pagasts)	56	3	5%
PEDAGOGI		247	130	53%
1	Ances pamatskola	20	6	30%
2	Piltenes pamatskola	25	13	52%
3	Popes pamatskola	16	11	69%

Nr.	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	MĒRĶA GRUPAS SKAITS 2021./22.M.G.	RESPONDENTU SKAITS	RESPONDENCE
1	2	3	4	5
4	Puzes pamatskola	21	12	57%
5	Tārgales pamatskola	34	19	56%
6	Ugāles vidusskola	34	20	59%
7	Užavas pamatskola	16	11	69%
8	Zūru pamatskola	27	11	41%
9	PII "Lācītis" (Ugāles pagasts)	18	12	67%
10	PII "Rūķītis" (Zlēku pagasts)	13	3	23%
11	PII "Taurenītis" (Piltenes pilsēta)	5	4	80%
12	PII "Zemenīte" (Popes pagasts)	8	6	75%
13	PII "Zīļuks" (Vārves pagasts)	10	2	20%

3.pielikums: Valsts pārbaudes darbu 9. klasēm rezultāti Ventspils novada pašvaldības izglītības iestādēs

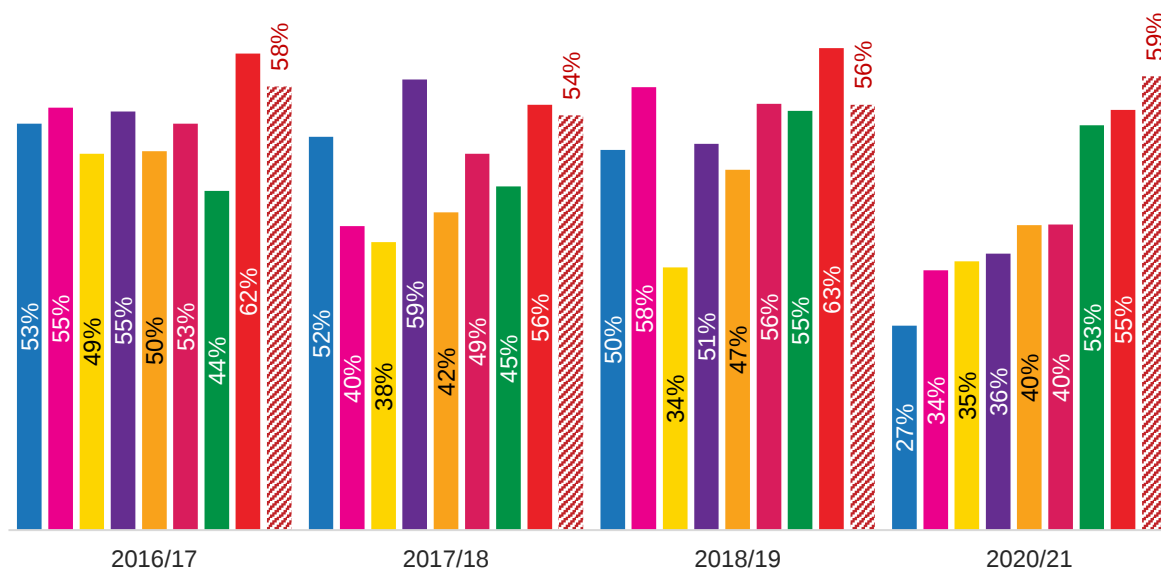
Ventspils novada pašvaldības izglītības iestāžu 9. klašu VPD rezultāti latviešu valodā, 2016./2017.-2020./2021. m.g. (Avots: VNP IP, autoru izstrādāts)

■ Užavas psk. ■ Piltenes psk. ■ Zūru psk. ■ Popes psk. ■ Puzes psk. ▨ Valstī vidēji ■ Ugāles vsk. ■ Tārgales psk. ■ Ances psk.

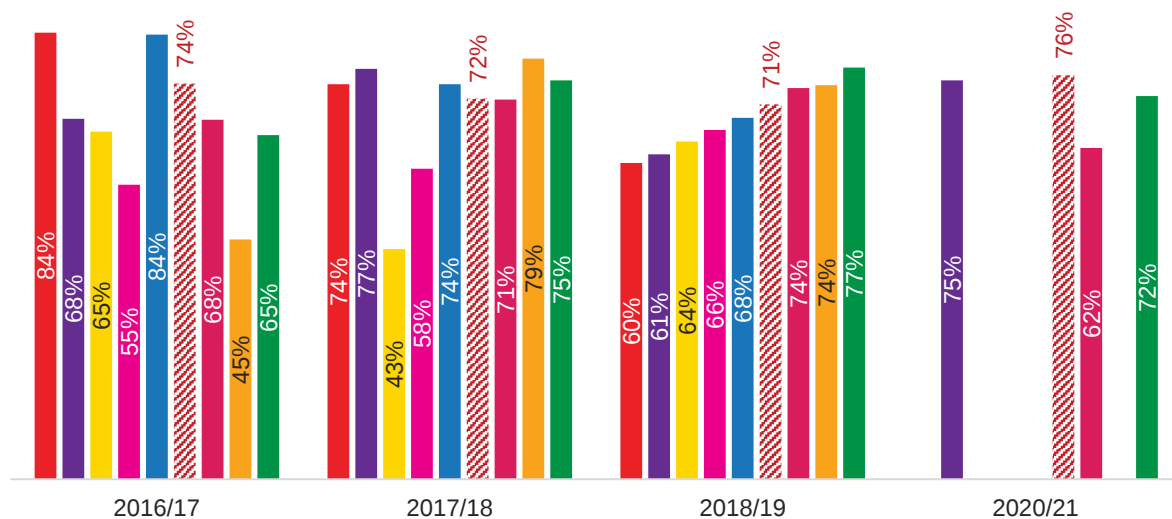
Ventspils novada pašvaldības izglītības iestāžu 9. klašu VPD rezultāti angļu valodā, 2016./2017.-2020./2021. m.g. (Avots: VNP IP, autoru izstrādāts)

■ Tārgales psk. ■ Zūru psk. ■ Užavas psk. ■ Ugāles vsk. ■ Piltenes psk. ■ Popes psk. ■ Ances psk. ■ Puzes psk. ▨ Valstī vidēji

Ventspils novada pašvaldības izglītības iestāžu 9. klašu VPD rezultāti matemātikā, 2016./2017.-2020./2021. m.g. (Avots: VNP IP, autoru izstrādāts)

■ Puzes psk. ■ Ugāles vsk. ■ Užavas psk. ■ Zūru psk. ■ Tārgales psk. ■ Valstī vidēji ■ Popes psk. ■ Piltenes psk. ■ Ances psk.

4.pielikums: Ventspils novada pašvaldības organizētie profesionālās pilnveides kursi un semināri izglītības darbiniekiem 2019. – 2021. gadā

NOSAUKUMS, TĒMA	MĒRĶA GRUPA
2019. GADS	
Skolu vadības loma jaunā mācību satura un pieejas ieviešanai skolā „Radošums mācību stundās. Skolas vadītāju prasmes”	Skolu vadības komandai
Kursi „Bērnu tiesību aizsardzība”	Izglītības iestāžu vadītājiem
Seminārs „Bērnam drošs un draudzīgs bērnudārzs”	Pirmsskolas izglītības iestāžu vadītājiem un skolu direktoriem, kurās īsteno pirmsskolas programmu
Seminārs- praktikums „Bērna talanta identificēšana un veicināšana izglītības iestādē”	Dažādu mācību priekšmetu skolotājiem
Kursi „Mainīsimies un augsim kopā ar bērniem”, „Kam jābūt klases audzinātāja rokas bagāžā”	Klašu audzinātājiem
Seminārs- praktikums „Kompetenču pieejā balstītas angļu valodas mācību stundas pamatskolas posmā”	Angļu valodas skolotājiem sadarbībā ar Ventspils pilsētas IP
Seminārs- praktikums „Angļu valoda bērniem ar mācīšanās grūtībām”	
Seminārs- praktikums „Kompetenču pieejā balstītas latviešu valodas stundas metodiskā uzbūve un darbu vērtēšana”	Latviešu valodas un literatūras skolotājiem sadarbībā ar Ventspils pilsētas IP
Seminārs- praktikums „Digitālo prasmju pilnveides darbnīca- vizuālo materiālu izveide, izmantojot tiešsaistes programmas”	
Kursi „Kā mācīt un mācīties latviešu valodu aktīvā darbībā un sadarbībā”	
Kursi „Kompetenču pieeja mācību saturā. Pirmsskolas vadības komandu loma ceļā uz izglītību mūsdienīgai lietpratībai”	Pirmsskolas izglītības pedagogiem
2020. GADS	
Seminārs- praktikums „Metodiskais darbs un mācīšanās atbalsta sistēmas iespējas skolā”	Skolu vadības komandai
Kursi „Tehnoloģiju izmantojums mācību satura izveidei”	Dažādu mācību priekšmetu skolotājiem
Kursi „Kompetenču pieeja mācību saturā un audzināšanas darbā izglītojamiem ar speciālām vajadzībām”	
Kursi „Latviešu valodas apguve sākumskolā”	Sākumskolas skolotājiem
Kursi „Atbalsts matemātikas un dabaszinību pedagogiem un skolēniem mācību procesa pilnveidošanā” I d.	Matemātikas un dabaszinību jomas skolotājiem
Kursi „Kā mācīt un mācīties latviešu valodu aktīvā darbībā un sadarbībā”	Latviešu valodas skolotājiem
Seminārs-praktikums „Par bērnu sasniegumu vērtēšanu, skolotāju darba plānošanu”	Pirmsskolas pedagogiem
Konsultāciju diena „Pirmā pieredze jaunā mācību satura plānošanā. Metodisko līdzekļu gatavošana kompetenču mācību satura apguvei”	
Seminārs-praktikums „Plānošana E-klasē”	
Kursi „Interneta lietošana pirmsskolas vecuma bērniem”	

NOSAUKUMS, TĒMA	MĒRĶA GRUPA
Seminārs- praktikums „Dažādu domāšanas līmeņu mācību uzdevumu izmantošana darbā ar skolēniem”	Dažādu mācību priekšmetu skolotājiem sadarbībā ar Ventspils pilsētas IP
2021. GADS	
Kursi „Demokrātiska pārvaldība izglītības iestādē”	Skolu vadības komandai
Seminārs- praktikums „Dažādu domāšanas līmeņu mācību uzdevumu izmantošana darbā ar skolēniem”	Dažādu mācību priekšmetu skolotājiem sadarbībā ar Ventspils pilsētas IP
Kursi „Mācīšanās plānošana un organizēšana mācību jomā attālinātā mācību procesā no pašvadītas mācīšanās aspektiem”	
Kursi „Bērnu tiesību aizsardzība”	Skolotājiem, tehniskajiem darbiniekiem
Kursi „Pedagoģiskās stratēģijas izglītojamo uzvedības modeļu maiņai priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas risku mazināšanai”	Dažādu mācību priekšmetu skolotājiem
Kursi „Tehnoloģiju izmantojums mācību satura izveidei”	
Kursi „Atbalsts matemātikas un dabaszinību pedagogiem un skolēniem mācību procesa pilnveidošanā” II d.	Matemātikas un dabaszinību jomas skolotājiem
Kursi „Pirmsskolas izglītība mūsdienīgai lietpratībai: citāda pieeja mācību un audzināšanas procesam”	Pirmsskolas pedagogiem